

העולם הזה

השוראק

בבלי

ממשלה

מס' 1012
ג' אדר ב' תשי"ז
6.3.1957

גליון מוגדל

המחיר 450 פרי

שנה 20

העיתון הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785.
ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרט".
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שחם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
ההפצה: דוד סופל ובניו, תל-אביב.
המשרת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי: אורי אבנרי	
ראש המערכת: שלום כהן	
עורכי-משנה: רוב איתן, אורי סלע	
עורך כתיבה: סילבי קשת	עורך תבנית: אהרון צור
כתב בכיר: אלי תבור	צלם המערכת: אריה סרו
חברי המערכת: ישראל ביבר, ניצה גבי, שייצ נלור, לילי גלילי, דוד הורוביץ, רותי ורד, רוגי ווהר, אברהם חרמון, אוסטר סאבור, אלכס מסיס, אביבה סמו, עמס סיני, שלמה מרו.	

העתון הנקרא ביותר במדינה

2' 2'

האדם האומלל ביותר במערכת העולם הזה, במשך השבועות האחרונים, היה עורך מדור תצפית. החומר למדור זה מסופק עלידי כמה חברי מערכת, אשר כל אחד מהם ממחה לשטח מסוים של החיים הציבוריים. הודות לקשריהם ההדוקים עם הדמויות המרכזיות בכל שטח ושטח, יש לאותם היכרות גישה ישירה למקורות ואינפורמציה ענייניים ביותר. כך הם יכולים להגיש לך, מדי שבוע, לא רק את מה שקרה, אלא לנתח את התהליכים הסמויים שיעצבו את מאורעות המחר.

מאז תום מיבצע סיני, היה הנושא הערי קרי בחיים המדיניים: עתיד האזורים ויחידים בושם בטיני וברצועת עזה, על כן, הייתה נושא זה גם חלק עיקרי מהחומר, שהוגש לעורך מדור תצפית. והחומר, שהתרכז בו כמה מקורות שונים ובמתיישרים זה בזה, העיד על התפתחות מכאיבה אחת: ישראל חיסוג.

כך יצא שבזמן שרוב אורחי המדינה היו עדיין נתנים להשפעת הנאומים המלהיבים, שהבטיחו כי עזה לא תפוגה לעולם וכי מיצרי טיראן ישארו בידי צה"ל עד למתן ערבות ממשית כי חופש השייט לא יופרע עוד, ידע עורך מדור תצפית כי אין דיבורים אלה אלא אחיות עיניים. אלא שהבין כי הפקידו מנחים דו"חים על החלטות סודיות, שנתקבלו בחורי החדרים המפגתיים והממשלתיים.

אלו היה העולם הזה עתון העוסק בסיפוח אשכולות, היה עורך התצפית מתעלם מהמסקנה הכאובה שהטיק מהחומר שהובא לו, ומצטרף לכל אותם העתונאים שקבעו כי לא תהיה נסיגה. אלא שהבין כי הפקידו של עתונאי הא קודם כל לומר את האמת, מבלי להסס על רגשותיו האישיים.

בגליון העולם הזה (1997), שהופיע עוד לפני שחילל ישראל אחד נסוג מסיני, מטר מדור תצפית על "כניעתה של ממשלת ישראל, שהסכימה להוזיר את שטחי הכיבוש ולסגת לקו שביתת הנשק של 1950".

שבוע לאחר מכן, מסר אותו מדור: "צפה לרמזים מרגיעים מצד חוגי הממשלה... את כל הערכות האופטימיות הללו יש לקבל בהתייגות".

בעבור שבוע נוסף, היה הסעיף הראשון בתצפית: "אחרי השלב הראשון של פינוי סיני, גישה ארצות-הברית, באמצעות האו"ם, הצעה להמשך הפעולה. לפי הצעה זו תירדש ישראל לסגת עד לגבול שביתת-הנשק ואילו לצבא המצרי יורשה לחזור לכל בסיסיו הקודמים, פרט לשארם אל-שייך ולי-רצועת עזה. בשני אזורים אלה יתרכזו צבא האו"ם, והם יוכרוזו כאזורים מפורזים, תחת חסות בינלאומית. בצורה זו יבקש האמריקאים להבטיח לישראל כי לא יופרע מעבר אנוחית במפרץ אילת וכי רצועת עזה לא תשמש בסיס להכנת צבאיות פעילה נגדה".

דברים אלה נכתבו בגליון שהופיע לפני קרוב לשלושה חודשים (העולם הזה 1000), והם מתאימים מילה במילה להצעתה והאחר רונה של ארצות-הברית, לפיה נוסכמה יש ראל לסגת לפני שבוע.

באותו מדור (העולם הזה 1003) ניתנה לך גם הצעה: "אל תיבהל מהשמעות שיגברו ויילכו, כי לישראל צפויה התמוטטות כל-כלית מהחלטת, כתוצאה מהפסקת המענקים האמריקאיים. יהיה זה חלק ממעט ותעמולה של חוגי הממשלה, שמטרתו להכין את ועת הקהל הישראלי לקראת נסיגת צה"ל מכל שטחי הכיבוש".

כעבור שבועיים (העולם הזה 1005), יכול היה עורך המדור לדבר בלשון שאיננה משמעת לשת פנים: "היכון לכניעתה וזמ"ח לטת של ישראל, בעניין שארם אל-שייך ורצועת עזה, בגבור החץ הבינלאומי. (הכי ניעה תבוא לאחר) פירסום הודעה פורטת מטעם האו"ם, שכתובתה לתת לישראל מוצא מיקולי של כבוד, ולאפשר לה /הוציא את כוח תיה אל מעבר לגבול שביתת-הנשק, מבלי שייראה כאילו מסרה את פירות הנצחון לגורל ברנס ללא כל תמורה".

במשך כל אותה תקופה נעשו זיכרונות הרשמיות תקיפות יותר ויותר, אל שיאן הגיעו בפגנות ההמוניות, שנערכו בכל רחבי הארץ, אשר בהן הבטיחו "דברי ממשלה כי לא תהיה נסיגה, ואילו באותו שבוע נכתב בתצפית: "איום ממש" נמגר ארצות-הברית) יהיה האיום להקפיא את כספי התרומות של יהודי ארצות-הברית לישראל. לעומת זאת אין סיכויים כי עצרת האו"ם תקבל החלטה להטיל סנקציות על ישראל. מול לחץ מילולי וכלכלי זה תמי שיר ישראל לעמד בסירובה, אך מבלי לשרוף את גשר הנסיגה, אולם למרות ש ישראל תקבל עזרה לא מבוטלת מצרפת, היא תיאלץ, בכל זאת, להיכנע לבסוף ל לחץ האמריקאי".

מתוך אותו ניתוח צלול של האינפורמציה הסודית שנתקבלה ממקורות שונים, יכלה המערכת לקבוע — שבע שלם לפני ששאר העתונים הביאו זאת בכ תרות הרא" שיות — כי ממשלת ישראל נכנעה ללחץ האמריקאי והחליטה על נסיגה. וכך הוקדש שער הגליון האחרון (העולם הזה 1011) להחלטת הנסיגה, כשגבו של דויד בן גוריון הנסוג מסמל את הכניעה. שערניהם של שבועונים החצר באותו שבוע הי, גם הם מוקדשים לראש הממשלה, אלא שהם קבעו כי לא תהיה נסיגה.

לא כתבתי את הדברים האלה מתוך שמחה על אשר עתון זה צדק. להיפך. הייתי שמח מאד להיווכח, במקרה זה, כי נבואותיו של מדור תצפית לא התאמתו. אם קרה ההיפך — אין זו אשמתו של מדור תצפית.

אורי אבנרי

השער שלכם: תקיעת נסיונה כנבו של בן נוריון.

ההמון וההמון
לא האמנתי למשפט אונזי, כאשר קראתי שממשלת ישראל החליטה על נסיגה מעזה וישראלם אל-שייך. (העולם הזה 1011). רק לפני שבועיים הייתי בין רבבות האזרחים אשר צעדו בתום לב ובנכונות מסוימית להקרבה עצמית, בהפגנות נגד מדיניות ה חנק של האו"ם. האמנתי, כמו רבבות המפי ניגים האחרים, שאנו מהווים כוח ושלפחות הממשלה אשר יומה את ההפגנות הללו תתי חשב בדצוננו. אני מרגיש כעת משוט כמו ילד שאביו רימה אותו.

ד"ר ש. מלמד, תל-אביב

אינני מבין מה הרעש שאתם מקימים. ממשלת ישראל כלל לא נסוגה. המדינה קיב לה עתה את הערובות שדרשנו כל הזמן. אם נה הן לא ניתנו לנו במפורש, אולם גם נה שהעננו טוב יותר ממה שהיה לנו לפני מבצע סיני.

ירוחם בלילי, באר-שבע

את מדיניות הממשלה קובעים סולל-בונה והמשיביר המרכזי. הם הם שהיו מוכנים לוותר על עזה כדי לא להפסיד את יתרונו תיהם הכלכליים. הם היחידים אשר חיששו מסנקציות.

משה למברג, רמת-גן

ברור שפטרנו. טוב שסוף סוף החליטו על החזרת ספחת זו ששמה עזה. אינני מאמין שיש מישהו שמעוניין באמת לסבול כשביל 300 אלף ערבים זרים.

מיכאל סנובסקי, עפולה

עקבות בחור
מה פתאום נזכרתם דוקא עכשיו להקצות מקום לסיפור ספרותי אודות מלחמת סיני (העולם הזה 1011). האין זה לעג לרש?

אילנה ברסלבי, תל-אביב

בריג'ס (למעשה, שמאל) בוינה

מפליא כיצד זהים הרגשות של חיילים קרביים, כשקראתי את הסיפור היה נדמה לי כאילו נכתבוני אני בעצמי לפני חודשים מספר.

מרדכי קופר, צה"ל

...אתם יכולים כבר להכריז תחרות ספרותית על סיפור הנסיגה הטוב ביותר. ר. ישי, גבעתיים

הכניסה הגדולה

ביחס למאמרם (העולם הזה 1010) הדו בפרשיות של משפט עמוס בינוריון, קראתי את המאמר בספיד ובסימו אומיתי אמן על הביטוי "אוסף שרצים מחורבן". אכן רק גז חיות לאומי היה מתאנה בו. אם המשתנה אינה תובעת אתכם לריו, אינני מעריך את תה אפילו בנרש עם חור, אנכי, זאת דעתם של כל החברה במלכם. עמוס צחוק, אבל כדאי לדון ברעיון להקמת שורת עניינים לשמירה לדן במחונם של אנשי שורת הסתר נרבים והעולם הזה, שתהיה בקו השני את רי התולכים ראשונה, אחרת...

גרשון גוטשטיין, פתח-תקוה

אויה לנו, אויה! אוריד ותומיד ישראל נתנו אותותם. סמל מדינת ישראל המפאר בהדרת קורש את בית-המשפט נחרד אף הוא לשמע השערוריות. דומה כי יערו אמות הי סיפים הרעיון כתיב בית-המשפט והמלצלה לא ויתרה אף על הקטן שכפרסום המשפטי מים את התמונה. דברים אלה אני כותב לנונת התמונה על נראה סמל המדינה, מעל השופטים, נמוי על צידו.

ראובן רקשטוק, תל-אביב

כתבתם הגדולה והמפורטת על הימים הראשונים של משפט עמוס בינוריון הכתה נלים בירושלים. יוצאי פולין מעירי רק שהתקם מאיר נוביץ נולד בוורשה ולא בי לבוב. נוסף לזאת לא היה חבר בית"ר אלא חבר מסדה, ארגון נוער לומד רביוניסטי.

ראובן גרינברג, ירושלים

סו ההננה החרש של כמפי — סליחה: קו התביעה — מוכיר לי משהו כזה: על פלוגי כתבו שהוא רמאי, נכב, זיופו, נואף פלוגי נשפט פעם על עבירות תנועה. אותו פלוגי מניש תביעה על הוצאת דיבה, אבל רק על זה שאמר שהוא עבר עבירות תנועה. לכן נא לא לשאול את העדים על עבירות אחרות. צדוק זילבר, תל-אביב

קרנות קיימות
בנוגע לקרן הקיימת לנחמני (העולם הזה 1007), אני מציע לכם לשפור קצת אור על הנוכלים האחרים למיניהם, הלוא הם מסצי אי הפרנסות לעצמם. המועלים הם לפחות חברה עם דם, שאינם מפחדים לעשות את שלהם. אולם הנבלות האמיתיות הן אלו הי ממציאות לעצמן עבודה, על מנת שתוכלנה לעבוד ולהתפרנס ממנה. הוצאות המספרים של הקרן הקיימת ושל מחלקות שונות בסוכנות, שפרס למחבריהם איש אינו קודא אותם, הן רק דוגמא לכך. אף אחד אחר לא מפרס עצמו לקרוא שמשומים אלה, היוצאים על חשבון הציבור.

אורי אפרסמוק, הקימונה של השומר הצעיר, ירושלים

לידה בעננים
לפני שבועיים (העולם הזה 1010) פורסם חם את תמונתה של היולדת והמילדת במסמ. אליל. משום מה לא הופיעה שם תמונתה של התינוקת. מעניין היה לדעת מה דמותו של אדם הנולד כנבנה כה רב ובתנאי לחץ אור קשים. האם התינוקת דומה לציפור, למסוס או לענו?

יהודית שרר, תל-אביב

בריג'ס עליוה פינגל נראית בדיוק כפי ש נראתה הקראת שרר שלוש שעות לאחר לידתה (ראה תמונה).

אזרח פשוט

בנוגע לרשימתם אודות עבודת ספקר הי מדינה (העולם הזה 1010) הנני מציון כי סוף סוף נוכחתי מה פירוש אורה פשוט. הלשתי בקשה לקניית סכונות מסחרית של קיזור פרייור עוד בשנת 1955, והעניין "נכ" צא עדיין בליון. השאלה היא איך לעשות שסנו האזרחות שלי ינכה קצת, לפחות בי עיני משרד ההתחבורה.

יוסף קורנוסר, עתלית

הערת שוליים

אני נהנה מרי שבוע מסעתי הערות הי שוליים במדורה של לילי. האמת היא שזהו הקטע המעניין אותי ביותר לאחר קורא יקר. המסתתר מאחורי הערות השור ליים חייב בודאי להיות חרוף, לא מי ועוק צני. האין אפשרות להגדיל את הקטע הנ"ל? וכל המרבה הרי זה משובח.

ארלה (ז.ב.ד.), ניקי, תל-אביב

והמרה בשבחים גורם למדור להיות מסובך.

מעשה במעיל

קראתי בהערה הבא (העולם הזה 1009) את ההריון על המעשה במעיל ולהפתעתי מצאתי רשם מתחתיו כאילו נלקח מעלון הקיבוץ המאוחד. אינני חושבת בכלל שיש מישהו בקיבוץ המאוחד שמסוגל לכתוב הרר וים כאלה. האמת היא שההריון הופיעו בבטאון הקיבוץ הארצי ומי שכתבה אותם הייתי אני ולא אחרת.

ע. ה., גן-שמואל

אם היית זאת את ולא אחרת שחיברת את אותם השירים — אז חבל שטעות לעולם חוזרת — ורק המעלים לא חוזרים.

אדיבות הולנדית

אני מוכרח לכתוב לכם על התרשמותי הדולה ביותר מחוץ-לארץ. חופשתי ברוטרדם כתבת — ולא נמצאתי. עד שפיתתי לבית במספר דומה, ובעלת הבית החלה לעזור לי. היא החלה בחיפוש בספר הטלפונים, סילפנה לכמה כתובות לבקר, וכשהיה נדמה לה שי מצאנו — שלחה את בתה עמי לביתנו. הכי תבר שטענינו טוב. האשה התלבשה, יצאה אל מכונתה ולקחה אותי למקום. נשלא מצאנו אותה, ניגשה איתי לתחנת המסמרה לבקר. גם אם לא נמצאת הכתובת. כשהיא מצטרפת יותר ממני, לקחה אותי האשה במכוניתה לתחנת האוטובוסים ונפרדנו. זהו, לדעתי, שיא האדיבות האנושית האפשרית. כראי ללמוד.

דוד זהבי, ימאי, הולנד

איש מופת

בתאריך 23.12.56 היה לי משפט קבע עבירות תנועה בפתיחתו. חופשתי ברוטרדם קנס שש ל"א, ארבעה ימי מאסר. אני שהייתי אותה שעה בחופשה קצרה שלה ציפיתי זמן רב, לא יכולתי לחשוב על מאסר, בידור שמעולם לא הייתי במאסר. ושינת, חבל היה לי על חופשתי. אמיני לכבוד השופט שאין ככיום כרע פרוטה, ושיחתשכ בוזאת שאני חייל קרבי המסכל משכורת שמסרי לא נשאר ממנה מא מה. לכן ביקשתי לדחות את מועד התשלום עד לקבלת המשכורת.

השופט לא התחשב בדברי כמלוא הר ניפה, והודיע שהוא מוכן לתת לי רק שהות לנסוע הביתה להביא כסף. מאחר שכבר קיבלתי באותו חודש כסף מחייתי לא היה באפשרותי לבקש עוד. אז צויה השופט על שוטר לכתוב נגדי פקודת מעצר. עובתי את אולם המשפט וניגשתי למשורר והנה הופיע אדם אשר עד אז לא ראיתייו מעולם, והודיע לי שישלם עבורי את הקנס.

עמדי בתוקף על כך שיסכים לקבל ממני את כספו בחורה וביקשתי את כתובתו. הוא ענה בענווה שגם לו בן צבא. מסו של האיש הוא אשר קלר, מראשון לציון, והוא לא נראה לי כעשיר במיוחד.

רבי"ס אליהו חלבן, צה"ל

מכתבים

הנמינה בשער
בתמונה פשוטה ובמלה אחת בלבד הצלחתי כמכסא את כל מה שהרגישו אורחי ישי ראל השבוע. השער הספלי (העולם הזה 1011) עשוי ללא ספק להיות שער השנה כולה.

ירדן רוט, חיפה

תרשו לי לומר את דעתי גם על תמונת

"חבל", אמר המגיד, "לוקחים גדוד קרבי והורסים אותו... דוקא גדוד טוב."

שבת, 3 בנובמבר, שעה 17.45

עוברות שתי חיילות. אחת עם רובה, אחת עם סטן, אשפות כדורים, מימיות ופרצופים של בובות עם שער מקורל. איזו תמונה! צלם-עיתונות-חזק היה עושה הן לוא הודמן הנה עכשיו.

בכחן ההפוך מובלת שירת שבויים. חמישה עשר איש בטור עורפי. עיניים קשורות, מחזיקים איש בכתף ההולך לפניו, יחפים, כושלים, לבושים רק בגדים תחתונים בלויים ומטונפים. שרשרת עלובה המתפתלת כנחש פצוע. מדי פעם מאבד אחד מהם את כתף חברו, מגשש בידיו עד שאחד השומרים מושך אותו בזרועו וחוזר ומניחה על כתף השבוי שלפניו. אחד מועד וגופל. הוא מסיר את הקיסר מעיניו. מבטו תוהה סביב. פיו נפער מתמהון. נראה, שכבר ראה במחנה זה זמנים טובים יותר בשבילו. ריר ניגר מפיו. "אאאאאא" הוא ממלמל, "שבוייה מ'א' משהו מקים אותו ומחזיר אותו לסוף הטור.

על-יד הבונקר ע'מת קצינה ומשוחחת עם משהו. גבה מופנה אלינו. היא נפרדת ממנו ומסתובבת.

"הלל, רותי."

היך, ומבט של סימן-שאלה.

"לא זוכרת, הה? טוב, נעזור לך קצת. בשק"ם של המחנה, בערב הראשון לגיוס."

"אה, כן, עכשיו נזכרתי. מה שלומך, שמע, אבל אי-אפשר להכיר אותך, ככה עם הזקן הזה."

"שבי, ספרי משהו. איך העניינים אצלך?"

"אתה רואה את זה שעומד שם על-יד המכונית? עבדתי באגף שלו. הוא איום. מה שעושים — לא טוב. מה ש'אומרים — לא נכון. לא, זה לא זה — ההוא שעומד ככה עם הרגל על הטייר. זה שאתה חשבת הוא גורא נחמד. ביקשתי שיעבירו אותי אליו. זה חבדמן. הוא יודע להתלוצץ ובכלל... הוא נחמד. אוי, אתה יודע טיים אחד הבטיח שירח אותי סיבוב בפיסר. אני משתגע לטוס. כבר ססתי פעם. אני אפילו למדתי קצת לנהוג פיסר. אתה יודע, פעם..."

"רותי, איך בכלל מוצאת חן בעיניך כל המלחמה הזאת?"

"אתה יודע, בהחלפה זה היה הכל יופי. לא הרגשתי כלום. חי שדה — זה לא דבר חדש בשבילי, וככה זה היה הכל כמו טיול נחמד. אבל פעם הייתי צריכה לנסוע עם פצושים לבית חולים בעורף. הם שכבו איפה שרק היה מקום במכונית, וישיהו הכינים בדי ניהם הרוג אחד. הם צעקו שייצאו את ההרוג. אני לא יודעת למה. אבל אמרו שמוכרחים לקחת אותו ושאלו אישיות אחת. נסעתי אתם ככה כל הדרך. זה היה נורא."

התזוזה בוטלה

מגיד חוזר. נפרדים מרותי, עו'לים לגיף ומתחילים לדהור לתעלה. כל הדרך מעידה על התבוסה המצרית. לאורך יותר ממאה קילומטר פזורים אותות המפלה, במרחקים של מאות ו'אף עשרות מטרים זה מזה: מכוניות הרוסות וחרוכות, תותחים מנותצים, טנקים הפוכים, מטבחי שדה, שמיכות צבאיות, ארגוני תחמושת וגחיות חללי הצבא המצרי.

עם זמזומים מגיעים לגדוד הקדומני. צופים על איסמעליה, אך כבר קשה לראות משהו.

במפקדת הגדוד מתכנסים מפקדי היחידות-המשנה של החטיבה. מפקד החטיבה מסכם את מבצעה של כל יחידה ויחידה. לבסוף מתאמים את ההחלפה שלנו עם הגדוד התווה כאן. מתר בשש נצא לדרך כדי שנגיע הנה עד לצהריים. מעלינו נשמע זימזום מטוסים סילון, הטסים ללא אורור.

מסיימים את הישיבה, שותים ספל קפה חם וגוססים חזרה. בגדוד מעירים את כל הקצינים וע'רכים ישיבה לקביעת סדרי ההחלפה, מחר.

השעה אחת וחצי בלילה. סוף-טוף הולכים לישון. ההשכמה מחר בתמש, התזוזה נקבעה לש.

בשתיים וכצי מעירים אותי. "קום מהר ולך למגיד." לעזאזל, כנראה שהעיקר במלחמה זה לא לתת לאנשים לישון בלילה.

"התזוזה בוטלה", אומר המגיד. "הצרפתים נחתו. אנחנו חוזרים מחר לאבו-עגילה. ליל מנוחה."

אבל משעשע

יום שני, 5 בנובמבר.

ה משעשע, מרגיז ומרכא.

משעשע: במפקדת הגדוד אין מה לעשות. הגדוד מפוצל למליון יחידות-משנה; שומרים

ל פני רבע שעה הגענו למקום החדש, כמאה-וחמישים קילומטר לפני איסמעליה. נסענו במשך כל שעות אחרי-הצהרים. פקודת ההתראה לתזוזה נתקבלה עוד אתמול, זמן קצר לאחר שהפיסר נחת אצלנו על הכביש. בדרך עברנו יחידות רבות שהתארגנו בצידו הכביש. חיילים הקימו אהלים, אחרים הציבו נשק וביניהם נראי חיילות שתלו כבסים לייבוש. עכשיו גם אנחנו מתארגנים לקראת הלילה. כאן אין משלטים. משטח חול גדול ככל אשר תישא העין. זהו המדבר, פשוטו כמשמעו.

יום ראשון, 5 בנובמבר.

ניסעים לתעלה!

המגיד נקרא לפני-הצהריים למפקדת החטיבה.

"שמע", אמר לו מפקד החטיבה, "אתה צריך לחזור אחורנית לאבו-עגילה. קיבלתי פק'דה להעביר גדוד אחד לשמירת שבויים ועוד גיבוס כאלה. מצטער זהו זה."

"טוב", אמר המגיד, "אתה יכול לקחת עפרון אדום ולמחוק את הגדוד. חבל, היה דוקא

זהו הפרק האחרון מתוך יומנו של חייל ביחידה קרבית, שהשתתף בקרבות הסיבוב השני, במדבר סיני בפרק הראשון תיאר המחבר, אשר שימש קצין מבצעים גדודי, את הימים הראשונים של המערכה, עד לנפילת משלטי אבו-עגילה. פרק זה, שהוא סוף הסיפור, מוקדש לצד השני של המטבע — היום שלמחרת הנצחון.
- מאת שמשון עופר -

עקבות באתר

גדוד לא רע. לוקחים גדוד קרבי והורסים אותו! לא מצאו בכל הצבא משהו אחר בשביל העסק הזה?"

"מה אתה מתאר לעצמך, שלא ניסיתי להפטר מתפקידים כאלה? אבל גם אני מקבל פק'דות. רגע, יש לי רעיון. אני חשב שאוכל לסדר איזו קומבינציה. ואם אקבל אישור על כך, לא תצטרך לטפל בעניינים האלה. ובכן, אין לך חשק לחזור אחורנית?"

"לא. לגמרי לא."

"טוב. אז תזוו קדימה. אתה תחליף את הגדוד הקדומני שיושב לפני התעלה. פרטים תקבל אחר-כך. תסלח לי, אני צריך לטפל כאן בכמה עניינים."

המגיד חזר לגדוד ובישר לנו את הבשורה. כעת גוססים לשם, כדי לתאם את ההחלפה ולתכנן את תפיסת הקו הראשון. הפעם אנחנו ארבעה בגיף: המגיד, קצין המדיעין, קצין הקשר ואני. תזווות הגדוד תבוצע מחר בבוקר. בדרך מתעכבים עוד פעם במפקדת החטיבה. המגיד נכנס למפקדה. אנחנו מזכים, אבל אי-אפשר לשבת בגיף. החום לוחט. יוצאים ומשתרעים על הארץ, בצל המוטל על-ידי המכונית.

"התזוזה בוטלה. הצרפתים נחתו. אנחנו חוזרים לאבו-עגילה. ליל מנוחה..."

עקבות בחול

א"י זה? שאלים משהו החורר משם.
מהטנקר זה הולך לדור הקיסור ומשם למקלחות.
אבל איך המקלחת, כדאי או לא?
כמה זמן כבר לא התקלחת?
בערך שבועיים.
אז מה אתה שאל שאלות?
טוב, זה לא זה. שמעתי שבסיביר פעם משהו התקלח, ואחר כך הוא מת. אבל מליכאל עז אף אחד לא מת.
מתלטים שמלחמה זה מלחמה וצריך לקחת צאנאס.
מקבלים חולצה ולבנים חדשים מכש, על זושבון עם ישראל, ונעמדים בתור. יש עשר מקלחות ורק כשכולן הפוסות פותחים את הברז, למשך שתי דקות בדיוק. התור שלנו מגיע ומתחילים להתפשט. כבר עומדים מתחת למקלחות, רועדים כמו שפנים, אבל לכל הרוחות — אין מניין. משוממה אנחנו רק תשעה. צעקות עד לב השמיים. אבל עד שהעשירי לא מתצב מתחת למקלחת, לא פותחים את הברז. סוף סוף הוא בא. אבל בכליזאח עוד לא מתחילים. "שימורלב", מכרוז החייל אשר על הברז, עכשיו אל חשבוננו. מתו צריך להסתכן — אני כבר אגיד לכם.
פתח את הברז לפני שאני מגיש תלונה לרמט"כל, עונה לו משהו.
הברז נפתח — המים קרים כקרח. צועקים, צוחכים, משתוללים. "רגע אחד", מרגיע איש הברז, "תיקף היה בסדר". אחרי רגע מקבלים מים... רותחים. משהו צועק: "טוב למות בעד ארצנו!"
אחרי זה שוב נפסק הזרם. מקבלים פקודה להסתכן: משהו שואל באיזו רגל צריכים להתחיל? הברז נפתח. פקודה — לשטוף! הברז נסגר. לצאת החוצה! אחד רוקד כענינים עצומות — בחיך, תן עוד טיפה, יש לי סבן בעיניים, זה בוער! עשרת הבאים נדחקים קדימה — יאללה הסתלקו כבר, ותנו לגשת.
יעקלה אומר: "זה נקרא צבא דמוקראטי. כולם בשורה אחת ללא הבדל גזע, דת ודרגה. מול שאני מכיר את החברה. אחרת איך הייתי יכול לדעת אם זה שהתקלח לידי היה קצין או טיראז?"

הגנרל שואל שאלות

יום רביעי, 6 בנובמבר.
בוקר טוב. מתחיל עוד יום אחד. קמים, שוטפים את הפה ואכלים (לא מתלבשים מפני שלא מתפשטים בערב; ולא מתרחצים — אז גם לא מלכלכים מגבות). גומרים לאכול, עולים על הגים ונותנים קפיצה לאלעריש (אומרים, כי קצין טוב מנצל כל הזדמנות להכרת שטחים חדשים).
בדרך מתברר כי מה שמספרים זה לא ציבור: כל הכביש מלא נעלים — וזוגות בודדים, קבוצות, ערים שלמות. כניסה לעיר עומד שוטר צבאי. לא נותן להיכנס. מדברים מתחכמים, מסבירים. לא עוזר. מסתובבים ונכנסים למחנה צבאי. דוחפים את הראש לכל חדר ושואלים את הפקידות אם יעקלה כבר בא. הן אימרות שלא. חוזרים למחנה שלנו. בדרך חזרה תופסת אותנו סופת חול. מדליקים את הפנסים, אבל לא רואים אפילו חצי מטר קדימה. נסעים לאט לאט. מגיעים למחנה — השעה אחת-עשרה ועשרים. עוד מעט אפשר לאכול צהרים. אחרי כך ארוחת ערב. אחרי זה הולכים לישון. לא מתפשטים. אז גם לא צריכים להתלבש מחר בבוקר.
נכנסים לחדר המפגדה (בבנין חדש שהמצרים לא הספיקו להשלים אותו). על השולחן יושב הקצין התורן. טנ"משהו צעיר, שטיים לפני זמן קצר את קרס הפצנים. הרגלים שלו משולבות, המרפק על הכר, הסנטר בתוך כף היד, הפרצוף קצת חורר.
"יעקלה, מה קרה?"
"רק הרגע הוא יצא."
"מי?"
"גנרל השריון."

"מה?"
"מה שאתה שומע."
"מה הוא רצה?"
"לדעת."
"לדעת מה?"
"ספר מהתלה."
"טוב, איך שאתם הסתלקתם הבוקר אחד אחד..."
"היינו בסידורים."
"אני יודע. אז איך שאתם הסתלקתם, נשאר פה כל הבאלגאן כמו שהיה. על הארץ היו האנגוקות, מסביב התגורר, ועל השולחן כל שיירי האוכל מכל הארוחות מאז שהגענו הנה. חוץ מזה, כרגיל, בדלי סיגריות, גפרורים, קופסאות סיגריות ריקות, עתונים קרועים וסתם כלליך. אני חושבת לי קצת מים על הפרטים. יהתלהלי לסכן את הפרצוף כדי ליישר את הזקן. ואז הוא נכנס. המצב שלי לא היה הכי נעים בעולם. שמע, הכי גרוע זה המבט שלו. המבט אצלו מוסתר לגמרי עלידי הכומתה השחורה והוא הסתכל עלי ככה דרך המשקפיים עד שהנשימה נעצרה לי לגמרי. ניגבתי את הסבן מהפרצוף ואמרתי "שלום הכפקד, בבקשה לשבת."
"אפה המבד?" הוא שאל.
"בסידור, הכפקד."
"הסמ"גד?"
"בסידור, הכפקד."
"קציני המטה האחרים?"
"בתפקידים שונים, הכפקד." אני אומר לו ובינתיים אני דוחף כמה קליפות של מנדרינות אל תחת לשולחן. איפה הגדוד, אתה יודע?"

מה יש לעשות? לוקחים גייפ...

"שומרים, כפטרלים מבטיחים..."
"רגע אחד, הא הפסק אותי, נייר ועפרון והנשיך, איפה פלוגה א, ומה היא עושה?"
"שומרת במצונות לאורך כביש מכפר שלוש."
"פלוגה ב?"
"פלוגה ב... פלוגה ב... מהזוקה את גזרת, אריה."
"ככה הוא שאל אותי על כל הפלוגות ורשם כל מילה. כשהגענו לפלוגה ח' — בשם אופן לא יכולתי להזכר, אז הוצאתי סיגריות מהכיס ואמרתי לו "המפקד אתה מעשן?" הוא לקח סיגרית. בינתיים ניסיתי להמציא משהו על פלוגה ח'. הוא הוציא את המצית שלו וקירב אותו אלי. התכופפתי כדי לקחת אש. הרגשתי שהסיגרית לא נדלקה. אבל לא

על שבויים, מבטיחים עיבדים, מפרטלים במחנות מצריים עזובים, שהבדחים מנסים לבזז אותם.
מרגיז: הגדוד הועבר תחת פיקוד אנשי הלוגיסטיקה. במשך שלושת-רבעי שעה מסכמים את הספק העבודה שלהם היום — הכל מיספרים וכמויות כמו כחנות כלבו; עוד חצי שעה הם עורכים תכניות ליום המחרת כמו באסיפה כלית של איגוד הקבלנים; בסוף מומינים אצלינו: זה רוצה ליווי, זה רוצה שמירה, ההוא רוצה פטרול. מה אנחנו — לשכת עבודה? !
מדבא: המלחמה נגמרה ובשביל גיבנים כאלה אפשר לקחת חילים סדירים. אז למה לא משחררים אותנו?
אבל זה גם משעשע.
פגישה ראשונה. בניין-מטה מצרי באבו-עגילה. מפוצץ מפגיעת תותח. מצד אחד של השולחן — יעקלה, סגן מפקד הגדוד. בחור צעיר הנראה עוד יותר צעיר, עם פלפל על כל כתף, חקלאי כחיים האורחיים ומפקד פלוגה במלחמת העצמאות. מהצד השני — סגן מפקד העסק הלוגיסטי, פנים עגולים, קרחת וחיוך אבהי, מפקד קורס טבחים בחייו האזרחיים (כלומר בצבא הקבע). גבוה בדרגה מיעקלה.
סגן-אלוף לוגיסטיקה: בבקשה, מה רצונך?
רביסרן יעקלה: אני לא רוצה כלום. הצרה, שאתה רוצה משהו ממני.
לוגיסטיקה: ודאי, ללא עזרתכם לא נוכל לעבוד כאן. גם עבודתנו חשובה מאד.
יעקלה: בקיצור, מה אתה רוצה ממני?
לוגיסטיקה: אתם תתנו הבטחה לעובדים שלנו. הם עובדים קשה מאד. שטח הפעולה שלנו הוא נרחב ביותר. אתה מכיר את הסביבה?
יעקלה: כבר היינו קצת פה. לפני שאתם באתם.
לוגיסטיקה (בנעימה של יראת-כבוד): אהה, אתם כבשתם את המקום.
יעקלה: איפה הגבולות שלכם? רגע, יש לי מפה. (שולף מפה טופוגראפית ופורש אותה על השולחן).
לוגיסטיקה (מטביר את היד על מחצית חצייהא): אנחנו עובדים בכל האיזור הזה.
יעקלה: אבל איפה הגבולות שלכם? (מצביע על נקודה במפה). אתה רואה זה אביי עגילה, ופה אנחנו נמצאים. אז איפה הגבול הצפוני של הגזירה שלכם?
לוגיסטיקה (מטביר אצבע לרוחב המפה וחותך גבעות ועמקים): בערך פה.
יעקלה (מחייך מאוזן עד אוזן): מה, אין לכם גבולות ברורים? איזה ואדי או כביש?
לוגיסטיקה: המ... זאת-אמרת... אצלנו זה אחרת. אנחנו עובדים לפי קוד רותב. משעמם, מרגיז, מדבא, אבל משעשע.

לבדואים יש גם דיפלומטים

יום שלישי, 6 בנובמבר.
בכליזאח, לא כל כך משעמם. אני פשוט מתחיל לטייל. קורמים עושים סיור בכל המחנות הגדולים. בהם שומרים עכשיו אנשי הגדוד. איזה מחסנים! נכנסים בוהירות עם ה"עזים" במצב הכון (מספרים כי היו מקרים שהיילים מצריים בדרים התחבאו במחסנים וכשמישהו נכנס, פתחו עליו באש). אבל פה אין אף אחד. אם משהו היה מסתתר כאן, היה יכול להתקיים במשך עשר שנים. כל הבניין הגדול מלא קופסאות פול. מחסן שני: מהרצפה ועד סמון לתיקרה ערימות ענקיות של סבון-גלוח, תוצרת מצרים. את מי הם רצו לסכן?
מחסן רפואי, מרפאה, חדרניתות; חלקי חגור חתוכים וסוכתמים בדם. פזורים על הרצפה. נראה, כי כאן נערכו ניתוחים תוך כדי הקרבות.
פתאום מבחין משהו כי המון בדחי מתקהל בואדי, ליד גדר המחנה. בסבון הגלוח ובפוצצילון ודאי ייגע מעוניינים, אך ידוע שהם שמים עין (ויד) על המזון והנשק. נוסעים לשם.
בואדי יש בורות מים וסביבם מצטופפים עשרות בדווים, גברים נשים יסף, עם גמלים וחמורים עמוסי כדי מים. נכנסים עם הגים למרכז.
יעקלה, הרביסמל, יודע ערבית. הוא מזהיר אותם שלא ייכנסו למחנה. אחד מהם שואל אם מותר להם לשאוב מים מהמעין. קובעים להם שעות מסוימות ביום כטעמי בסחון.
הנה בא בדואי מכון המחנה העזיב. ידיו שלובות מאחורי גבו. מה הוא מסתיר שם? קופצים לגיפ ונוסעים לקראתו. הוא מבחין בנו. ממשיך ללכת כרגיל. מתקרבים אליו. הבדוי נעמד, שומט את זרועותיו ומטלטלן לצדי הגוף, כמבקש להוכיח כי אינו מסתיר דבר. עכשיו הוא מחייך. זה לא סתם חיוך. זהו חיוכו של האדם המסכן. וזה גם לא החיוך בלבד. כל תו בפניו מבקש להביע חוסר-אונים, חפית-מפשע. הוא שיתק, הוא מחייך, הוא מצטדק ללא מילים.
ופתאום זה מתחיל לנקר לי בראש. אני כבר ראיתי את זה. כל זה כבר היה פעם. אין לזה כל קשר עם המקום הזה ועם הרגע הזה. מה מתרחש פה?
תפסתי, כמה זה פשוט! הבדוי הזה הזכיר לי את צ'פלין, אותה המימיקה, אותן תנועות הידיים. מזור אבל עובדה.
עוזבים אותו ונוסעים הלאה. ליד בור אחד כורע בדוי צעיר, הנראה אינטלגנטי. יעקלה הרביסמל מיכר לדבר אתו בולטיקה.
"ככה זה", אומר לו יעקלה, "צעקתם יעיש עבדול-גאסר ועכשיו אתם אוכלים חרה".
הצעיר מחייך חיוך ערמומי.
"אסידי", הוא אומר, "קידם סידרו אותנו האינגלים. הם הלכו — סבלנו מהמסרים. ועכשיו באתם אתם..."
מסתבר, שיש להם גם דיפלומטים.

מקלחת חמה במדבר

זורים למחנה. בקצה מצוטפפים כל החברה, צוחכים, צועקים, צוהלים. לידם חונה טנקר ענק.
מתברר שהביאו מקלחת-ניידת חמה.

מסביב היה הכל מלא ציוד, תותחנים ומכונות עזובות. המצרים השאירו אותם פזורים בחולות

שבת, 10 בנובמבר: נמאס לי, עולה על גיפי, נותן קפיצה לאל-עריש, מגיע בצהריים עד למ"צ שלא נותן להכנס, לא מתווכח איתו, מסתובב סתם במבואות העיר, מסתכל על החברה איך הם מכיפים בשבת, ראה חיל רוכב על גמל, זוג מטילי וובוק, כל אחד עם נשק בצד הסנאי, תחרות כדורגל, צוות צלמים מסריט בשביל יומן-קולנוע. מתרגה, חזר למחנה, מגיע בערב, אבל לא הולך לישון. שמע שיש כאן סמל משטרה-צבאית, שביקר מה אצל אחיו ומחפש עכשיו טרמפ לרפיה. חושב: מה זה עוד קפיצה של מאתיים קילומטר לשם, ומאתיים בחורה? אומר לו: ט, ב, בוא אקח אותך. עשרה חברה מצטופפים סביב הגיפ ומבקשים שאקח גם אותם. כל אחד צועק שהוא אמר קדם. אחר אומר שצריך להיות צדק והוא עושה להם אן-דן-דינו. אני אומר: מה זה פה, צבא או ג'יידים, ודוקח את יענקלה הרב-סמל ואת הנובשה-הסטודנט. חושב שמשני אלה פלוס סמל משטרה צבאית יכול לצאת סלאט די מעניין.

נוסעים ונסעים, אבל כולם שותקים. באל-עריש אומר סמל המ"צ: מעשנים? בבקשה קחו. לוקחים ואומרים לו תודה רבה. שותקים עד רפיה. המ"צ שלנו נזהג. נכנסים למחנה שלו. בצד הכביש חונה מכונית ולידה עומד שוטר צבאי פשוט, בסך-הכל-טוראי-ראשון. עוצרים לידו. וסמל המ"צ צ.עק: אולי תזין קצת את עצמך מפה ולא תסריע לתנועתו המ"צ בחוץ עונה בנימוס: אתם יכולים לעבור, יש לכם מקום. הסמל צועק עוד יותר חזק: "אולי לא תדאג לי, אני יודע בעצמי אם אני יכול לעבור או לא, ותעשה מה שאומרים לך ואל תת-כח!"

נוסעים עוד קצת, מורידים את סמל המ"צ, נפרדים וחוזרים. אני שואל: למה הוא צעק ככה? יענקלה הרב-סמל מסביר: "הוא פשוט רצה להראות לנו שהוא הגיע הביתה, ושלא נחשוב שהוא לא יודע לדבר, אז הוא תפס את הראשון שראה. אתה מבין, אצלם סמל זה מלך, וקצין — בכלל אלהים."

מדליקים סיגריה ושותקים עד לאל-עריש, ואז אומר החובש-הסטודנט: "סבורני כי למעשה אין הבדל רב ביניהם. כוונתי לסמל המשטרה הצבאית ולכל רודן שהוא. תאוצת השלטון וההשתלטות, השאיפה להתעלות על-ידי דיכוי, הנוהל, וראיית האדם כאמצעי לקידום איוושהי מטרה, ולוא גם נעלה, כל אלה משתפים לשניהם. ההבדל הקיים ביניהם הגו כמותי בלבד, אך אינו איכותי. אסכי אפשר לטעון כי במקרה זה שיעורו של ההבדל הכמותי הוא ניכר כל-כך, עד שמבחינה מסוימת ניתן להגדירו כהבדל איכותי. אתם מבינים?" אומרים לו בטח, ונוסעים הלאה. מגיעים למאהל שלנו, מורידים את החובש במרפאה, וממשיכים לכתן האהלים שלנו. יענקלה אומר: "הוא משגע אותי, האינטלגנט הזה. אך אפשר לדבר ככה באמצע המדבר? זה בטח פילוסופיה."

החוז קובר את הכל

יום ראשון, 11 בנובמבר: יש סיור! נסיעה של 150 קילומטר, עד לפני העיר ס.אן. הכוונה — לבקר יחידה שיושבת שם על משלטים. נוסעים, כרגיל, ארבעה בגיפ, הדוקטור, כדי לבדוק שם חולה אחד, שני אנשי שק"ם המביאים לחברה קצת חפצים בשביל שיהיו מבסוטים, ואני. יוצאים בשש בבוקר מפני שיש רק דרך עפר גרועה. נוסעים לא רחוק ומגיעים למזלג דרכים. מפות לא לקחתי. יורד מהגיפ, כדי להסתכל על השלטים, אולי יש שם סימנים של יחידות. ניגש לשלטים — לא כתוב כלום. חוזר לגיפ מסתכל ימינה, מסתכל שמאלה ואומר כמו גנרל: "השלטים לא מסומנים אבל זה השביל הימני, קדימה!"

הדוקטור שואל: "איך אתה יודע?" אומר לו: "דוקטור, אצלי זה הולך לפי אינטואיציה." אבל הדוקטור מפציר. מסביר לו: "יש שני שבילים. אחד הולך דרומה, אחד מערבה, לכתן התעלה. ויש רק שתי אפשרויות פה. אז מה הבחירה?" יענקלה מוסיף: "זה אותו הפרינציפ כמו במרפאה. באים בבוקר כשהשמש עולה, אומרים שמשהו כואב. ואז גרסין יש רק שתי אפשרויות: או פלולה או שמן-קיק. העיקר שלא מקבלים שוורים."

נוסעים הלאה, עוברים את משלט הצנחנים, מצבת פארק, מיצר המיתלה. מגיעים לחברה, שואלים איך העניינים, מסתכלים במשקפת על הסואן, פורט-טופיק ופורט-איברהים. עולים על משלטים של גבעות חול ורואים שהחברה קבורים עמוק כמו בסרטים על לגיון הזרים במדבר סהרה. אחד מהם מספר: "הלכתי בלילה להעיר אחד בעמדה שלו, שיקום לשמירה, ולא מצאתי אותו. חיפשתי חצי שעה ואז הבחנתי בקנה של רובה שמצוץ החוצה. חפרתי עוד חצי שעה והוצאתי אותו. אבל בינתיים כבר נגמרה השמירה שלו. הלכנו להעיר עוד אחד. אותו דבר. אחרי שהוצאנו גם אותו, רצה הראשון לחזור לבור שלו. אבל הבור כבר לא היה. בינתיים שוב התמלא חול."

(חמשך בעמוד 21)

הבנתי למה. אז ראיתי שבכלל לא הכנסתי סיגריה לפה. אני התבלבלתי עוד יותר. הוא חיך חצי שנייה. אבל רק עם קצות השפתיים. בעיניים שלו נשאר מבט מוחץ של גנרל-שריון. "חסר לכם משהו?" הא שואל אותי.

"לא, אני אומר לו, הכל בסדר, המפקד."

"היו לכם בעיות בגדוד, בענייני שלל?"

"לא המפקד. לא היה שום מקרה של הפרת משמעת."

"תגיד למג"ד שלך, כשיחזור מהסיור, כי יזהר שהחברה לא יתחילו לחפש שלל. אם זה מתחיל — אי-אפשר לעצור. מחלה מדבקת — כמו סיפלים. זה הכל. שלום."

"רק אחרי שהוא יצא הרגשתי שהברכיים רועדות לי. אחרי זה התיישבתי פה על השולחן והתחלתי לחשוב. ואז אתם באתם."

"על מה חשבת?"

"על זה שבעצם חבל עליו."

"על מיד?"

"עליו, על הגנרל."

"למה?"

"עם כשרונות כאלה. ואצלנו הוא רק גנרל. בדרום-אמריקה הוא היה יכול להיות נשיא, כמו כלום."

מדברים על שחרור, ואז...

אחרי הצהריים מחליטים לעשות קצת סדר. מי יודע, היום גנרל השריון, מחר הרמט"כל. מה שבטוח-בטוח ומתחילים לטאטא את החדר, על כל צרה שלא תבוא. בחץ שוב משתוללת סופת חל, והאבק חודר פנימה.

"מספרים, שיש יחידות-מילואים שכבר מתחילות להשתחרר."

"השליש קיבל היום הוראות תשלום. סימן שגם אנחנו נשתחרר עוד מעט."

"כמה משלמים?"

"יש תשלום מיוחד הפעם. דוקא לא רע."

"מתי אוכלים ארוחת ערב? אני כבר רעב."

"שמע, עוד יומיים לכל היותר — ואנחנו נהיה בבית. למי יש מפתח-קופסאות? בואו נעשה איזו ארוחת-ארבע קלה."

אוכלים ארוחת-ארבע, מדברים על תשלום. אוכלים ארוחת-ערב, מדברים על שחרור. השעה עשרים ואחת-חמש-עשרה. ואז כגיע המברק: "על הגדוד להתמקם מחר בבוקר על כביש מספר שבע, 22 קילומטר דרומית לצומת. יש לבטל מיד את כל החופשות."

פירוש הדבר שאנחנו משתלבים מחדש במערך של החטיבה; פירוש הדבר שאנחנו מפסיקים להתעסק עם שלל, פירוש הדבר שאנחנו תופסים שטח שעד עכשיו עוד לא היינו בו; פירוש הדבר ששוב יורדים עמוק לתוך המדבר; פירוש הדבר שהשחרור עוד רחוק.

עורכים ישיבה וקובעים את סדרי התנועה למחר, התווה תהיה בשעה אפס-שש-אפס-אפס. מי זה אמר שמשעמם בצבא?

קפיצה של 200 ק"מ

הכל ענה בדרגה אחת. קודם זה היה משעמם, מרגיז ומדאג, עם חיזוק קל פה ושם. עכשיו זה מתקרב לנוח. כעס, אדישות — וצחוק. אבל איזה צחוק! צוחקים על כל מלה, על כל חכמה, על כל שטות. ומנסים להתפרק באלף אלפי צרות, קלפים, ויכוחים, שמועות, בדיחות, רינון, מריבות, נסיונות להסתלק הביתה ליום-יומיים, והעיקר — סיורים. אפפה שרק מארגנים סיור, קופצים המון חברה ומתחננים בשביל שישתפו אותם. וכך כבר יושבים פה שבוע וחצי בשטח החדש, לא יודעים בשביל מה ועד מתי, ומקבלים כל רגע הוראות חדשות, לפי נסיבות המשתנות כנראה מיליון פעם במשך 24 שעות. **אחד-עשר יום בלב המדבר!**

יום חמישי, 8 בנובמבר: קמים ב-5 בבוקר, מעיפים מבט אחרון על ממלכת אנשי הלוגיסטיקה, וזים, מגיעים לשטח החדש, מתארגנים עד הערב, הולכים לישון.

יום ששי, 9 בנובמבר: כמעט כל הגדוד יצא לסיורים ולכל מיני גיבוים. אני נשאר הבוס על העסק, מקבל מברק דחף מהחטיבה עם פקודת-התראה לתווה מיידית, נותן הוראה לפרק את הכל ולהעמיס על המכוניות. המג"ד חוזר ומוצא גדוד מסורק, ההתראה מתבטלת, מקללים, מקימים את המאהל מחדש, הולכים לישון.

"מה?" — "מה שאתה שומע." — "מה הוא רצה לדעת?" — "לאן נעלם הפיקוד?"

העם המרפאים על נקלה

(דאח שער)

"כי מקטנס ועד גדולם, כולו בוצע בצע. ומנביא ועד כוהן, כולו עושה שקר. וירפאו את שבר עמי על נקלה, לאסור — שלום, שלום ואין שלום."

אילו היה הנביא ירמיהו חי כיום, לא היה עליו לשנות כמלוא גימיה את נוסח תוכחתו החריפה והקודרת. עד לימים האחרונים, העמידה הממשלה פנים כאילו הארץ מינה ברצונה וביכולתה לעמוד מול הלחץ הבינלאומי. דובריה וראשיה הסבירו לעם, בעשרות אסיפות והפגנות, מדוע אסור לפקיד את עזה ואת מפרץ אילת לשוכם של המצרים, וכי לגבי בטחונה ושלומה של ישראל אין כל הבדל בין שלטון של האו"ם לבין שלטון מצרי ישרי. העם נקרא להיות מן כן לסבול קשיים ואף חרפת רעב, בעיקר בות סאנקציות כלכליות שעומדים להטיל עליו, והוא התכוון לכך בליבו.

יחסי חוץ

המתווך מפארים

מאז מלחמת סיני, היתה צרפת משענתה היחידה של ישראל. לא רק בשדה המדיניות, אלא גם בשדה הכלכלה והעזרה הצבאית. עמדת צרפת לצד ישראל, בהצבעות הגיוני באו"ם, עת הרמו 72 ימים מפל הגושים נגד ישראל, היתה גלולת הבדידות על ידי צרפת, שהחייבה תמיד לצד ישראל בהצבעות.

רק לפני שבועות אחדים, כאשר עלה החשש לסנקציות, הבטיחו אנשי צמרת ממשלה הצרפתית לשליח ישראלי: כל עוד יהיה לחם לצרפת, יהיה גם לישראל לחם. ואילו שגריר צרפת בישראל סיר איזן זילבר הצהיר כי למרות שלצרפת עצמה אין עודף בדולרים, הרי היא מוכנה להתחלק במעט שיש לה עם ארץ ישראל המדוללת.

הביטוי העז ביותר של ידידות זו ניתן בשעה שצרפת הפרישה ממצבור הדלק וזעום שלה כדי להגדיל את הרזרבה של ישראל. ובו בזמן שאזרחים צרפתיים עמדו בתור לטיפול דלק, שטו מנגלי צרפת מר כליות צרפתיות שהובילו דלק להתנעת גלי המשק הישראלי. צרפת גם הבטיחה ליממן את צינור הדלק מאילת, הציעה נשק וציוד בכל מידה שתידרש.

ידידות זו החלה מתוך ההכרח המשותף של שתי המדינות, לקצץ את כנסי גמאל עבד אלנאצר. נצחונות צה"ל המזהירים וההאדה הצרפתית לעמדת ישראל הפכו את השותפות הפוליטית לידידות עמוקה וכונה סמל הכרות העצמאות. במקביל להיווצרות הקשרים בין צרפת וישראל, הלכו יחסי צרפת-ארצות הברית והורעו. ללחץ זה כלכלי והפליטי של חשינוטון השיבו הי צרפתים בטון אטיאמריקאי חריף. וכאילו להכעיס את איזנהאור, חדלו הצרפתים הפכפכים מלעסוק אפילו בסרט הלאומי של הפלת ראש הממשלה. הם הפכו את גי מולה לסמל הכרות עצמאותם מנותן הדור לארמים האמריקאי.

על כן, כאשר הגיע בראשית השבוע ש' עבר ראש ממשלת צרפת לארצות הברית, נתקבל כשותף רגיש, אשר יש לשוב ולר' כש את אהדתו. בהצבעה בעצרת האו"ם, הטילה ארצות הברית את כל כוחה כדי למנוע התערבות האו"ם באלג'יריה. היא גם הבטיחה עזרה כלכלית נרחבת, דלק לתעשייה הצרפתית וגביית מלא לעמדה הצרפתית בצפון אפריקה. היו אלה תנאים נדיבים מאד לחידוש השותפות צרפת הסכימה ברצון לשכוח את פרשת הסואץ.

עצה לאבא אבן. כל מדינה אחרת היתה מסיימת את המשאומתן ומסתפקת בהשגיה. אך גי מולה ביקש דבר נוסף מהאמריקאים: לחסל את הסיכסוך עם ישראלי. הא גם הציע את שרותו כמתווך. מולה נתקל בעמדות נוקשות בשני הי צדדים. הנשיא איזנהאור לא היה במצב רוח פייסני. הוא דרש כניעה ישראלית ללא תנאי. ואילו ישראל התעקשה בדרישתה ל' קבלת ערובות. מולה קרא לאבא אבן, הס' ביר לו כי צרפת לא תוכל להתמיד בתמיכת עמדתה של ישראל.

הוא הודיע לשגריר ישראל כי הודות לי רצונו להשלים עם צרפת, היו האמריקאים מ' כונים לויתורים מינימליים, שינתנו בצורת הבטחה בלתי רשמית. הא יעץ לישראל ל' קבל את הצעת דאלס, שהבטיחה חופש שיט במיצרי טיראן ומסירת רצועת עזה לידי מיני הל האו"ם.

כאשר נודע לביבי כי גם צרפת לחצה עתה למען הנסיגה, הוא החליט להיכנע.

הממשלה

ביג"ב ככה

במשך חמישה ימים חיכתה ממשלת ישראל להודעתו של אבא אבן על סיכום שיחותיו עם ג'ון פוסטר-דאלס. בשיחות אלה הניח שגריר ישראל בפני שר החוץ של ארצות

יזומה לתוכנית שלום בין ישראל למדינות ערב, הכרוכה בתיקונים מרחיקי לכת בגבולות ישראל — זה יהיה הצעד האמריקאי הבא במרוץ. אישים אמריקאיים עומדים להתחיל בהשמעת הצעת ברזל זאת, לאחר שיירגעו הרחוקות שהוטערו מראשית מבצע סיני ועד לנסיגת ישראל לקווי שביתת הנשק. הצעות אלה ידברו על הקמת מדינה ערבית בחלק משטחי ארץ ישראל, ברזל חלשות האו"ם מ' 1947, שבה ייושבו הפלסטינים הערביים. תוכנית זאת תלוה בהצעה של סיוע כספי רב-היקף לכל שלושת הצדדים: ישראל, מדינות ערב וחמדינה ערבית המוצעת.

תקוותה של ישראל, כי המצרים לא ישובו לרצועת עזה אין לה על מה לסמוך. תוך זמן לא רב מהנסיגה, יוחזר לעזה מינהל אוזחי מצרי. שובו של הצבא המצרי יהיה השלב הבא. לא מן הנמנע גם כי הצבא המצרי והמינהל האזרחי ישובו לעזה בעת ובזמנה אחת, במועד מוקדם הרבה יותר מכפי שרגילים לחשוב כרגע.

גם חופש השיט לאניות הנושאות את דגל ישראל במפרץ אילת, עודנו עומד בסכום שאלה. אם יתברר, כי מצרים תוסיף לקיים את ההסגר לאחר שבה לשאוס אלי-שייך, קרוב לוודאי כי ישראל לא תנצל את הזכות ששמרה לעצמה בהודעתה האחרונה ולא תשתמש בכוח להבטחת החופש חמלא של השיט.

אף על פי כן, לא יחזור נמל אילת לריקנותו. אניות משא ומכליות נפט, הנושאות דגלים לא-ישראליים, יעברו ללא הפרעה. בכך תונסם

החבטתה הממשית היחידה, שקיבלה ישראל תמורת הנסיגה.

שרי החוץ הצרפתי כריסטיאן פינזו יקבל על עצמו בעת חיר הקרוב ביותר לחסל את הרזג והמתיחות האישיים שהשתררו בין דוד בן-גוריון ו' דאג האמריקאית. חרונו בין השניים החל עוד לפני מבצע סיני, אזחי ש האמריקאית טען כי אין לסמוך על בן-גוריון, שטיכס בשיחה את, בעיה מסויימת וטען אחריו כי הסיכום שהושג היה אחר לחלוטין.

ישראל תעשה נסיון מחירי להפתור במערכת הסברה על עמי אסיה וממשלותיהם, אם לאחר הנסיגה תשתרר אווירה מתאימה למבצע כזה. בהרכב הכוחות הנוכחי באו"ם, נוצר למעשה מצב בו מהווים הגוש האפרורי אסיאתי יחד עם מדינת ערב כמעט רוב של שני שלישי, אפילו ללא השתתפות מדינת רבות נוספות. מצב כ' חות זה סגר למעשה בפני ישראל כל אפשרות לפעילות יזומה באו"ם ול' השגת חלשות בעצרת הכללית לט בטה. מערכת ההסברה תהיה מכוונת, איפוא, לפ' את הגוש האסיאתי ולרכש את אהדת כמה מחברותיו.

קרוב לוודאי כי קרישנה מנון, ראש המשחת ההודית לעצרת האו"ם שיצא לחופשת מולדת, לא יחזור עוד לייצג את ארצו באו"ם. הסיבה: בפגישה האחרונה בין איזנהאור לניהרן רמ, איזנהאור כי יברך על כך אם קרישנה מנון יורחק מן האו"ם, מאחר שהוא רואה בו מדינאי בעל נטיות פרו-קומוניסטיות מובהקות.

גם אם יחולו שינויים בהרכב של נציגות מפא"י בממשלה, אין כמעט סיכויים כי משה שרת יוחזר לממשלה וכי יימסר לידיו כל תיק שהוא. למרות זאת, אין זה מן הנמנע כי גם ב'גוריון וגם גולדה מאיר יבקשו לוותר על התיקים, בהם הם מחזיקים כרגע. במקרה זה, קרוב לוודאי כי מפא"י תכניס לממשלה כסח מכוכביה הצעירים.

בין אם יחולו שינויים בהרכב הקואליציה ובין אם לאו, קיימים כל הסיכויים כי פועלי אגודת ישראל ואגודת ישראל יצורפו רשמית לקואליציה ואחד מחבריהם יזכה בתפקיד. יהיה זה כנראה הרב יצחק מאיר לוי, ואילו קלמן כהנא יזכה בכהונת תת-שר. במקרה שמפלגות השמאל יפרשו מהקואליציה, יוגדל חלקן של אנ"י ופא"י בממשלה. וחו יקבלו שני תיקים. במקרה זה, יזכה בתפקיד השני ח"כ פאגיי בנימין מינץ.

אין סיכוי כי אשכול יצליח לשכנע את ההסתדרות להסכים לכך, ש' 25 נקודות מתוך מדר יוקרה-מחייבה יעוקרו, וזא ישפיעו על עליית תוספת-היוקר. כרגיל, יביעו מפלגות השמאל התנגדות נמרצת ובלתי-פשרנית לשינוי כלשהו במבנה המדוד ופעולתו, ומנהיגי האיגוד המקצועי מטעם מפא"י יעשו הכל שלא לפגור אחריהם, כדי לא לדחות את תפועלים שמאלה.

ביג"ב ושפירא
חמפלגות אמרו: כן.

גם כאשר הגיעה הממשלה לשלב הכניעה האחרון, לא אמרה את האמת לעם. היא המשיכה לטפח אשליות מסוכנות, כאילו מאחורי הנסיגה טמונות הבטחות ממשיות שנמסרו לידה. העיתונים הישראליים הוצפו בכותרות מרגיעות, בשעה שעיתוני העולם כולו בישרו לקוראיהם כי "ישראל הסכימה להוציא את כוחותיה ללא תנאי."

כמ' צדקיהו, מלך החורבן הראשון, בש' עתה, ניסתה ממשלת ישראל לרפא את שבר העם על נקלה ולהכריז על "שלום שלום" — ושלום אין.

אין בממשלה. הודות לתכסיסים וקנוניות מפלגתיות, יכולה הממשלה ליצור לימינה רוב בכנסת. רבות מדי המפלגות בישראל, ורבים מדי נציגיהן, המסוגלים להתפתות לטעמי של סירה-בשר הממשלתי. אולם רוב כוה, גם אם יושג, לא יהיה מבוסס על רצונם. בין אם תישאר הממשלה על כנה ובין אם תיפול או תשתנה, במעמדה ובה רכבה — דבר אחד ברור: מדינת ישראל היא כיום מדינה ללא ממשלה.

בשב' ע' האחרון התברר מעל לכל ספק, כי חלק גדול מן הממשלה איננו זהה עם הפעולות הנעשות בשמה פעולות שתן חיסר

מלחמה אסורים

אחא עילוס קינן

השער למלכות השמים

ע ל אם הדרך המוליכה למלכות השמים נפגשו שני יצירי אנוש.

המה עשית אתה, אחי, כדי להגיע לאותה מלכות ברוכה? שאל אל אנוש חביב אחד את רעהו החביב.

אני בכיתי בלילות החורף ח" ארוכים וחמים, ענה בגאווה ח" אנוש.

ומה עשית אתה? שאל ח" אנוש.

אני צחקתי בלילות הקיץ ח" חמים וחמים.

ועל מה בכית בלילות החורף הקרים? שאל הוא שוון.

מפני שהיה קר.

ועל מה צחקת אתה? שאל ח" אנוש.

מפני שהיה חם.

המלאך הממונה על השער לא נתן לשניהם להכנס. מפני שלא קונו לבכות כשקר ולצחק כשחם. הוא גם לא נתן להכנס לזה שצחק בחורף ובכה בקיץ, מפני שגם צחקו וגם בכיו לא שניו את העולם. וגם לזה שלא צחק ולא בכה לא נתן המלאך להכנס, כי אנוש זה מחילא אינו זקוק גם למלכות השמים.

רק אחד נכנס לשם — הפול שלא נולד ולא הספיק אפילו לצרוח צריחה אחת ברגע הוולדו. ועל מה משוחזים הוא והמלאך, סוד הוא לעולם במלכות השמים המאושרת.

הסוס שניצח

ה היה סוס מיוחד מאד. אומרים שהתייחס על בוצפלוט הגדול, בכל אופן מהעליה השניה הוא היה בסח. כששלחו אותו למירוץ ונתלהב מאוד מהמרת השליחות וצנף צניפה גדולה.

הושיבו עליו פרש זקן ומומחה. הזקנים המומחים מגיעים תמיד ראשונים. המלך והמלכה באו עם המשקפת לחזות בו. הוא היה גאה וחפץ את שניו הצהובות בחיך. המון ספסרים התערבו עליו. הוא ידע שאסור לו להכזיב את האנשים החביבים הללו הנותנים בו את אמונם המלא.

הוא יונק כחץ מקשת. את כל הסוסים האחרים השאיר מאחוריו. הוא הגיע ראשון כמו כלום. סערת תרועות הרעידה את היציעים. הפרש הזקן נישק אותו מאחורי האוזן.

אחרי זה הוא קיבל לאות הוקרה את אות הקוממיות ושלחו אותו לאכול תבן.

כנסת רק על ההישגים הכלולים בהסדר עם אמריקה. יימנע מלהזכיר במפורש את הישגיה. שתבוצע ללא ויכוח בכנסת. בצורה זו יקל על מפלגות השמאל להצביע בעד הודעתו. אשר להצעת איחוד עם ישראל. על-ידי האופוזיציה, התכחשו בלאו הכי שתי המפלגות להצביע נגדה.

תם ושמם האשכנזי

מה גרם לשניו דעתו של ביגיי? שעות ספורות לפני כן, עוד איים על אחרות הישגיה. ומפני כי לא ירשה להן להצביע נגד הנסיכה השמאל לשבת בממשלה. לאיום זה אף לא חסר גם תוכנית מעשי ההרכבת ממשלה, ללא מפלגות השמאל. הנה כניתי: גיוס 68 ח"כים: סיעת מטארי וערבייה (45), הדתיים 11, הפרוגרסיבים 6, אגודת-ישראל ופועלי אגודת-ישראל 6, חלר קת התיקים במקרה זה: מפא"י תשמור על התשעה שבידיה ותוסיף להם תיק עשירי: שר פרוגרסיבי חדש (ח"כ ישעיהו פרדר) יקבל את תיק הפיתוח: שפירא יהיה שר הפנים: חברו למפלגה זרח זרהפטיג יצורף כשר הדתות: בורג ימונה שר הבריאות: איצה מאיר לוי האג דאי יצורף כשר הסעד ובנימין מינץ מפועלי אגודת-ישראל יוכה בתיק הדואר.

אולם ביגיי לא שש להפעיל את התוכנית. שתי המפלגות חולשות על ר.ב. ישובי הספר ורק הן יכולות להרגיע את יושבי בהם הנרגמים מהחלטת הנסיכה: פירוק ה"שותפות הפועלית לגביר את כוחו של הימין, בעיקר את כוחה של חרות.

על כן, שש ספורות לפני שנועה הכנסת להתכנס, הודיע דוד בן-גוריון על ויתורו. מבחינת החישובים המסלתיים — תם וחוסל המשבר. הנסיכה יכלה להתחיל.

עם דאלס הופר עוד לפני שנכנס לתוקפו. הם הודיעו כי מסלוליהם ילחמו ללא רת"ר עה, בכנסת ובקרב העם, נגד החלטת ה" נסיכה.

ביגיי ניסה לשכנעם לשנות את דעתם, הסביר כי ההחלטה אינה פחות קשה לגביו הוא מאשר לגביהם. הוא גם ביקש מהם שלא לנצל את קשיי השעה לצרכים מפ" לגתיים. אני רואה עצמי אחראי ישיר לגבי ההורים השכולים, הצהיר ביגיי, כשהדעות זלגות מעיניו. הוא סיפר על פגישתו ה" נרגשת עם מפקדי צה"ל שהשתתפו במיצע סניו והיו עתה צריכים לתכנן את שלבי הנסיכה האחרונים.

התרגשותו בנק דה זו הגיעה לשיא. הוא הוציא ממחטת מכיסו, ספג בה את הדמעות והשעין את ראשו על ידיו, כאדם שעול העייפות הכניעו. במשך דקות ארוכות לא יכול היה להוציא הגה נוסף מפיו, עד אשר הגישו לו כוס תה להרגיעו.

כאשר התאושש לבסוף ראש הממשלה, האץ בשרי השמאל לחשוב היטב לפני שיחליטו על צעדם הבא, מאחר שאם יתמידו בקו שלהם יולך הדבר לפירוק הק אליציה. במקרה זה, יראה אותם כאחראים לחיסול ממשלת הפועלים.

הישיבה הסתיימה, רשות הדיבור נמסרה למפלגות.

מפלגות

גל של הכתעות

אילו רצה משהו בתחילת שבוע זה ל" נבא מה יהיה הלך הרוח במרכזי המפלגות הק אליציות השונות לגבי הנסיכה, יכול היה לחשב את הדבר תוך הקבלה להצבעת השרים בממשלה.

לפי הצבעה זו ברור היה כי במפא"י תת" קבל הצעת ראש הממשלה ללא כל התנגדות. למצב דומה אפשר היה לצפות בדיוני הנהלת המפלגה הפרוגרסיבית.

לא פחות ברורה היתה עמדתן של אחדות העבודה ומפ"ס: התנגדות גלויה ונמרצת לנסיכה, ואיום בהקטת מסקנות מרחיקות לכת אם תבצע הנסיכה.

מעורפלת יותר היתה ההערכה לגבי המפ" לגה הדתית הלאומית. לאחר ששירה של מסלגה זו הביעו בממשלה שתי דעות חלוקות (ראו לעיל) קשה היה לדעת מי יכריע — ברג או שפירא.

הדיונים שנמשכו לילה שלם במרכזי המפ" לגות השונות הוכיח כי אין ספק ליחס למפלגות בישראל עמדה עקבית וישותית. אפילו בשאלה כה חיונית וגורלית. הם נסתיימו כולם בגל של הפתעות ונטישת עמדות.

ערכו של כסא

ההפתעה הראשונה נגרמה בישיבת הועד הפועל של המפלגה הדתית. למעשה ממאה חברי הועד הפועל, שהתכנסו בבית המפלגה בתל-אביב, האזינו לדברי שר הסעד והדתות משה שפירא, שגמר את ההלל על הישגי הממשלה במשאומתן אשר קדם להתחלת הנסיכה. הוא לא הסתיר כי עזר לפניו שלושה שבועות האמין שלא תהיה ברירה אלא לסגת, ומאחר שהוא האמין כי "מה שאדם מאמין, צריך לומר", הביע כבר אז את דעתו זאת.

עמדה קיצונית זו צפויה להתקפת מחץ מצד השר השני של המפלגה, שר הדואר ד"ר יוסף בורג. אך גם פה נכונה ההפתעה: ברג קם ורתם את כל כושרו הירטורי לעגלת הנסיכה. במשפטים מצוחצחים, עשירי פתגמים ומשקשי מלים, הפך שר הדואר למליץ ישר לדעותיו של שפירא מתנגדו.

כאשר הגיע הזמן לספור את הקולות, הוברר כי רוב מכריע תמך בנסיכה. בין התומכים הנלהבים ביותר: ד"ר יוסף בורג. שחשש כי הצבעה לאיכונה עלולה להשמיט את כסאו ליד שולחן הממשלה.

כפור חם

החיכוך במפ"ס היה חריף יותר. הוא הציב, זה מול זה, באולם הישיבות של הועד הפועל של ההסתדרות, את שני עמודי התווך של המפלגה, אשר מזה שנים לא נמצאו משני עברי המיתרס. היה זה מנהיג המפלגה הקשיש והנערץ, מאיר יערי, שגם להפתעה הגדולה: הוא דרש כי המפלגה תעשה את כל המאמצים שלא לפורר את הקואליציה — אפילו במחיר הנסיכה. לעומתו טען ילדיהפלא המודקן של ה" שומרי-העיר, יעקב חזן, כי הנסיכה היא כתובת אמריקאית והיא רק תביא תועלת לאימפריאליזם האמריקאי. על כן תבע ה" נגדות לנסיכה, ועויבת הממשלה שנוכחה לתביעה האמריקאית.

הברית את נכונותה של ישראל לסגת מעזה ומשארם אלישיך, המורת הבטח מניר מליות. עתה חיכתה ממשלת ישראל לשמוע אם דאלס היה מוכן לדבר על תנאים או לא.

מתנגדי הנסיכה בתוך הממשלה, שרי מפ"ס ואחדות העבודה, קיוו עד הרגע ה" אחרון כי שר החוץ האמריקאי לא יקבל את כניעתה-על-תנאי של ישראל, יסגור בפני ביגיי את השער לכניעה-בכבוד. ביגיי עצמו יעץ לשרי השמאל שלא לגרום למשבר ממשלתי, כל עוד לא תיוודע תשובת דאלס. שריו אם יסרב לתת הבטחות לישראל, תבוטל ממילא הצעת הכניעה, ולא יהיה צורך לעורר סערה בקואליציה.

בסוף השבוע הגיע הדיווח המקשה מאבן. הוא הודיע בפירוט כי דאלס קיבל בברכה את כניעת ישראל. השלב הבא במישחק ההשקמה הדיפלומטי: מסירת הודעה ישראל לית לעצרת האו"ם, על נכונותה לסגת. נוסח ההודעה אשר שרת-החוץ היתה צריכה למסור לעצרת האו"ם הובא לאישור השרים, בצהרי יום ששי. באחר-ה מחוש מלת, הצביעו שרי מפא"י, שר הסעד והדתת משה שפירא ושר המשפטים פנחס רוזן בעד מסירת ההודעה. שר הדואר, איש המפלגה הדתית הלאומית, ד"ר יוסף בורג, נמנע. ארבעת שרי מפ"ס ואחדות העבודה הצביעו נגד. נוסח ההחלטה על הנסיכה א שר ברוב קולות.

ביגיי פנה לשרי השמאל, הודיע להם כי מסלוליהם חייבות להסיק את המסקנה ה" מתבקשת מהתנגדותן לקו הרוב בממשלה. אם יתמידו בהתנגדות זאת, יהיה עליהם לפנות את מקומם ליד שולחן הממשלה. כאשר התפזרו השרים לבתיהם, ביום ששי אחרי הצהרים, היה ברור להם כי ב" תחילת השבוע החדש יהיה המשבר המ" שלי עובדה קיימת.

"אתם רואים? צדקנו!" הודעתה של גולדה מאיר נמסרה לאו"ם, לפי התוכ" נית לפי התכנית קם אחריה נציג ארצות-הברית, הנרי קאביל-לורג, למסור הודעה. ואו, בניגוד למפתיע לתוכנית שהוכסע עליה עם דאלס, הודיע נציג ארצות-הברית כי, מבחינה תוקנית, לא תהיה אפשרות למנוע את שיבת המצרים לעזה.

הדי ההתפוצצות של הודעת לורג הר" עידו את התלונות הגב הים בירושלים. מיד בוטלה הפגישה שבועה בין רב-אלוף משה דיין לבין הנגדל אדסן ברנס, אשר בה היו שני המפקדים צריכים לערוך את לוח" הומנים של הנסיכה. רצום מיוחדים יצאו להזמין את השרים לישיבת-חירום, שכונסה בביתו של ראש הממשלה בירושלים, בער צומו של יום השבת.

עתה היתה כפי שרי מפ"ס ואחדות העבודה טענת "ראיתם? אמרנו לבס שאין לטמוך על האמריקאים!" הם דרשו לבטל את הודעת הנסיכה שכבר נמסרה לאו"ם. אך הריגה ה" ביר כי עתה, לאחר שישראל הודיעה לעולם כי הנה מוכנה לסגת לא ד חו"י, יקשה לה לחזור בה. תחת זאת הציע לבקש הב" היות מדאלס עצמו, על נאום נציגו באו"ם. עד לקבלת הבהרות אלה, ביקש מהשרים לא לעשות דבר שיביא למשבר.

ביגיי גם ביקש מאבן לברר אם האמריקאים יסכימו לכך שישראל תמשיך לקיים קשר כלכלי כלשהו עם הרצועה, גם לאחר פינויה. דבר זה, קיומה ביגיי, עשוי למנוע את הרר שם של קריעה מוחלטת של הרצועה מישראל וליצר מ"צור פסיכולוגי בפני שובם של המצרים לשם.

הצדד מורשינבטון. בשעה מאוחרת במוצאי-שבת, לצלל הסלפון בבית ראש ה" ממשלה ומפקד גבוה של הבית הלבן קרא באוזני ביגיי מכתב אישי של הנשיא אייזנ" האור. הנשיא הביע את שמחתו על החלטת ישראל לסגת בהקדם אל קוי שביתת-הנשק. הוא גם הבטיח כי ישראל לא תצטער על החלטתה זאת. רק למחרת בצהריים, מסר השגריר לא סון את המכתב עצמו. היה זה המכתב האישי השביעי שנתקבל מאייק, מאז החלטת האו"ם על הנסיכה.

ביגיי ראה באיגרת החדשה עליה מספקת לכיטול החששות שנוצרו על-ידי הודעת קאבוסיל-ד"ר. הוא כינס את הממשלה ביום הראשון בבוקר, הציע לשרים לאשר מחדש את הודעת גולדה, אך יחד עם זאת להשתהו לזמן מה את ביצוע הנסיכה. השתהו זו תתן לאבא אבן זמן לנסות ולהשיג ויתור כלשהו ביחס להשארות קשרים כלכליים עם מינהל האו"ם ברצועה. אולם אם לא יושג כל ויתור, לא יהיה בכך כל עיכוב לביצוע הנסיכה.

הורים שכולים ומפקדים. שרי ה" שמאל סמחו בהתקפת-מצח חריטה, הטיחו בפני ביגיי את הטענה כי כל ההסתייגים האלה אינם אלה חינוח עצמית, וכי החסם

אחרי כשלונה של ההסתדרות השאפתנית: הסיסמה:

כוכב במערך המבוצר החדש של התביעה היה התובע עצמו, עמוס בן-גוריון. הוא עלה על דוכן העדים מוכן היטב. כספי ביקש ממנו שיספר על תולדות חייו ועמוס הרצה על לימודיו בבית-הספר כדורי, על ידידותיו עם שייקה ירקוני, על שירותו בהגנה, בבריגדה, בצה"ל ובמשטרת ישראל. הכל היה טוב ויפה, לפי תיאור זה, עד אשר הופיעה חוברת שורת המתנדבים, ואז, לדברי עמוס, שינו לפתע חבריו, מכריו ואפילו סיקודיו את יחסם אליו. "בקונצרט ובקולנוע", התלונן, "אני משמש אובייקט לחיכוכים". סגן המפקח הכללי התנהג בבטחון מוחלט, כתלמיד ששינן את השיעור והיה מוכן לבחינה. גם כאשר החל שמואל תמיר בחקירה הנגדית, לא פג בטחונו של עמוס. במשך שלושה ימים החזיק מעמד, הכחיש בתוקף כי התערב בכל צורה שהיא בפרשת ירדן שייקה ירקוני, בתיק אירטו.

אשר למג רייהנים בחילת המיליונר שלום ליגום, היתה דעתו של עמוס בן-גוריון שונה מדעתו של סגן-המפקח הכללי לשעבר, יוסף נחמיאס. גם נחמיאס וגם סהר, בעדותם, הודו כי ההסכם שנעשה עם ליגום היה פסול וכי אסור היה להבטיח לליגום תומרי בניין בימי הפיקוח. לדעתו של עמוס, לא היה כל ההסכם, שנכתב בכתב ידו של נחמיאס, אלא שעשוע מבדח. "לי היה הרושם שהורישו של ליגום לא היתה רצינית וגם התשובה לא היתה רצינית".

לעומת זאת גילה פרטים שלא היו ידועים עד אז: ליגום שילם בעד החשמל, המים, הגז והמסים העירוניים, גם במשך השנתיים שעמוס גר בחילה. יותר מזה: המשטרה המשיכה לשלם לעמוס, במשך אותה התקופה, הענקת-ידור, הניתנת רק לקציני משטרה המשלמים שכר-דיירה מכיסם הם, והנוקשים משום כך לעזרה כספית.

★ ★ ★

"עתון אופורטוניסטי"

הבטחון היהיר נמוג לגמרי, ביום השלישי של החקירה הנגדית. היום התחיל עם הגשת גליונות העולם הזה כמוצגים לבית-המשפט. תמיר הקריא את גילויי העולם הזה אשר נגעו להתנהגותו ולמעשיו של עמוס בן-גוריון. "אתה נפגעת מהעולם הזה", קבע

מזכיא השריון, אלוף חיים לסקוב, מוסיף את משקל הפרסטיג' האישית שלו, בהעידו לסובת עמוס בן-גוריון בפני בית-המשפט.

תמיר, "אך מכיון שחששת להתדיין נגד העולם הזה ומה שהעולם הזה העלה והשורה לא העלתה, ביכרת להגיש תביעה נגד השורה על דברים של אמרה". תשובת עמוס: "העולם הזה הוא עתון אופורטוניסטי. תגובותיו של העולם הזה אינן תגובות של עיתונים הוגנים". כל-מר: העולם הזה, שהוא מתחת לכבודו של סגן-המפקח הכללי, רק ניצל את פירסומי השורה, כדי לנפחם מסיבות "אופורטוניסטיות". כאשר הובא לפניו גליון העולם הזה 944, שפירסם את אותם הדברים ששה שבועות לפני הופעת חוברת שורת המתנדבים, יכול היה עמוס בן-גוריון לענות רק כי לא קרא את הדברים. תמיר העביר את ההתקפה לנקודה הרגישה ביותר של מערך התביעה: קשריו האישיים של עמוס בן-גוריון עם אנשי העולם התחתון, והתרועעותיו עם אנשים החשודים כעבריינים. לשאלות כספי, ענה עמוס כי בילה פעמים אחדות עם יוסף צרפתי, המכונה מנטש, בשני בארים ביפו. הוא הכיר את מנטש כעסקן שטיפל בקליטת עליה מיוון, בחור פשוט, עממי, נחמד ודמות פיקנטית. לעומת זאת, לא ידע כי לאותו מנטש ישנם תיקים סליליים בתל-אביב ובחיפה.

יהושע לנדא, המכונה "שיקלה", הינו בעל מודעות קלפים ידוע בתל-אביב. לפני ארבע שנים ישבו הקצינים עמוס בן-גוריון, יעקב קנר ואברהם ינאי בחנינו באר, לבושים מדי משטרת ישראל. השעה היתה אחרי חצות. שיקלה נכנס לאולם, ניגש ישר לעמוס. לא ידע מה בדיוק אמרו איש לרעהו. על כל פנים היו אלה מלים כדורבנות.

אחרי המלים באו המעשים: שיקלה נטל כוסית חיסקי שהיתה מונחת על שולחן הקצינים, התין את תוכנה היקר על פניו של עמוס בן-גוריון. סגן המפקח הכללי השיב לקלפן כגמולו: הוא נטל צלחת מלאה ציפס, העיף אותה על ראשו. החלה מהומה המתאימה יותר לסרטי המערב הפרוע. נשברו רהיטים והיה צורך בהתערבות המשטרה.

אולם אין דבר נעלה יותר מאשר השכנת שלום בין אדם לחברו. על כן נערכה, כעבור ימים אחדים, סולחת בין עמוס ושיקלה. המקום: עין באר ברמת-גן. כיאה למאורע כה

במדניה

תעשייה

גלגל חוזר

בשנה האחרונה בלבד התחספו 40 אלף איש לשוק העבודה בישראל, מחציתם עולים חדשים ומחציתם תושבים שהתבררו מאחר שהקלאות אינה מסוגלת לקלוט מספרים כה גדולים, ושחלק גדול מכוח העבודה הנוסף לא נטה גם לחפש פרנסה בעבודה חקלאית, גראתה הקליטה על-ידי התעשייה כאפשרות המעשית היחידה.

אלא שבתעשייה נוצר בשנה האחרונה תה- לין של פליטת פועלים, שהסתכם בקרוב ל-4000 עובדים מפותרים. נוכח מצב זה, לא יכלה ההסתדרות לעמוד אדישה. היא הכריזה על מיפדה אבטלה: כל פועל העובד בעב דה קבועה יפריש למיפדה חלק משכרו, לעזרת חברו המובטל.

איש לא התנגד לרעיון חיובי זה. הפועלים רק התנו תנאי כי המיפדה ינוכה מ-התנאים הסוציאליים.

ימי הבראה. לפני שנים אחדות, נהגו ענפי תעשייה מסוימים לשלם לפועליהם, נוסף למס המקביל, גם דמי הבראה. במרוצת הזמן, חדר נוהג זה לענפים רבים וכאשר החל המשא ומתן הכללי השנה, על חתימת חוזה עבודה, דרשה ההסתדרות 2% נוספים כדמי הבראה, מכל המפעלים, ללא יוצא מהכלל. סכום זה, בערך הוא סכום מיפדה האבטלה.

כאשר פרץ הסיכסוך על תשלום השליש המוקפא, ניכרו סימנים כי ההסתדרות תהיה מוכנה לוותר על דרישתה לדמי הבראה. עתה, כדי לכסות את מיפדה האבטלה, לא היתה מוכנה יותר לוותר זה, ובעלי ה- תעשייה נאלצו לקחת בחשבון עליה בהר- צאותיהם בשעור 2% ממשכורות העובדים. מאחר שבמפעלים פרטים רבים אפשר יהיה לאזן את העליה בהוצאות על-ידי פיטורייעל או הגברת התפוקה של כל פועל, יצטרכו עתה תעשיינים רבים להחמיר יותר בפטורים, להוסיף לשוק המובטלים עוד יותר פועלים שיהיו זקוקים לעזרה, במסגרת מיפדה האבטלה.

סטודנטים

חלמאות או בזין

בימים שבגרוש היה חור, הלירה היתה וסגן מפקח כללי היה סגן מפקח כללי. היתה שכונת נחה שאנן הירושלמית מרר חקת מאד מלב הבירה. מעט התושבים שהיו גרים בה, הפעילו את מיסב קשריהם אצל חברת המקשר, שהסכימה אחרי תחנונים רבים להפעיל קו חדש אל השכונה הרחוקה. כך נולד קו 16 הירושלמי.

ברבות הימים נעלם החור מהגרוש וגם מרחקה של נחה שאנן מהעיר הבנויה הלך וקטן מיום ליום. קו 16, שקודם לכן היה פועל במרחקי זמן ניכרים, הפך להיות אחד הקווים העמוסים ביותר בירושלים. מרבית נוסעיו היו סטודנטים צעירים, שמיהרו אל קרית האוניברסיטה שנבנתה בקרבת נחה- שאנן.

הכל השתנה לטובה, מחוץ למחיר. באר- תם הימים בהם הופעל הקו לפי בקשות התישבים, הסכימה חברת המקשר להפעילו בתנאי אחד: מחיר הנסיעה לאורך הקו יהיה גבוה יותר מבכל קו אחר, כאותו אורך. ה- טיבה היתה מובנת. מספר הנוסעים הקטן לא יכול היה לבסס את הקו מבחינה עסקית.

השבוע יצאה אגודת הסטודנטים למלחמת חרמה בחברת התחבורה המונופוליסטית, ל- אחר שכל מאמצי האגודה להוריד את מחיר הנסיעה הגבוה, או לקבל הנחות לסטודנ- טים — עלו בתוהו.

הכרין הידיעות, עלונה המצויר של ה- אגודה: "הרכבת נותנת הנחה לסטודנטים! חברת אשר נותנת הנחה לסטודנטים! רק חברת המקשר לא רק שאינה מניחה, היא גם מעלה. אין זו חלמאות — זה בזין!" הצעת הידיעות: "אנו קוראים בזה לצד- בור הסטודנטים לתרום ולגדב את שארית גרשיהם לטובת נהגי המקשר". הצעות א- חרות מדברות על הכרזת "מרד נסיעות". עד שהמרד יכריע את עקשנותה של חברת המקשר, הציע העלון לקוראיו ללכת ברגל ("זה בריא"), לנסוע באופנים ולתפוס טרמפ.

משפט

הואשם לא נתבע

הבחירות הכפולות להעידת ההסתדרות ור- לכנסת השלישית, בקיץ שנת 1955, יצרו (חמשך בעמוד 10)

בנק א"י
לדיסקונט
בע"מ

הראשונה, הצטמצמה התביעה במשפט עמוס בן-גוריון להגנה על המינימום ההכרחי הצילו את עמוס!

ידו של עמוס בן-גוריון. היתה זאת הפגנה אשר משמעותה באה כהמשך לפגישתו המפורסמת של דויד בן-גוריון עם בנו, פגישת שבה נתן ראש הממשלה לסגן המפקח הכללי את העצה "לא לסגת".

כספי קרא לעד נוסף שלבש מדי צבא: רבי-סרן ביבר, הידוע יותר כעופר, גיבור ילקוט הכוזבים, וציזבוטניק לא מבוטל בזכות עצמו. במיטב הסגנון שבו היה רגיל להלעיס את יושבי כסית, הסביר ביבר מדוע הבין כי שורת המתנדבים התכחנה דחקא לעמוס בן-גוריון, כאשר כתבה כי קצין גבוה סגר את תיק אירס"ו: "משום שעמוס הוא קצין גב"ה; משום שהוא ידיו של שיקה והסיבה השלישית — משום שהם באמת התכחזו לעמוס". בית-המשפט העריך נכונה את הופעתו של ביבר, שסיפקה את הישיבה העליונה ביותר עד כה. השופט זאב צלטנר יעץ לתמיר לקצר בחקירה, "בגלל מקוריותו של העד".

★ ★ ★

האור מפרוץ

הופעתו של אדם מכובד כמו מרדכי מקלף, הרמט"כל לשעבר, נועדה להגביר את אותו הרושם, כי לא רק ראשי המשטר מתייצבים לימינו של עמוס בן-גוריון, אלא שגם אישים רציניים ביותר מוכנים להעיד לטובתו.

המאמץ לטהר את המשטרה נמשך גם מחוץ לכתלי בית-המשפט. בתריסר בארץ קיבלו הוראה להפסיק את השיעורים הרגילים על אורחות, הניתנים לכיתות ז' וח', ולהתחיל בנושא חדש: המשטרה. במטה הארצי נערכו סיורי תלמידים, בהורכתו של רמ"ח יעקב נאש, דובר המשטרה.

בעתונות הוחדרו מאמרים ראשיים ששאלו מדוע היה צורך במשפט כזה. המקהלה החסודה הזכירה היטב את אותה מנגינה של "מי צריך?", שהושמעה בעת בירור משפט קסטנר, לפני שנתיים. גם עתה לא היה נוח למשטר כי יוטל אור בהיר מדי, על מעשים אשר נוח לבצעם רק באפילה.

השבוע השלישי במשפט הגדול היה שבוע של קיצור קווי התביעה ונסיון מרוכז מצידה, לבצר את עמדותיה החדשות. מיכאל כספי, מצביא כוחות התיבה, שהטיל את כל כוחותיו בהסתערות כללית כבר עם פתיחת המערכה, נסוג לחלוטין מתוכניתו השאפתנית. הוא נטש את שדה הקרב הראשון, שהשתרע על פני 40 תיקים סנסציוניים, ביקש עתה להגן רק על עמדה משפטית צרה, מתוחמת היטב. סיסמת התביעה לא היתה עוד "כל המשטר טהור" כי אם "הצילו את עמוס".

אולם גם בתנאים החדשים, לא הצטמצם המשפט לתביעה פרטית, נגד אזרחים פרטיים. הוא המשיך להיות משפט אשר בו התגוננו המשטר והמשטרה.

מלבב, נשפך המשקה כיד סגן המפקח הכללי. עמוס ושיקלה שתו והתחבקי, התחייבו שלא לחזור יותר על פעולות-תיגרה מבישות. בסיום הלילה הנעים נסעו שיקלה ועמוס במכוניתו של סגן המפקח הכללי, כשליבם טוב עליהם ולא פנוי לקטנות כתמר-רי תנועה ומחוג מדהמירות.

מה יכול היה עתה עמוס לומר על כל הפרשה, בעמדו על דוכן העידים? "אינני מכיר את שיקלה" השיב בשבועה.

★ ★ ★

פריג'ידר ומנגנון החושך

החקירה הנגדית העלתה עוד פרטים מעניינים. בין השאר, הוכררה פרשת המתנות, אשר עמס קיבל מיהודי אמריקאי בשם רקוסין. התברר כי אותו נדבן רחב-לבב נתן לעמוס פריג'ידר וצ'ק על 300 דולר, אף כי החוק אוסר על אנשי משטרה לקבל מתנות כלשהן, אלא מבני משפחה.

פרט נוסף, שהטיל אור על התנהגותו של סגן המפקח הכללי: עמוס בן-גוריון הינו ידידו של יעקב בראונשטיין, איש העסקים שהועמד לדין על הברחת עשרות אלפי דולרים. באחת ההודמיות, לקח בראונשטיין את עמוס לקנות כלי חרסינה במחסן סיסנאי. גילוי אחר: עמוס בן-גוריון שוחח ארוכות עם שניים מהאנשים המרכזיים במנגנון החושך, ניהל איתם, לדבריו, דיונים רציפים בנוגע לגיה"ל המשפט.

הודאה נוספת, שנחסה ממנו בעקיפין: הקצין זאב שטיינברג נעצר יום אחד אחרי ש' נכנע ללחץ מפקדיו במטה הארצי, התייצב במשרדו של כספי כדי לתת הצהרה בשבועה לטובת עמוס בן-גוריון. ההצהרה נגבתה משטיינברג כדי שלא יוכל להעיד נגד עמוס מאוחר יותר, בבית-המשפט. מעצרו של שטיינברג נדחה עד לאחר שהצליחו קציני המטה להוציא ממנו את ההצהרה בשבועה. כאשר שוב לא היה צורך בו, נעצר.

★ ★ ★

עדים במדים

א רק מנגנון החושך נרתם לשורת המגויסים, להגנתו של עמוס בן-גוריון. על דוכן העידים, שנקראו להעיד לטובת עמוס, עלה אדם שעל כתפיו היו מונחים סימני הדרגה של אלוף צה"ל והילת המצביא המנצח.

אלוף חיים לסקוב הוא ידידו של עמוס בן-גוריון מימי שרותם המשותף בצבא הבריטי. הוא היה גם ידידו של עמוס, בדירתו ביראליהו, כאשר עמוס התגורר בחלילה של ליגום. הוא הביע את אמונו המ חלט בעמוס בן-גוריון, אמר אשר לא עורער גם לאחר שקרא את דברי שורת המתנדבים. אולם כדי לחזק את טענתו של עמוס כי הוא אמנם נפגע מהפירסומים, סיפר לסקוב כי קצינים בכירים בצה"ל לא רצו יותר לבוא במגע עם עמוס, בהשפעת אותה חוברת.

הופעתו של לסקוב, שהושארה בסוד עד לרגע האחרון, נועדה באורח פלא לכמה צלמי עתונות, אשר אצו למסדרון בית-המשפט, כדי להנציח את הרגע שבו לחץ אלוף צה"ל את

מצביא המשטר, מיכאל כספי, מציג גליון העולם הזה, בו פורסמו בהרחבה הנושאים המרכזיים של הבירור המשפטי, אף כי נושאים אלה לא הוזכרו בחוברת של שורת המתנדבים.

השתנה יחסו אל עמוס בן-גוריון. מאוחר יותר, כאשר קרא את חשאלות והתשובות, שוב עלתה קרן עמוס בעיניו.

עמוס בן-גוריון בבית-הספר כדורי, ובא להעיד על אופיו הטוב. כאשר קרא את חוברת שורת המתנדבים, סיפר,

הרמט"כל של כסית. בשם זה ידוע רבי-סרן שאול ביבר, גיבורו הראשי של ילקוט הכוזבים. הוא למד עם

במדינה

במים שימדדו מעתה בשעונים. המכסה שנקבעה: 2 מטרים מעוקבים לדירה לצורכי קירור, ו-200 ליטר נפוש ליום. היתה זו רק קצת יותר ממחצית הכמות הרגילה הדרושה לתנאי חיים נוחים בקיץ הלוהט. תושבי אילת ניבאו כבר השבוע כי עם גבור החום יישבר אחד משניים: אי רצון הת'שים להתחזק במקום, או חוק הקיצוב העירוני.

חיות

סיפור מפחיד

הצבוע אפור-הגו, כמטר ארכו ו-10 ס"מ גבהו (כמעט מרובע), גלש לפתע מבין הרים והסתער על עדר הכפר. שלושת הרוצים שנינו את העדר שמרו על קור רוחם. האחד נחפו להזעיק עזרה, בעוד ששני ה'אחרים קידמו את הצבוע באבנים ובאיומים במקלות שבידיהם. אולם הצבוע לא נרתע והתכונן לזנק על אחד הרועים. על חודה של שניה הספיק חברו להסוף סקל והס' ברגלו הקדמית של הצבוע. הצבוע נפל אך שוב התרומם והתכונן לטבוב השני. סיפור המתח שהופיע באחד מעתני הערב היה מפחיד מאוד. הצבוע שניצוד ליד הכפר הערבי עקבא בגליל, שבוע ימים בלבד לאחר שניצוד באותו מקום ברדסל, עקלו היה ליצור את הרושם כאילו הפך הגליל לפתע לגינזל של חיות טרף, המתנפלות על עוברי אורח שלימים.

למעשה היו אלה תושבי הכפר עקבא שהתנפלו על החיות. תושבי הכפר הערבים נמנים כולם על משפחת חליחל, אשר עד לפני מלחמת תש"ח שכנה בכפר קריתא של יד עין זיתים. הם הועברו על-ידי הצבא לכפר עקבא, הנמצא ארבעה קילומטר דרר מית לצפת, בואדי אל-עמוד.

עגלה טרופה. בשבועות האחרונים ח' חלו רועי העדרים שמים לב כי מדי פעם חסרים מספר ראשים בעדרים. תחילה חששו הערבים כי מסתננים גונבים את הבקר. הם החלו לארוב ולחפש בואדיות ובנקיקים. עד שיום אחד נמצאה בנקיק עגלה טרופה. הרועים הקימו מארב וכעבור זמן קצר הגיע למקום הברדסל המפורסם, שניצוד עירו שימש לפאור חדרו של מכתר הכפר. אולם מעשי הטרף נמשכו. אנשי הכפר הכינו מלכודות ופחים ליד העדרים ושבוע ימים לאחר ציד הברדסל גילו באחד הפחים צבוע צהוב חי. הצבועים בגליל אינם כה נדירים כברדסלים. כמעט בכל פעם שיוור שלג בגליל או ליד הגבול הם רי, מופיעים צבועים בכפרים. הם מאבדים את חוש ה' כיוון שלהם ומוכנים להסתכן ולהתקרב למ' קום ישוב, עבור מזון.

הצבוע שניצוד הפך ת' זמן קצר למרכז השעשועים של תושבי הכפר. אפילו מצפת החלו להגיע מבקרים רבים, כדי לראות פעם בחייהם צבוע אמיתי. אלא המשחק לא ארך זמן רב. עוד באותו שבוע נמסר ה' צבוע, באמצעות המשטרה, לגן החיות בירר שלים ורועי הבקר של כפר עקבא חזרו לשמור על עדריהם במקרה שלחיות ש' נצודו היו בני משפחה בסביבה.

לפני שבועות אחדים, הקריא השופט מר' דכי קנת, את פסק דינו הארוך והמנומק, שזיכה מחוסר הוכחות את שני הנאשמים. קבע השופט: "עדותיו של יוסף אור ועדותיו אחרות, שכענוני כי מר אור הסכים לשלם ושלם סך 1000 ל"י לאשת קליבנסקי, לפי חשבון בדוי כדי להערים על החוק ולא לשלם מס הכנסה, כפי שמגיע לאוצר. רק עבירה אחת הוכחה במשפט זה וזו העבירה בנוגע לנסיון לעקוף את חוקי מס ההכנסה. אך זו אינה בפני ואינה נגד הנאשמים האלה. הנאשמים יוכחו".

היה זה פסקדין חמור מאד, לגבי איש, שהשט אמר עליו: "יש להתפלל שסנהל משרד ציבורי ממין זה (מרכס מפא"י) נזר' שה לעצמו להתפתות לדרך זו".

מה שהשופט קנת לא ידע, היתה העובדה הבאה: יוסף אור אינו משמש עוד כמזכיר הסכני של מפא"י. הוא משמש היום כמנהל של לשכת המנגנון ב' עד הפועל של ההסתדרות העובדים הכללית. עד היום, לא ה'גש נגדו כל כתב אישום על עקיפת חוקי המדינה.

אילת

מים ושעון

אחת מבעיות היסוד של אילת היא המים. כבר מן הים הראשון בו הגיעו ראשוני

הצבוע וציידיו בכפר עקבא

בלי מכה על הרגליים, בלי סיבוב שני.

הת שבים ה'ודשים אל העיד הדרומית, עמדה בעית המים בראש דאגותיהם.

מי הבאר הראשונה היו ראויים לשתיה אך חסרונם היחיד הוא ע' דף המגנזיום בהם, והשותה אותם סובל משלשול.

בשנה השניה ליש ב אילת החדשה, הונח צינור מים בעל קוטר קסן. חלק מן הצנר רות הוחלפו במשך השנים. בצינורות חדשים בעלי קוטר גדול. אך גם זה לא שינה ל' ט' בה את המצב הקשה בו נתונה אילת מבחינת מי השתייה. תפוקה זו לא תוכל לספק לאורך ימים את תצרוכת איזור אילת הכולל גם את תמנע ובאר-אורה.

מותר להשתמש בחצי. החום ה' ככד השורר באילת במשך מחצית השנה גרם להמצאת שכלול חדש, שתפס עד מהרה את מק' מ' על בתי אילת כולה: הטפטפת. מתקן של סכך קוצים שהוקם מול הפתחים חפ' גים לעבר הרות, צויד בצינור מטפף בראשו. טיפות המים הריטיכו את הסכך, גרמו להורדת החום בדידה האילתית בעשר מעלות שלמות. שכלול זה הנעים את חייהם של התושבים אך קיצר את שעות המנוחה של מכונאי מק' רות. אלה נאלצו להפעיל את המשאבות יומם ולילה. הטפטפות שילשו את תצרוכת המים המקומית.

השבוע, לאחר שהבצע סיני גרם לתוספת רצינית במספר התושבים של אילת ולהכפלת מוסדות התעשייה והמסחר בעיר, החליטה המועצה המקומית להכריז על קיצוב תמור

(המשך מעמוד 8)
בעיות אירגוניות חמורות במפלגת פועלי ארץ-ישראל. התקציבים שעמדו לרשות ז' מפלגה היו עצ'מים. המשימות שה' טלו על אגפי המנהלה היו כבדות מאד. בבת אחת הוכפל המנגנון המסלגתי ומאות עובדים חדשים הוכנסו לתוכו, לתקופת ההכרעות הגדולות במעמד ובמדינה. האיש שחלש על מנגנון זה היה המזכיר יוסף אר. לפחות בענף פעולה אחד הושלט הסדר מיד עם תחילת ההכנות לבחירות: ענף הרפס. בראש הענף הועמד קצין צה"ל, מנהל הרפס הצבאי, רביסרן נפתלי קליבנסקי, שנטל ח' פשה ממושכת לצורך התפקיד ז' אחראי שהמפלגה הטילה עליו.

התנאים שקליבנסקי העמיד היו פשוטים: 500 ל"י משכורת נקיה ממ', ותשלום ה' משכורת בלא ששמו יופיע ברשימת מקבלי המשכורת של המנגנון. התנאי ז'שני ז'יה: מ'שי מאד, מאחר שפקודות המסכ"ל אוסרות על היל לעסוק בעבודה נוספת, אף ב'זופשה. **השבועות מזויפים.** תנאי של קלר בנסקי נתקבלו ללא ערעור. המפלגה, שאחד ממנהיגיה הוא שר האוצר הממונה על גביית מס ההכנסה, הסכימה לשלם לקצין ז'גדרש את המשכורת שדרש, לזקפה בחשבון ז'זר צאות הבחירות של סעיפי הוצאות מדומות, על שמות של ספקים שונים. שמו של

קליבנסקי, הבטיח יוסף אר, לא יוכנס לרשימת בני התמ'ה הרגילים. בהסכם שעליו הסכימו אור וקליבנסקי היה סעיף ז'ושב: את חשבונות הספקים המדומים, תמורת תשלום המשכורת, חייב להמציא קליבנסקי בעצמו. מנהל דפוס מפא"י, אלכ' סגד ("שורה") פישמן, הבטיח לעזור לקלר בנסקי בסידורים פשוטים אלה.

התברר כי אמנם קל מאד להשיג חשבונות מזויפים. אך משהובא חשבון כזה, בחתימת ספק עופרת, לתשלום בקופתו של ז'זר, הסביר אור כי קיים קושי נוסף. אין הוא מוכן לשלם בעד חומרים שהדפוס חייב לשלם בעדם, כגון עופרת. קליבנסקי לקח את החשבון בחזרה, הביא לאחר ימים אחדים חשבון אחר, עליו חתמה רעיתו בשמה מ' לפני גישואתה. הפעם אר שלם.

המנהל עדה בדרגה. חשבון העופרת שנשאר בכיסו של קליבנסקי, הציק לו מאד. ככל איש מסודר, לא אהב להשאיר ברשותו חשבונות בלתי נפרעים. משום כך נתן את החשבון לשורה, מנהל הדפוס, קיבל באמצעותו חלק מהסכום שהיה נקוב בו, בעד העופרת שלא ספק מעולם. חלק אור מסכום זה שולשל לכיסו של שורה עצמו, בהסכם הדדי שפרטיו לא הוחזרו. כשגילתה הנהלת החשבונות את ז'חשבון הנפרע, על העופרת שלא סופקה, הודעו אפילו יוסף אור, פישמן וקליבנסקי הוסגרו למשטרה.

8/13
עט קרטי
כדורי
700
פרזטה
(כולל מס)

רובינס
קוסמטיקוס
סכך לופי, סיטול בגוף
וחלון לתסרוכות

מחלקת אמבט זעה יבש
SAUNA פינית יחיד בארץ
המחלקה פתוחה לגברות
בימים א'ג'ה בכל שעות היום.
ולגברים
בימים ב'ד'ה בשעות הערב
רק לפי הזמנה מראש
כל מחלקות המכון לטיפול קוס-
מטי, חטוב הגזרה ועסוי במ-
כונות החדישות ביותר, עומדים
לרשות הגברים בימים ה'ג'ל.

מחלקת התסרוקות שלנו עומדת
לרשות הגברות במשך כל
השבוע בכל שעות היום.

המכון בהנהלת מר א. רובין
ביאקוסמטיקאי-אססטנטציאן
מדפלים

תל-אביב, רחוב פינסקר 2
טלפון 22128

מ/בצאות
מ/בצאות
פדסום
צינור
תא-ר' אלנבי 56
טל. 66081

סמודי
נלי
שפילמן

- התעמלות להורדה במשקל
- התעמלות אורטופדית
- ריתמיקה, מחזול
- קורסים מיוחדים לילדים
- התחלת קורסים חדשים
- מכשירים חדישים ביותר

הרשמה: כל יום בין 6-7 בערב
תל-אביב, רחוב דיונגוף 193
ע"י קולנע "ארמון-דוד"

תזכיר

חופש העתונות והמש' פמ'

לפני שבועיים פירסם הער' למ הזה (1010) אזוהרה כי ה'יעץ המשפטי של תממשלה סכין שו' רח של ח'קיס המכונים להגביל את חופש העתונות ולבטל את חנונה של חקירות שתי'ומרב, אותו ירשח מערכת המשפט ב' ישראל מחחקוס האנגלי.

חשבווע אישר חיים כהן, במ'

סיבת עתונאים, שנערכה באר'רח

אירוני ערב צאתו לועידת זכר'

יות האדם ב'ינבה, כי יוחזקו חז'

ק'ים חדשים אשר מטרטם ליטול

מהעתונות את החופש לפרסם

מעשי שחיתות או ב'יקורת בל'

ת'משוחזת על מפשי המשטר.

באותם החוקים י'קוצצו גם סס'

כיות בתי'המשפט בכמה נקודות

של נוהל משפטי.

הג'נרלמן

בהרצליה, הודיעה אשה בת 30 ל' משטרה, כי נהג המכונית הפרטית שהסיעה בטרם עשה מעשה מגונה בגופה, לא שכחה לציון: "הוא בכל זאת היה ג'נרלמן. כאשר דרשתי ממנו בתוקף להורידני מהמכונית, עצר ליד תחנת האוטובוסים הקרובה ואף ביקש ממני סליחה."

★ ★ ★

העולם הוא קטן

בחררה, לאחר שבמשך 17 שנה חיפשה את עקבות בעלה, שנעלם מפולין מאז פרוץ מלחמת העולם השנייה, גילתה צפורה מרימנסקי כי מזה עשר שנים חי בעלה לא הרחק מביתה היא. בחורה, שם נשא אשה אחרת והוליד בנים.

★ ★ ★

החזית השנייה

בפאריס, שלחה הסוכנות היהודית רופא שיבדוק את בריאותם של ששת תלמידי בית הספר העברי במקום, קיבלה דו"ח כי התלמידים בריאים אולם אחת המורות במצב בריא ת לקוי.

★ ★ ★

מחול השעות

ברביבים, התלוננו כמה חברי קיבוץ כי מאז נתנה להם וועדת החברים שערי נים מע ררים, כדי שלא יאחרו לעבודתם, אינם יכולים לישון מחמת רעש השעונים.

★ ★ ★

אינטליגנציה טבעית

בירושלים, התעררו חשדותיו של מורה, כאשר, ראה כי תלמיד בנות מטייל עבר את הבחינה במתימטיקה בהצטיינות, החל עורך חקירות, גילה כי אותו תלמיד שלח צעיר אחר במקומו לבחינה.

★ ★ ★

קו שביתת-הנשק

ברוטרדם, הולנד, פתחו מלחים ישראליים ומלחים מצריים בתיגרת-דמים, המשיכו אותה בתחנת המשטרה, העסיקו את הקטטה רק לאחר שקצין המשטרה סימן קו על הרצפה, אשר אסור היה לאנשי הצדדים לחצותו.

★ ★ ★

ריאליזם קולנועי

באילינג, אנגליה, נוצר קצר בשעת הסרט הסרט "יהונה הקדושה באילמן הסרטים המקומי, הפך את הסצינה שבה עולה השחקנית הראשית באש מסצינה מבוימת לסצינה אמיתית, בה נכחתה הי שחקנית מהלהבות האמיתיות.

★ ★ ★

העיקר הבריאות

בתל-אביב, ביקש גבר בן 30 את שופט השלום ברוך גלעדי להכניסו לבית-הסוהר, עד שייגמל מזיקתו לסמים משכרים, בהסבירו: בצורה זאת או שאיגמל, או שאמות. גם כך וגם כך זה יותר בריא ויותר זול.

★ ★ ★

נביא בעירו

בקאמפאלה, אוגנדה, איים דוד לר בוגו באסיפה פומבית כי האלים יענישו כל אלה אשר יתערבו בענייניה הפנימיים של אפריקה, נפגע עלידי ברק וגללק לבית החולים במצב קשה.

★ ★ ★

אל תיקח הכל ללב

באלג'יר, התפלאו רופאים בראותם כי החייל לארואס מוחמד, שנורה בלב על-ידי מורדים, לא מת, גילו כי לבו של החייל נמצא בצד ימין של התורה ולא במקום המקובל, בצד שמאל.

גליונות וכרכים של "העולם הזה" נחשפו. קוראי העתון נקראו להעביר את התרשמותם מהכתוב. שופט ציטטות, פסקאות ומאמרים שהופיעו בשנים האחרונות. מחזה זה חזר ונשכח בתי משפט במדינה. האחד היה בית של המדינה בתל-אביב, בו התבררו עמוס בן-גוריון. בית המשפט השני של מושבעים, חניכי המוסד החינוכי הצעיר גן שמואל ליד חדרה. מטרתו לחייב או לשלול, אלא לעורר את הקורא

מס חניכי המוסד החינוכי בקיבוץ גן שמואל, ואתם חברי-המשק,

מירה זרה

בית-המשפט מראה כללי של בית המשפט, במוסד החינוכי בגן-שמואל. סימון, בחולצות לבנות, יושבים השופט, הצעיר, נמצא שולחן הקטיגוריה (תמונה למעלה, משמאל), בחלק הקדמי של התמונה נמצא שולחן הסני

הערכים במדינה רואים בחשודם הזה את אחד העתונותיותיהם.

★ ★ ★

עדותו של העד הערבי היתה ללא ספק גורם חשוב, מלבד גורמים אחרים, במעלה מימין. כחופשי מאד בדעותיו

מל לאוסף מגוון של תמונות רגלי נערות חש מגדלים שונים, התנוססה הכת בת: "ערטילוריה חני סביב הפלאקט המזור לא היה כל צורך בהסבר על התמונות שנגזרו מתוך גליונות העולם הזה. להשפיע על דעת הקהל לפני המשפט. על מעשה להשיב בחמשיר מוחץ, מעל ללוח המודעות:

אל תבוזו לנצח ההבל ו
נברה קטיגוריה בזבל
ומרוב בעיות
היא בחנה בשטויות
ושזרה ליצמה את החבל.

מכאן והלאה היתה הדרך פתוחה למלחמת פרקלי גם אל חברי הקבוץ המבוגרים. מידעה שנתלתה ובה התבקשו החברים בנימוס לא להיות נוכחים במשך כל ארבעת ימי הדיונים הצטופפו חברי מי חניכי המוסד, התערבו במהלך הדיונים, הציגו שא עד לידי כך, שבאחת הישיבות נאלץ אב בית

גבר משופם, לבוש חליפה וענב עניבה, עלה אל שולחן העדים. כולם נעצו בו עיניים. שבעת השופטים המושבעים בחולצות הלבנות החליפו מבטים זה עם זה. הקהל - בני נוער ומבוגרים - השתק. דליה פלגי, הסגורית דת-הגו והסוערת, עינה בניירותיה עיון אחרון לפני שהחלה בשאלות.

ואז קפץ ראובן צור התוקפני משולחן הקטגורים, ביקש את רשות הדיבור והצהיר: "הקטגוריה מתנגדת לשמיעת עד תו של העד." רחש עבר בקהל. ראובן הסביר את דבריו: "הקטגוריה מכירה בעובדה שהבעיה הערבית כפי שהיא משתקפת מעל דפי העולם הזה היא נקודת אור חיובית בעתון, משום כך אין צורך לשמוע את דעתו."

אך בית-הדין החליט לשמוע את העד. דליה העיפה מבט של נצחון בשולחן הקטגורים ממול והחלה לשאול את העד בשקט: "מהי חשיבותה של העתונות הישראלית לך, כערבי?"

העד לא היה בן המשק. הוא היה ערבי נוצרי שנקרא להעיד במשפט נגד העולם הזה. דבריו היו שקולים ורציניים: "לי ולכל ערבי במדינה העתונות משקפת את מצבנו, ודעת הרוב במדינה כלפי המיעוט."

"מהי לדעתך הבעיה המרכזית למדינת ישראל כיום?" המשיכה דליה לשאול.

העד הערבי לא היסס. במבטא עברי ברור השיב: "לדעתי, בעית השלום באזור היא הבעיה החיונית והמרכזית ביותר של מדינת ישראל כיום. לממשלה אין כל מדיניות של שלום. רק אם שני הצדדים באזור יבינו את המשותף להם יתכן פתרון של שלום בין ישראל לעמי ערב. תכנית של שלום חייבת להתבצע על יסוד של זכויות שוות לכל צד."

לפי מבטי הצופים ותגובותיהם ניכר היה שלא היה איש באולם שלא הסכים לדעתו של העד. כאן הרימה דליה את קולה ושאלה: "מי לדעתך לוחם במדינה לפתרון של שלום בדרך זו?"

"בין המפלגות, מפ"ם לוחמת לכך. בעתונות לוחם לכך העתון העולם הזה. אני חושב שכתבות הקוראות לשלום עם הערבים באיזור מקרבות את השלום."

מקום הפשע. כך נראית חזית ביתו של ד"ר קסטנר, שעת מועטות לאחר ההתנקשות בחייו. הבית הוא הבית מספר 6 בשדרות עמנואל, בו נר קסטנר. המכונית החונה ליד הבית היא מכוניתו של קסטנר, שכדור פגע במשקוף דלתה. במקום המסומן בעגול עמד כמשוער הסתנקש בשעת היריה. המקום המסומן בצלב, הוא, המקום בו נמצא קסטנר מתבוטס בזמו.

מי התנקש בקסטנר?

ההתנקשות המזעזערת בחייו של ד"ר ישראל קסטנר העמידה השבוע את משטרת ישראל ואת דעת הקהל בפני תעלומה שקשה למצוא לה פתרון הגיוני. ברור כי מעשה כזה לא היה עולה על דעתו של אחד ממתנגדיו של קסטנר, כל עוד הוא שפוי בדעתו, בשעה שבירור ההאשמות נגד קסטנר עומד בפני פסק דין סופי של בית-המשפט העליון. מצד שני נראה המעשה כמתוכנן היטב, ללא כל מניע פרטי וגם לא למטרת שוד. הוא בוצע על פי שיקוליו של מישהו. שיקולים אלה, יהיו אשר יהיו, פסולים ומתועבים מעיקרם. כי ברגע שהאקדח מדבר בוויכוח ציבורי, הוא מאיים להשתיק לא רק את האיש ששימש מטרה לכדוריו, אלא גם את חופש הדיבור והמחשבה של כל אזרח ואזרח. הכדור שפגע מן המארב בד"ר ישראל קסטנר פגע בעקרונות היסוד של מדינת חוק.

קרבן ההתנקשות ד"ר ישראל קסטנר, אשר מוז שנתיים שימש נוסא ראשי לויכוח צבורי בישראל וביהדות העולם, בקשר לחקרו בשואת יהדות חונגריה.

של קסטנר. הוא קרא את חוקריו להתייחסות. עתה את התעלומה אשתו של קסטנר, שחזרה מביתה וזולים הדסה בתל-אביב, בו שכב בעלה במצב קשה. היא נזכרה כי ביום ההתנקשות הסיע בעלה את בתם ושתי חברותיה במכוניתו. הן פיצחו גרעינים במכונית וליד הכניסה לבית.

★ ★ ★

מי מעוניין?

הקירות המשטרה הסתעפו והתפצלו לכיוונים שונים. טובי החוקרים במשטרה גויסו לחקירה. אולם לגבי האזרח נשארה פרשת ההתנקשות בד"ר ישראל קסטנר בבחינת תעלומה. מי היה מעוניין להתנקש בקסטנר? למי מביאה ההתנקשות תועלת כל שהיא? מי היה מעוניין להתנקש בו וזאת עתה, כשדעת הצבור טרודה בבקעת חמורות יתר? מי האנשים המסוגלים לבצע התנקשות מעין זו? שאלות אלו דחו מלב האזרח הישראלי כמעט כל בעיה אקטואלית אחרת.

חקירת המשטרה נערכה מיד בשני כיוונים: נגד אנשים החשודים בסנייה אישית כלפי קסטנר ונגד ארגונים פוליטיים שהיו ידועים כמתקיפי קסטנר. לשם כך הופעלה רשת הבילוש במלואה, אשר מודיעה מגיעים לכל חלקי החיים הציבוריים בארץ.

כצעד ראשון נעצרו שבעה צעירים, אשר שמותיהם נמסרו למשטרה על-ידי מדיעים אלה. נערכו חיפושים בבתיהם, הוחרמו מיסמכים מן הסוג שאפשר למצוא כמעט בכל בית בישראל. שמותיהם נשמרו בסוד ואיפול מוחלט הוטל על כל מהלך החקירה. ואילו קציני משטרה הודו כי כל פעולתם עד כה היתה בבחינת גישוש באסילה. תעלומת ההתנקשות בקסטנר הבטיחה להיות אחת הקשות והמסוכנות ביותר של השנים האחרונות.

שחזר של משטרת ישראל, בראשותו של מפקח ראשון שקמני, החלה בחיפוש שיטתי בסביבה. חוקרי המשטרה חקרו את כל דיירי הסביבה, אולם לא נמצא כל מפתח לתעלומה.

בשעת הצהריים נדמה היה למפקח שקמוני שמצא איזו נקודת אחיזה להתחלת החקירה. ליד הכניסה לחצר הבנין הבחין המפקח בקליפות גרעינים מפוצחים, שנראו טריים. הקליפות נאספו בקפדנות. יתכן והמתנקש המתין זמן רב ליד הכניסה ופיצח גרעינים. כעבור דקות מספר מצא שקמוני גרעין חמניה בלתי-מפוצח, על המושב האחורי במכוניתו.

ניתוח מזורו נערך בגופו של ד"ר קסטנר, מיד כשהובא לבית-החולים לשם הוצאת הקליע מראתו. בתמונה נראה הפרופסור מכס מרכוס אשר ניתח את קסטנר, כשהוא יוצא מחדר-ההתאוששות של בית החולים, אליו חועבר קסטנר.

דרות עמנואל, רחוב חול צדדי בצפון תל-אביב, היו שרירות בחשיכה כמעט מוחלטת. בשעת הלילה המאוחרת כבר כבו כל האורות בחלונות הבתים, ורק פנס רחוב בודד שיר אור קלוש על שורות המכוניות הצפופות שגנו לפני הבתים.

מכונית הנרי ג' אפורה התקרבה אל הבית מספר 6, נעצרה לפני המדרכה. הרחוב נראה ריק לחלוטין. מהמבט יצא גבר גבה קומה, לבוש במעיל גברדין וחבוש מגבעת. הוא נעל את דלת המכונית ונכנס בצעדים מהירים אל חצר הבנין.

אותה שעה היה מרפא השיניים אלכסנדר פלישל, הגר בבית מס' 1 באותו הרחוב, עסוק בהגפת התריסים בדירתו. סיפר פלישל את מה שאירע באותן הדקות: "שמעתי שלוש יריות בזו אחר זו, ותיכף אחריהן צעקת הצילו! הצילו! הורגים אותנו! לא עלה על דעתי לרדת למטה. חשבתי שאלו משחקי טורים של ילדים. יצאתי למרפסת. היה חושך. לא ראיתי כלום. אבל שמעתי אנחות. ירדתי למטה. סתדתי לבגש במקום האנחות. חשבתי אולי זה סכסוך משפחתי וירדו גם בי. באותו רגע התקרב אדם במדים. יחד ניגשנו לכוון האנחת וראינו אדם שוכב על המדרכה. שאלתי אותו: מה יש לך? הוא השיב: ירו בי!"

"לא הכרתי את קולו. סתדתי אולי הוא גוסס והתחלתי לחקור אותו מי ירה בו. הוא אמר: צעיר, גבוה ורזה ירה בי וברח. רק אז ירדו אנשים מהבתים והדליקו אור. ראינו שההדיר קסטנר. ניסיתי לשאול עוד שאלות, אבל הוא לא יכול היה לדבר ורק משט את ידיו. אשתי חבשה את מצעו במגבת. היא וד"ר ליכטנשטיין שהגיע הוריקו לו זריקת הרגעה. לא ראיתי שום איש ושום גימ המתרחקים מהמקום."

בקברת מקום ניסה צלם בשם זאב הרץ להדליק את אמצעי הספה שלו. סיפר הרץ: "ראיתי מכונית נעצרת ואדם יוצא ממנה. ראיתי איש ניגש אליו ומתחיל לירות. שמעתי צעקות. פחדתי לגשת. אחרי זה ראיתי את היריה בורח לעבר גימ שנמלט דרך רחוב אמסטרדם. רדפתי אחרי הגימ ברחוב שלמה המלך, עד שאיבדתי אותו."

★ ★ ★

גרעינים בפתח הבית

על סמך שתי עדויות ראייה אלו, ועל סמך עדותו של הפצוע ד"ר קסטנר, לפני שנותה, החלה המשטרה בדרישה אחרי המתנקשים. תוך שעה נחסמו כל מבוואת העיר ומשמרות שוטרים החלו לעצור ולבדוק כל מכונית. עוד בלילה נתגלה גימ שנגב מחברת סקורות. ובתוכו אקדח.

עם שחר החל הבילוש בזירת הפשע עצמה. חולית

יו על שולחנות
גל מזה שקראו
דקו בקפדנות
לעמודי העתון.
השבוע בשני
משפט המזוזי
ההאשמות נגד
יה בית-משפט
קבוץ השומר-
שפט לא היתה
אה הביקורתית.

תכנונו למשפט כומבי מושך כנדי לבור את השאלה:

וּלְמָה הַזֶּה?

(בולק) פגי, להוכיח למבוגרים שבמקום אחר במשק מתקיימת שיחת הקיבוץ בה דרושה נוכחות יותר.

★ ★ ★

מומחה לציונות

למרות המתח וההתרגשות הכללית שמצאו פורקן מדי פעם בסערות צחוק לתשובות שונות של העדים, היה המשפט מתחילתו עד סופו רציני ומחושב. ניכר היה כי כמעט כל היושבים באולם מתמצאים בשפע הבעיות שהועלו בעת המשפט — בעיות המהות כיום את בעיותיה של המדינה ושספק אם אפילו אנשים מבוגרים דנים עליהן בכובד ראש ובגישה כה רצינית כשם שעשו זאת נערי גן שמואל.

למעשה נסכו הדיונים והחקירות בכל ארבעת ימי המשפט ובארבעת ישיבות בית-הדין שלאחר המשפט, סביב שלוש נקודות עיקריות של כתב האישום. ההאשמה הכללית הראשונה בה האשימה הקטיגוריה את העולם הזה היתה כי העתון מתעלם מיעודיה הלאומיים המיוחדים של מדינת ישראל, שולל את קיבוץ הגלויות ומתנגד לקשר הדוק בין המדינה לתנועה הציונית עם כל הכרוך בקשר זה, כולל מוסדת כפולים ומגביות שגור.

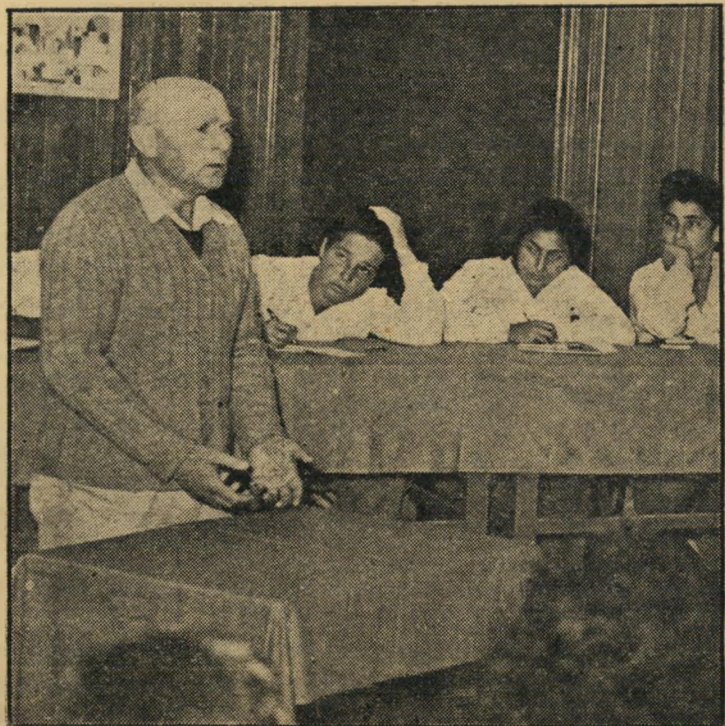
כדי שיוברר לנוכחים על מה נסב הויכוח הובא לבית המשפט הלל גרביה, חבר הקיבוץ ויושבי-ראש המועצה האיזורית מנשה, על מנת שיגדיר ויסביר את מהות הציונות והחלוציות. על סמך הגדרתו ועלידי קריאת ציטטות מתוך מאמרים בהעולם הזה שעמדו בניגוד להגדרות העד, ניסתה הקטיגוריה להוכיח את אשמת העתון בנקודה זו.

הסניגוריה מצדה הקריאה פסקות בכוון הפוך, טענה: "העולם הזה אינו שולל את רעיון הציונות ואת חזון קבוץ הגלויות. הוא מתנגד לדרכים בהן הם מבוצעים. מלבד זאת יוצא העולם הזה מתוך נקודת השקפה כי לא יתכן להגשים את קיבוץ הגלויות אם לא יושג תחילה השלום עם המדינות השכנות. בית הדין קיבל בנקודה זאת את האשמה שהעולם הזה אמנם שולל את מוסדות הביצוע של התנועה הציונית וקורא לניתוק המדינה מהתנועה. אולם הוא לא קיבל את הסעיף הטוען שהעולם הזה שולל את קיבוץ הגלויות בארץ. כמו כן מצא בית-המשפט שמאחר שהחלוציות מתבטאת בעיקר בהקמת יישובי קבע להפרחת השממות, אין העולם הזה קורא באופן עקבי ורצוף לחלוציות זו.

★ ★ ★

מציאות קפיטליסטית

התואר שקיבל אפרים ריינר בעלותו על דוכן העדים היה ת אר מור. חבר המשק, לשעבר איש ההנהגה של השומר-הצעיר, נקרא להעיד כמומחה

יגוריה נראית מחיצת,
תענינות הקהל, הידוע
זיתה מלאה ומאופקת.

החפשים הלוחמים על

רגליים חשופות

השיא במשפט כולו.
הכללי, שאחו בחניכי
במשך שבועות רבים.
דים והקטיגורים בכרכי
יות שלימות. המתיחות
בחדר האוכל המהודר

ג ויפהפיות בתלבושות
לחניכים שהצטופפו
תו. היה ברור לכל כי
ברור של הקטיגוריה
לא היססה הסניגוריה

ודעות שפשטה ועברה
האוכל של הקיבוץ.
פט — נתלשה בבזז.
מבוגרים וצעירים בצד
לעדים. הגיעו הדברים
מרכז המוסד בנימין

עד התביעה עמיר, חניך המסוד החינוכי בקיבוץ ג'רשמואל, הובא כעד התביעה בתור קורא קבוע של העולם הזה. כשנשאל מדוע הוא קורא את העתון, השיב: "מפני שהוא מעניין". על ה שאלה אם העתון מגרה את יצרו, השיב ללא שהיות: "לא! מה פתאום?"

למלחמת מעמדות בישראל. למרות שבאופן רשמי היה אפרים עד בית-המשפט, הרי הוא שימש יותר בידי הקטיגוריה מכשיר להוכיח את אשמתו השניה של העולם הזה: אי הכנת המציאות בארץ והכשרת הקרקע לפשיוס.

טענת הקטיגוריה: "הבעיות העיקריות של המדינה כיום הן: הבעיה הכלכלית ומלחמת המעמדות, בעית קליטת העליה, ורק לבסוף הבעיה הערבית. מאחר שהעולם הזה רואה בבעיה הערבית את עיקר בעיות המדינה ובגילויי השחיתות במדינה חלק ארי מבעיות אלה, הרי שהעולם הזה אינו מכיר את המציאות בארץ."

מצד שני, טענה הקטיגוריה, הרי העולם הזה מגלה עמדה של שלילה כיללת של המפלגות כארגונים מזיקים, מבלי להתחשב לאידיאולוגיה שלהן. מאחר שהמציאות בארץ היא קפיטליסטית ובמשטר קפיטליסטי קיימת מלחמת מעמדות המוצאת את ביטויה במלחמת המפלגות. הרי מי שתימך בחיסול המפלגות מכשיר את הדרך לפשיוס.

למרות שהסניגוריה ניסתה להוכיח כי העולם הזה אינו שולל את המפלגות כארגונים אידיאולוגיים אלא רק כמכשירים כלכליים, קיבל בית-המשפט את כתב האישום, וזכה את העתון רק מסעיף האשמה שהאשים את העתון בהעלאת חירות "מפלגת הפשיוס בישראל" ומתן פרסום נרחב לדעות מנהיגיה ופיתוח פולחן חללי האצ"ל.

★ ★ ★

קומוניזם לסיכום

חיזוקי הדעות המרים ביותר, ההתנגשויות החריפות והעדויות המענינות היו דווקא בנקודה השלישית של כתב האישום, לפיה יורד העולם הזה לטעם ההמונים ונוקט בגישה סנסציונית לגילויי שחיתות במוסדות שונים.

טענה הסניגוריה: "העולם הזה אינו בטאון מפ"ם, הוא גם אינו מרכסיסט. העולם הזה הוא עתון מתפתח המחפש דרך. אם עתון מעוניין בשכנוע קהל הקוראים שלו לדרך מחשבה מסוימת, עליו להגיע תחילה אל קהל הקוראים ולהתבסס בו. לשם כך עליו לתת מעל דפי השבועון את החומר המבוקש על-ידי הק רא הממוצע. והקורא הממוצע אינו לעת עתה חניך השומר הצעיר. יש רק להצטרף שול המשמר אינו נוקט בשיטת הכתיבה המושכת את תשומת לב הקהל ומעוררת אותו לחשוב."

גם בנקודה זאת קיבל בית-המשפט את פרטי האשום המאשימים את העתון בירידה לטעם ההמון. לעומת זאת מצא שגילויי השחיתות של העולם הזה אינם נעשים לשם סנסציה בלבד.

בוה הסתיים תפקידו של בית-המשפט. לדעת מחנכי המוסד השיג המשפט את מטרותו החינוכית בזה שהבהיר לחניכים כי ישנה עוד שורה של בעיות אשר יש ללמוד אותן ולחקור אותן. התברר להם שיש אספקטים שונים לבעיות שונות, ולא רק גישה אחת ופתרון אחד לאותה בעיה. משום כך לימד המשפט את חניכי המוסד החינוכי מה פירוש קריאה ביקורתית.

המבצע האחרון של פרקליטי המשפט משני עברי המתסס נערך כמה ימים לאחר תום המשפט. היה זה קומוניזם משותף לסניגוריה ולקטיגוריה, שנועד למנוע כל רושם כאילו נוצרו ביניהם יחסי איבה תוך מהלך המשפט.

המומחה הלל גרביה, יושבי-ראש המועצה האיזורית מנשה וחבר הקיבוץ, שימש בתור מומחה בית-המשפט לבעיות ציוניות וחלוציות. בתמונה הוא נראה מסביר את דבריו, כשחלק מהמושבעים מאזין בקשב.

הגלילי המור

בפגישה שנערכה השבוע בין ראש הממשלה דוד בן-גוריון לבין ח"כ אחרות העבודה ישראל גלילי, ניסה גלילי לשכנע את בניני שלא יפרק את הקואליציה גם אם תצביע אחדות העבודה נגד סניגה. "תבינו: לא כלולה מרה ולא גלילי מר" ... חיכוך למדני התפתח השבוע בכנסת סביב השאלה, מי היה האיש שאמר את הפסקה, אל תזהרו מן הפרשים ולא מן הצדוקים, אלא מן הצדוקים, שעושים מעשה זמרי ומבזבזים שר כפנסה. שר האוצר לוי אשכול, מצטט הפסוק, טען כי אומרו היה אלכסנדר ינאי. ח"כ מקי משה מנחם יחסו בקריאת בנינים לשלומית, אשתו של ינאי. ח"כ חרות חיים לנדאו חיקן וטען כי אומרו הוא אחיה של שלומית, שמעון בן-שטח. ואילו לבסוף נתקבלה דעתו של שרהדואר ד"ר יוסף בורג, שטרם לבדוק במקום שבדק, וקבע כי אשכול צדק. הצעה היא רק, שבורג לא צדק, וכי אומר הפסוק, לפי המקורות, היה שמעון בן-שטח, כדעת ח"כ לנדאו ... בחיכוך על תקציב הדואר, הציג ח"כ מפא"י אריה בהיר להוציא לאור "בול סיני", ואף הביע השערה מבורסות, כי בול כזה צויר והודפס על-ידי הדואר, תגובתו של ח"כ חרות שמעון יוניצ'מן: "שרהדואר יוציא את הבול ואותך יוציא ממפא"י" תגבה אחרת, של ח"כ מפ"י יעקב ריפתין: "אני חושש שיוצאו בול (דאג) האמרישד" ... כאשר הביע ח"כ מפ"י יעקב חזן מעל במת הכנסת את תקוותו כי ברית-המוצות השנה בכל ביום מן הימים את יחסה הבלתי-אורד לישראל, הגיב ח"כ חרות י"י חנן בארד: "לפני המשיח או אחריה"

★ ★ ★

השתיה כדת

הרב הצבאי הראשי, אלוף-משנה שלמה גורן הוזמן להרצות במועדון הסטודנטים בית הלל בירושלים. כשראה כי לקראת הרצאתו נשארו באולם רק סטודנטים דתיים, אמר הרב: "זהו נצחון הדת על המדינה. האויב ברח מהחזית" ... בשבוע שעבר, כשהיה צורך לכנס את הממשלה לשיכבה דחופה, נאלצה משטרת ישראל לגנוס ב"אמצעים מיוחדים במינם: שר החקלאות קדיש לוז נתגלה באמצע הצגת קולנוע בתל-אביב, שרהפיתוח מרדכי בנטוב, הוזעק משולחנה של מסעדה תל-אביבית, בה אכל אר חת-ערב, שרהפנים ישראל בריהודה נמצא כשהוא נח בחדרו בבית מלון, שרהא צר לוי אשכול הפסיק ב"אמצעה הרצאה שנשא במחנה צבאי, ואילו שרהתחבורה משה כרמל נקרא ממסקן, נעץ כמה רגעים אחרי שהגיע אליו ... שחקנית הבימה בתיעמי נאלצת לשחות מדי ערב שני ליטר בירה, כפי שדווחת הפקידה בהצגת אנה כריסטי. הבמאי היי קיילום לא הסכים בשום פנים להתנונה של השחקנית ולא התיר לה להשתמש בכוס בלתי-שקופה, שמתוכה תוכל ללגום לגימה סמלית בלבד.

★ ★ ★

צפור הנש הצרכנית

הסופר שמואל יוסף עגנון שאל לא מזמן את מכריו, אם יש ביניהם מישהו המכיר אישית את הסופר משה שמיר. בקשתו המזוהה של עגנון: כי ימסרו לי שמיר בעליפה של תודתו, על שקיבל ממנו במתנה את ספרו החדש כבשת חרש. בשע"ת, לאחר שקיבל את מלך בשר ודם, שלח עגנון לשמיר מכתב רצוף הערכה חיובית על הספר. מסתבר, כי הפעם גמנע ממשלוח מכתב, כדי שלא יהיה חייב להביע דעה על כבשת חרש, וביקש איפוא לאשר את קבלת הספר בעליפה ... אגב, יש אותרים כי זהו שיטה ישנה אצל עגנון: ביובלו של המשורר אברהם שלונסקי שלח לו עגנון מכתב-ברכה כתוב באותיות קטנסות וצמודות עד כדי כך, שלא ניתן להבין מ"חוכן אף מלה אחת. סברתם של רואי המכתב: כדי לא להיכנס להערכות על שירת שלונסקי, העדיף עגנון לכתוב את מכתבו באופן בלתי-קריא ולצאת בלתי-קריא מכאן ומכאן ... שגיר צרפת בישראל פייר און זילבר, שהגדיר את עצמו בשבוע שעבר כ"עולה חדש", הפך כנראה תוך שבוע לחתיק אמיתי, איש העלייה השנייה. בנאומו בפתיחת העידת יוצאי השבוע, השתמש כמה וכמה פעמים בכינוי "צפור הנפש" ... ה"מסורר כ"כאל ושא" עומד להוציא ב"קרב לאור את הגליון הראשון של תירחון

פסוקי השבוע

● שגריד ישראל בארצות-הברית אבא אבן, בשיחה עם כתב צרפתי: "אם כבר לא יהיה מנוס מסאנקציות, הרי היינו מעדיפים שיוטלו עלינו סאנקציות צבאיות דווקא. אדרבה, תכבוש ארצות-הברית את ישראל. לא יעברו שבועיים והיא תילחם בערבים במקומנו."

● שריהחניוך והתרבות זלמן ארן, על מתנגדי הנסיגה: "יש אקטרי ביסטים ויש אקטאביסטים, הנואמים באקטאבות גבוהה."

● ח"כ צ"ב ישראל רוקח, בתגובה לנאומו של אשכול בכנסת על התקציב הנוסף: "הוא דיבר 15 רגעים והביא לנו תקציב של 71 מיליון. אם, כן, על כל רגע של דיבור, בערך 5 מיליון לירות. זוהי מהירות סילונית. אינני חושב שאתה במצב מאושר כזה, לפיו אתה מניח את התקציב על השולחן ומיד הוא מאושר."

● ח"כ אחדות העבודה משה ארם, בהתייחס לדברים נגד התקציב הנוסף: "הרי אצטרך להצביע, ובטרם אניע את ה"ה, אני רוצה להניע גם את הראש."

● שרהאוצר לוי אשכול, בתשובה לארם: "יש לעתים שאנשים הם לא בקואליציה וגם לא באופוזיציה, אלא באופאופוזיציה."

● ח"כ חרות מנחם בגין, בשיחה טלפונית מארצות-הברית עם ח"כ

ח"כ מרידור באסיפת-עם של חרות להסביר את העמידה, לא את הנסיגה

יעקב מרידור, ערב נאומו של מרידור באסיפת-עם בתל-אביב: "באתי הנה להסביר לגויים מדוע עמוד נעמוד. להסביר את הנסיגה — לא אוכל."

● שרהדואר ד"ר יוסף בורג, לאחר שלחיכות על תקציב משרדו בכנסת נשתרבו נימות פוליטיות אקטואליות: "המדובר הוא לא על קרבולים אלא על קרבולים."

● ראש עיריית תל-אביב חיים לבנון, בנאומו בפתיחת העידת ויצ"ו: "המול של חודש אדר הוא דג, אבל למעשה אין לנו מול עם דאג האמרישד."

● שגריד צרפת בישראל פייר און זילבר, בצטטו בפתיחת העידת ויצ"ו פתגם עתיק: "במקום שהשד לא יצליח, יבחר באשה כשליח."

● הפיומנאי דן אלמגור, לאחר שהשוטט המחוי ד"ר זאב צלטנר הגיש השבוע לשרהחניוך והתרבות דו"ח על מצב הגימנסיות, מטעם העדה שהוא עמד בראשה: "צלטנר עוד יגיע פעם לקריירה תיאטרונית-מוסיקאלית — מצד אחד הוא עוסק בשערורייה, ומצד שני בגימנסיה."

● אלמוני: "כל בדיחה שתאמר על הכלכלה הישראלית — מתברר לבסוף שלוי אשכול כבר עשה אותה קודם ברצינות."

● ח"כ חרות אליעזר שופטק: "מדוע הפכה הממשלה את כלא עכו לביית-חולים לחולירוח בשעה שחרות ביקשה לעשותו מוזיאון לזכר המתחרת מפני שבן-גוריון רצה להוכיח שרעיון המתחרת היה שיגעון."

● העיתונאי דן בראמון: "אהבת ישראל זו תכונה אופיינית ביותר לעם היהודי."

מה מנגב, שיצא, כפי שמקחים, באורח סדיר בבאר-שבע ... ראש הטכס של משרד החוץ ד"ר מייכאל סימון סיפר השבוע בהרצאה, בין השאר, כי כאשר הגיע למדינה הנציג הדיפלומטי הנור הראשון, ציר ברית

גלים קצרים

הקהל יחבר שיר

הפתעה מיוחדת צפויה למאזיני גלי צה"ל ביום הפורים: הקריינים הרגילים לא יופיעו על גלי האתר. מי ומי יתפוס את מקומם — זהו סודה של תחנת השידור הצבאית ... במרכז שידורי הפורים של גלי צה"ל תעמוד תוכנית נרחבת שי תיקרא בשם אורי המן, ושתקטש בפני צוערי קורס המסכים של הנח"ל. התוכנית תכלול הפעה של להקת איילון בתוכנית חדשה, שעשועון פורמלי שיגיש עלידי מר דני פרימן, הופעה של תזמורת צה"ל בי סידרת פארודיות מוסיקאליות ושרי פרימי חדש שיחבר בו במקום עלידי עימנואל זמיר, לפי מלים שיוחברו עלידי הקהל כו"ל, אשר יתבקש להוסיף לשיר שיהא אחר שורה תוכנית אחרת שתשודר עלידי גלי צה"ל בתחילת השבוע. תוכנית על כל תוכ" ניות גלי צה"ל, אותן יחברו שבתי רביב ודן אלמגור. במוציא-שבת של ערב פורים, תשודר תוכנית מיוחדת של מסיבה מוקלטת של עבדי גלי צה"ל בשיחוף עם כמה אמנים, שיגישו את כל מה שיעלה על קצה לשונם כסוב לבם ביין. כן תוגש תוכנית של נשפיריקודים מוקלט, מתוך אחד מנשפי הפורים המוקדמים ... יום אילת יצוין מעל גלי האתר בכתבה מיוחדת שתשודר כנראה בגלי צה"ל ובקול ישראל גם יחד, ותיערך עלידי דוד ריבלין ויעקב בך הרצל ... "המקום הנדון" — זוהי סידרת תוכנית חדשה, שהצעה עלידי יעקב בך-הרצל למנהל התוכניות בקול ישראל. בתוכנית זאת עתידים להופיע עיתונאים שיספרו על הגילוי העיתונאי החשוב ביותר שלהם, בתנאי, כמובן, שגילוי זה איננו מן הדברים הבלתי-מוזכרים-לעולם מעל גלי קול ישראל ... פירסומות לחברה ה"מייצרת מקלסירדיו תפסה את מחצית זמן השידור בתן השידור הרומני היומי, הנמשך רבע שעה בלבד, בעצם היום בו ציפו אלפי יהודים בארץ ומחוצה לה לשמוע פרטים מלאים על נאומו של ראש הממשלה בכנסת, בשאלת הנסיגה. נוכח מעשה זה, נראית וחד לסת שירות השידור לבטל את השידור הי רומאני כמוצדקת ביותר.

תדריך

תוכניות אלה, מתוך שידורי השבוע הבא, עשויות להיות מעניינות. שינויים אפשריים.

● פכים קטנים (יום ד': 9.30 קול ישראל) — תכנית ראשנה בסידרה שתוקדש למשחקיילדים ושיריהם. במרכז: הק"לסות של משחקיילדים הילדים הנהוגים בגיר יורק, שהוקלטו ברחובות העיר בשעת פער לה, כשהילדים קופצים על חבל, מדלגים על משבצות הרחוב או משחקים במחבאים וכו' תופסת. נוסף על כך, יושמעו שירי ילדים מארצות-הברית, בריסניה, צרפת, אינדונזיה והודו, מפי הארי בלאפונטה (כוכב רדיון ג'ונס, שחבר את שיר הילדים שלו בעצמו), מול רובסון, קול גלילור, פט סינאר ואחרים.

● במת לחייל (יום ח': 6.30 גלי צה"ל) — פיומונים וקטעים מתוך הצגת תיאטרון אהל, 5:5.

● זרקור (יום ח': 8 גלי צה"ל) — בסדרה הסקרת את חילות צה"ל, תוגש הפעם תוכנית מוקלטת על יחידות דרוזים בחיל המעופים. בין השאר, ישודרו שיריהם ומחולותיהם של הדרוזים המצטיינים במק"צבים ערים.

● בניהותא (יום ר': 7.40 קול ישראל) — חיכות נוסף על ביצועים מוסיקאליים מוקלטים, במסגרת הסידרה האחד וחשונה, הנערכת עלידי גארי בארטיני.

● המסך עולה (שבת: 11.30 בבוקר קול ישראל) — תמצית של ההצגה 5:5 המוצגת עלידי תיאטרון אהל, כפי שהוק"לטה באולפן שירות השידור.

● המסך עולה (יום ב': 8 קול ישראל) — עיבוד רדיופוני של המחזה חופי שה שתבססה מאת ניקולאס מונסארה, בי בימויו של יואל זילבר.

● מן הפוקה לפוקטטרוט (יום ב': קול ישראל) — המיוחד בתוכנית זו של מוסיקה קלה הוא הביצוע: המשרד ייערך כולו מעל תקליטים מתוצרת מולין, הכ ללים את הביצועים של תזמורת הריק"ר דים שליך ראדיו מארשה, בגיאותו של יאן צימר.

ישראל

הצופה ישלם

נוהג מזור השתרש בקרב בעלי בתי הקולנוע בישראל. כל אימת שמגיע אליהם סרט הארוך במקצת מהמקובל, הם מכניסים אותו למיטת סדום של 100 דקות הצגה, מקצצים בו ככל העולה לר חם. אמנם לא חלק ניכר מסג הסרטים המוצגים בארץ, לא היה מוזיק קיצוץ הרבה יותר גדול. אולם סרטים טובים ומצויינים מאבדים לעיתים את כל ערכם בקיצוץ בעלי הקולנוע. כך, למשל, מוצג עתה בארץ סרט בשם חמלך ואני, קומדיה מוסיקאלית מצויינת שזכתה להילה בכל רחבי העולם. כפי שסרט זה מצג בארץ אין בו לא קומדיה ולא מסיקה אלא להג תפל וחסר-ערך. ברור

ג'וליאטה מפינה ב"הרחוב"
גבר אלס לילדה מפגרת

שמעשה זה מהווה עבירה חמורה מצד בעלי הקולנוע, המרמים את קהל הצופים. אלא שעד כה לא קם המוסד או האיש שיעצור בעדם.

בזמן הקרוב ביותר עומדים להגיע ארצה מספר סרטים, שמשך הצגתם עולה על שתיים וחצי, הסנונית הראשונה תהיה הסרט אוקלאהומה, שיוצג החל מהשבת בקולנוע אופיר בתל-אביב. מאחר שבסרטים אלה הקריצוים הם ממש בלתי אפשריים, הם יוצגו במלואם. לעומת זאת יועלה מחיר הכרטיסים 50%.

בישראל, בה קיים פיקוח קפדני על מחיר הבצל והעיתון היומי, אין כלל פיקוח על מצרך בידור חיוני כמו הקולנוע. להיפך, האוצר מעוניין בהעלאת מחירי הכרטיסים, כדי שיהיה ביכ לתו לגבות מס מוגדל. מי אידך נכלל כרטיס הקולנוע בסל המצרכים של האינדקס, כשמחירו לצרכן הוא 400 סרוס.

מאחר שרוב הסרטים הנוצרים עתה בהר ליבור הם ארכים מהמקובל, בגלל התחרות עם הטלוויזיה, מסתבר שהעלאת המחירים תהפך למנהג של קבע.

סרטים

אוישר בחיי כלב

לח סטירה — הרחוב (ידון תל-אביב; איטליה) — מחזיר אל הבד הישראלי את הסרט הניאוריאליסטי האיטלקי, כפי שכבש את העולם בשנים הראשונות שלאחר מלחמת העולם השנייה. ללא פאר וברק, בציר לומי חוץ שטוטים, המעלים לעיני הצופה את הסרטים האנשים היומיומיים בחייהם של אנשים קטנים ופשוטים.

זה סטירה היא דרך המלך עליה מתגלגלים חייהם של האנשים הקטנים. חיי הנערה המכוערת והמפגרת (ג'וליאטה מפינה), חיי האקרוסט האלים וחסר הרגש, היודע להציג בפני הקהל רק תעלול אחד (אנטוני קוין) וחיי הלולין הפיל סוף (רישארד בשהארט). אנטוני קוין קונה את ג'וליאטה מידי אמה, משתמש בה במסעותיו כעבד ביום וכפילגוש בלילה. ג'וליאטה סולחת לו על כל התנהגותו, מלבד אירעהחשבותו הברוטלית בת למרות חיי הכלב שלה היא מאושרת, מאחר שכל יום מביא אתה למקום חדש,

בו היא יכולה לגלות את סלאי החיים, את חיי האנשים, את הפרח בשדה, את הורע הגובט ואת האבן הקטנה שגם לה יש ערך בעולם הגדול.

יתד מצטרפים השנים לקרקס, בו הם סוברים ברישארד הלולין הפיקה, המ צא הנאה בהקנטו של קוין הגדול. ברע המותח ביותר בהופעתו של קוין בפני הקהל, עולה רישארד לזירה וצק כלפי קוין: "קוראים לך לטלפון". הוא מגלם את המלחמה היתחמדת בין הליצנות לאלומות.

סערה עי חוף הים. בנסיונו לנקום בליצן נאסר קוין. כשהוא משתחרר הוא מצא את ג'וליאטה ממתינה לו. ללא מלה הם ממשיכים בדרכם על דרך המלך. הם פוגשים בליצן וקוין הורג אותו במכת אגר רוף בלתי מכוחת. הוא מנסה לביים תאנה ולברוח, אולם הוא אינו יכול להימלט מן המבט המאשים שנשאר חרות בעיניה של ג'וליאטה.

חולה וקטנה, הוא עיזב אותה על אם הדרך, לאחר שבפעם הראשונה בחייו הביאה אותו הנערה הקטנה לידי מחשבה ונקיפת מצפון. לאחר שנים מתברר לו שהיא מתה. האיש חסר הרגש נתקף בסערת רגשות אכזרית, המביאה אותו להתמוטטות מול חוף הים הגועש.

למעשה, זהו סיפיר אליגורי, על שאיפתם של האנשים למצוא את האושר בכל תנאי ובכל מצב. הוא מוגש בבים מצוין של פדריקו פליני שכתב גם את התסריט, במשיחק גאוני של כל המשתתפים, בצילום ובפריכה מצויינים המסתכמים יחד ביצירה קולנועית מצויינת.

מקצוע השטחים

נשים מנודות (ומיר, תל-אביב; איטליה) — הוא סרט המנסה לסחוט מהצופה דמעות על מר גורלן של הנשים בפינת הרחוב, באמצעים רגשיים נדשים. שלוש יצאניות יוצאות לחופשה לאחר שחברתן ניסתה לאבד את עצמה לדעת, והמוסד בו עבדו נסגר. בחופשה העליזה מי

שירלי ג'ונס
רוחב של 70 ס"מ

נסות השלוש להתחיל בחיים חדשים. ולגי סינה קורטזה מוצאת גבר (אנטוני קוין), המוכן לשאתה לאחר שעברה את ביקורתה הקפדנית של משפחתה. אלא מתחת אפו של הכומר היא מגורשת לרחוב, ישר לרועותיה החסודות של המחת.

יצאנית שניה מצליחה לחזור לחיי יושר אל בתה, ואילו השלישית (לינדה דרגל) המגלה כי היא עומדת על סף המוות, חוזרת לכתלי המוסד. למרות צוה השחקנים המצוין, ביניהם אני טוני קוין וג'וליאטה מפינה (ראה הרחוב), אין הסרט מצליח לפרוט על מיתרי הרגש שנות של הצופה, ונשאר בגדר סרט בנאלי משעמם.

בקרב

בידור מוסיקלי

איקלאהומה (אופיר, תל-אביב; ארצות הברית) — הוא מחזה מוסיקלי אמריקאי טיפסי, אשר העלה לפני 14 שנה את זוג המלחינים היהודים-אמריקאים רישארד רוג'רס ואוסקר האמרשטיין אל מיסגת ההצלחה.

נעימות המחזה וכו לפופולריות עצומה בכל רחבי העולם, המחזה עצמו לא ירד מהבמה במשך חמש שנים רצופות.

זוג המלחינים אשר סיפקו להוליבורד מחזות מוסיקליים רבים ברמות שונות, נמנעו מלהעלות מוזה זה על הבד, עד אשר ניתנה להם הזדמנות להסיקו בעצמם.

בסרט, שהוסרט במשך ארבעה חדשים, הושקעו שבעה מיליון דלר והוא היה הסרט הראשון שצולם בשיטת סטודיו. אולם גבי פילם ברוחב של 70 סנטימטרים. אולם מאחר שלא כל בית קולנוע מסוגל להקרין סרטים מסוג זה, הדורשים רוחב בד שאינו קיים בישראל, צולם הסרט גם בסנימסקופ רגיל וגירסה זו תקרן בישראל.

הסרט, בהשתתפותם של גורדון מקריאה, שירלי ג'ונס, וגלוריה גראהם, יהיה ללא ספק סרט הבידור המוסיקלי הגדול ביותר, מאז שבע כלות לשבעה אחים.

יומן החדשות

יושבי הכסית והקפה

יושבי הכסית והקפה. הפכו השבוע לניצבים, כשצילם סרטי גבע הסרטי מספר סצינות בחוף אלם הקפה התל-אביבי, ריכזו מול המצלמה את יפהפיות הקפה. ספק אם יתפתחו אלו היו מסכימות להצלם אילו ידעו לאיזו מטרה צולמו. הסצינות שצולמו יהיו קטע מתוך סרט דוק מנטרי על יושבי הספר, בבימוי ובתסריט של זאב (סננת הפועל) רבינוף, המבקר הקולנועי של דבר, בו לא ייאמרו שבחים רבים על יושבי בתי הקפה בתל-אביב. ... מועדון סרט טיב נוסף יפתח השבוע בתל-אביב. מלבד המועדון הקיים בבית ציוני אמריקה יפתח המועדון החדש בבית ידידות ישראל ברית המועצות. מועדון זה יציג את אותם הסרטים שהצגו במועדון הקדם, בתוספת סרטים סובייטיים ומזרח אירופיים. בבית הקפה ברק משרבים להציגם ... בריג'ט בארדון, החשפנית הצרפתיה הנמצאת עתה בשיא תהילתה ככוכבת זוהר, תחליטה לגיג מקובל בין ככבים. השבוע הגישו בריג'ט ובעלה התסריטאי רוג'ה ואדים בקשה לגירושין, יצאו לחופשה כל אחד בלחית בן זוג אחר ... ברשימת היצוא של סרטים איטלקיים לארצות ה. צ נמצאת ישראל במקום התשיעי, ברשימה של למעלה מ-60 מדינות. בישראל מציגים מדי שנה יותר סרטים איטלקיים מאשר בארצות הברית ובבריטניה. המדינה העומדת בראש מיבואת הסרטים מאיטליה היא מצרים ... דון קישוט, היצירה הקלאסית של סוואנסה, תהיה סרטו השני של מיק סוד. במאי התואטרון היהודי, שהחל את הקריירה הפילמאית שלו ביצירת 80 יום מטביב לעלם, עומד להשקיע גם ביצירתו השנייה ככוכב אנני של מליונים. שחקני הסרט יהיו פרנגול דון קישוט, השחקן הסיקאי קנטיפלאס כנשוט פנציה ואליוס טיילור, אשתו החדשה של סוד, בתפקיד סרוה אשתו של פנציה ... המועמדים העיקריים לחלוקת פרס האסקר שתתקיים בעוד שבועיים הם אינגריד ברגמן עבור סרטה אנטטיס, קרול בייקר עבור בייבי דול, גנסי קלייר עבור מוריד הגשם, גיימס דין עבור הענק, יול בריינר, קירק דוגלאס ולורנס אוליביה.

תדריר

אלח הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי חארץ ואשר העולם הזה ממליץ לדאותם.

● הרחוב (יורג, תל-אביב) — סרט סימבולי מצוין, על האנשים המחפשים את האושר. ג'וליאטה מפינה ואנטוני קוין (ראה לעיל).

● סלקה ולקה (המרכז, תל-אביב) — גורלה וחיה של בת יצאנית בכפר דייגים איטלקי. ספור מיגע ומבולבל, מצולם ומי ביום באמנות.

● קסרת הזהב (אלנבי, תל-אביב) — מוסר ומצפון של גאנגסטרים צרפתיים בסוף המאה הקודמת, בסרט שכל עיקרו אוירה ומשחק משובש של סימון סניורה וסרגי רגינאי.

● זריבו (ארמון דוד, תל-אביב) — הגברים מנצלים את מריה של, היורדת מי דחי אל דחי, עד תהום השכרות. הסרט ספרו של אמיל זולא, בידי במאי אמן רנה קלאמאן.

● בעל זרוע הזהב (עצמון, חיפה) — פרנק סינטרה בורה מכמים משכרים, קלפים ואשה פסיכופאטית אל זרועותיה של קים גובק. תסריט בינוני משחק מצוין.

פגיון

צאת לא אחר
פילטר №1

פילטר נפלא
אחתה לנור
עכברות עשרה

צמר, משי וכל האריגים
העדינים מכבשים אך ורק
בקצף רך, ללא אל-קלי

טקסטיל
אמרי

תוצרת: ביחיר נקה
המפיצים: חברת נורית בע"מ

מקור

גוגלאוג, ביקשה להינשא לפדרו. אולם הוא העדיף עליה את הנגינה בחליל. סטרה משתובבת בחברת שאר הילדים של עיירת הדייגים הגרביגית, גונבת תפוחים מגנו של פדרו אוהלסן, לועגת לו מבלי דעת כי היא בתו. פדרו מזהים אותה בה שיבו לה אהבה תחת לעג. עם התבגרה אין פטרה חדלה להשתובב. אולם הפעם היא משתובבת על חשבון הגב"ר הצעירים של העיירה. בשטח זה היא מצליחה להפליא, שובה את ליבם של שלושה מבחירי צעירי המקום: האנס אידגארד, בן הכהן הפרוטסטנטי המקומי גוגר, ימאי פשוט וצממחיים; אנגלה חזק, סוחר עשיר, אשר מאס בלהט של בנות ספרד, בא לטעום את הצינה של בנות ארצו. כאשר מתגנשים שלוש המזרחים זה בזה, מתחוללת בעיירה מהומה כבירה. הכל מאישימים את פטרה בפריעת מוסר, מנפצים את חלונות ביתה, מאצעים אותה לעזוב את המקום, לעקור לעיר המחוז, ברגן. נראה כי כל העלילה הזאת, כולל בריחתה של סטרה לברגן, שימשה בידי המחבר אמצעי להשגת מטרה מסוימת. ככל סופרי המאה ה-19 האמין גם בירגסון כי לספר אין כל ערך, אם אין הוא בא לתמוך ברעיון פוליטי, או למוטט רעיון אלמוני. הרעיון בו רצה הוא לתמוך הפעם: רעיון השפחה בין האמנות הצרופה לבין הכללים החמורים של האמונה הפרוטסטנטית-לותראנית.

תגובה ברווית. כדי להשיג את מטרתו, מפגיש המחבר את פטרה עם להקת שחקנים דניים, שבאו לערוך הצגה בברגן. תגובתה הראשונה למראה ההצגה דומה ל"תגובתו של בודי למראה סרט קולנוע ראי שון. היא חושבת שהתפארה אשר על בהמה הינה כנטיה אמיתית, מחוללת שערוריה בסרבה לשבת בקירבת מקום כה קדוש. כאשר מוסבר לה ההבדל בין המחזה ל"מציאות, היא נחשבת תשוקה עזה להפוך לשחקנית. היא פונה אל מנהל הלהקה, מדקלמת לפניו את אשר למדה בבית-הספר. תגובתו: "בחזיון שעשועים יש לך הבנה כמו לחתול..."

פטרה הנעלבת מוצאת מקלט בביתו הכפ"ר של כהנודת, מתידדת עם בתו, סיגנה. לומדת בסתר את תורת המשחק הדרמטי ואת התפקידים הדרמטיים הגדולים ביותר. כאשר נקלע למקום אהובה לשעבר, האנס אידגארד, מתפתח פולמוס עז על היחס ש"בין הות ואמנות המשחק. טוען גוגר קתולי, המשתתף בוויכוח: "את מי אתה מוצא בעיקר בחזיון ההיתוליות? הולכי בטל, המבקשים להשתעשעו בעלי תאוה המגרים את היצר... בעלי דמיון, הנמלטים לכאן מתוך החיים הממשיים, אשר אין הם מרהיבים לקלוט מהם מאומה. חס"אם מאחורי המסך — חטאים לפני המסך!" משיב על כך אידגארד: אם אתם מודים שהמשורר רשאי לכתוב חזיון, יתא גם ה"שחקן רשאי להציגו. לעתים קרובות הם (השחקנים) נועדים להיות מכשירים בידי אלהים. הם עומדים לעתים קרובות מול הבליצצוף, מול הנשגב, עד כי הם נושאים בקירבתם מורא וכליון נפש, הרגשה גדולה של חוסר ערכם הם. מובן מאליו שהפרשה מסתיימת בניצחון האמנות ובעלית המסך על הופעתה הראשונה של פטרה, אשר החליטה להקדיש את כל חייה לתיאטרון. אידגארד המאוכזב מג"סה להתנחם בורעותיה של סיגנה היפה. כיום, כאשר עוסק כמעט כל מסיון פור"טסטאנטי בכיום מחזות דתיים והפקת סרטי תעמולה, נראית כל בעיית המאבק בין ה"אמנות והדת רחוקה וילדותית. הראייה ל"כך: אפילו המ"ל חשב ספר זה לסיפור ילדים, פקד לנקד את תרגומו המגושם של יוסף ליכטנבוים.

הוצאות

מוהל חדש, תוכנית חדשה

בימים הקרובים יפול דבר במשרדיה של הוצאת הספרים ההסתדרותית ע"ש עובד. מ"הלה החדש של ההוצאה יכנס את עובדיה, ינסה להפיח רוח חיים בהוצאה הגוססת כבר זמן ממושך. יהיה זה ח"כ משה שרת, שהחעד הפועל של ההסתדרות מינה אותו לתפקיד מנהל ע"ש עובד.

החלטתו החדשה של החעד הפועל מדברת על איחודן של עינות וע"ש עובד. היא מ"אירה את הדלת פתוחה גם בסניף של ספ"רית פועלים וחוצאת הקיבוץ המאוחד להצ"טרף לשידוך. אך מפ"מ ואחדות העבודה החליטו להשאיר כל אחת בביתה שלה, לא להצטרף לקצרה הספרותית המשותפת.

תרגום

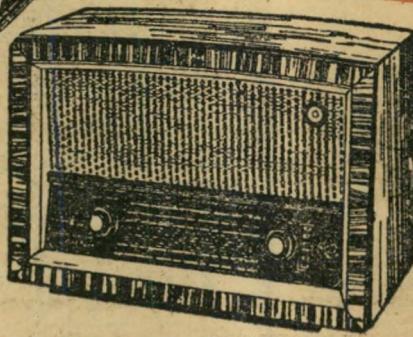
דת או במה?

בת הדייגים (מאת בירנסטירנה בירנ"טון, הוצאת יבנה, 212 עמודים) — היא פטרה, בתו הבלתי חוקית של גורבגי עשיר, שסוף חלומות, בשם פדרו אוהלסן. אמה,

בשורה טובה:

פילוס חדש

רמי קול
ענודות חדשות
אנטנה פנימית
זליל Hi-Fi
מרחיב גלים

כל זה במכשיר החדש
Pilot 59
U.S.A. — ISRAEL

Agfa-color

המזכרת היפה מהטיול
תמונות צבעוניות
סרטים להשיג בכל החנויות
פתוח והדפסה בארץ

חדש!
בקוביה

מרק עוף תלמה

כדורגל

פציעה קשה

חולשתה המדהימה של קבוצת מכבי תל-אביב בשבועות האחרונים ייאשה רבים מ'אוהדיה שרובם החלו משלימים עם העובדה שלאחר הפסקה של 14 שנה, תשוב הפועל תל-אביב ותיטול את תאר האליפות. אופייני וסמלי לירידה המדהימה של האלופה, יכול לשמש סיפורו של בלם הקבוצה נוח רוניק. רק לפני שבועות מספר היה רוניק אחד השחקנים הנערצים ביותר בישראל. משחקו הנמרץ והמחושב, שהגיע לשיא במשחק קבוצתו נגד הפועל פתח-תקוה (3:0) וש'נמשך במשך שבועות רבים, הקנה לו מקום בטוח כבלם הנבחרת הלאומית, במ' קימו של יצחק שניאור. הגנת מכבי תל-

כל אלה אני רוצה להזכיר את הפתגם המפורסם: כל המוריד — מערכו מוריד. זה רק מראה שאין להם מושג לא בספורט, לא בהומור ולא בסגנון. כי מה החכמה לכתוב על כדורגל כמו סופר או משורר? אבל אם אתם דחקא רוצים, בבקשה:

השמש נסתה לפאת מערב
כתום יום שרב,
בעלותו, זקופים כדגל,
אל מגרש הכדורגל,
למאבק האיתנים,
פנים אל פנים,
עם יריבנו מעולם —
הפתחתקואים כולם.
והנה, שוד ושבר,
עוד לא הספקנו להגיע אכר,
וכבר — כהרף-כדורים! —

הרגע האחרון במשחק השבת, בין מכבי (ימין) נראה מתפרץ לעבר שוער פתח-תקוה מההתנגשות בין השניים, שאירעה שניה לאחר

אביב, בהנהגתו של השחקן הגבוה ויפה התואר, נחשבה לדוגמה קלאסית של הגנה נבונה.

בשבועיים האחרונים נעדר נוח רוניק מ'משחקי קבוצתו. בשני משחקים אלה ירדה רמת המשחק של הקבוצה באופן מדהים. הסיבה הרשמית לאי השתתפותו של רוניק היתה פציעה מדומה ברגל. למעשה היה זה פצע חמור הרבה יותר.

הצהרה מפתיעה. לפני שבועיים הור' סיר רוניק לפני הגעתו לקבוצתו, הפתיע אותה בהודעה שהוא עומד לשאת אשה. על כן ביקש עזרה בסיור שיכון ועבודה. אחד מחברי ההנהלה יעץ לו: „אתה עוד צעיר בשביל להתחתן, יש לך עוד זמן.“ נח הודיע בו במקום, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שמאחר שפוטר ממקום עבודתו הוא עומד על כך שינתן לו שיכון ועבודה גם לו וגם לחברתו. ההנהלה סירבה. התור' צאה: בשבת שלאחר מכן לא עלה נח למגר' רש, בהסבר שהוא פצוע.

בתוך הנהלת מכבי קיימות עתה שתי סיעות. האחת המצודת במתן עזרה לשחקן, שיעזור לקבוצה להיחלץ ממסלות גוססות. השנייה עומדת על דעתה לא להיכנס לדרישה תיו של הבלם. בינתיים החל נח כבר להגל' פלירט עם קבוצת הפועל תל-אביב, וכפי שנודע הוא עומד להסתדר בעבודה בחברת מקורות, להיכנס להסגר ולשחק בשנה ה' באה בקבוצת הפועל תל-אביב, אשר קרוב לדואי תהיה או האלוסה.

כתום יום שרב

על המשחק המרכזי של השבוע, בו ניצחה מכבי פתח-תקוה את מכבי תל-אביב בשיעור 2:3, כותב שייע גלור:

בזמן האחרון ביא לי הדואר מכ' תבים מכל מיני אנשים שבטח גולדו בגליציה או בבוק' רשם ואחרי עשרים שנה אינם יודעים אידיש כהוגן, והם כותבים לי שהסג' גון שלי לא מוצא חן בעיניהם. אמילו חדשות ספורט נהיה לי פתאום מעתון ספורט לעתון דקדוק, וסירסם איוה מכתב של יחיאל מר מהפועל רמת-גן, בו הוא מוכיח שהוא מבין בעברית כמו בכדורגל.

במסלול

קבוצת הכדורגל של מכבי רחובות עושה את כל המאמצים כדי להישאר בראש טבלת ליגה א'. למטרה זו רכשה הקבוצה את יצחק פלשל, שחקן המילואים של מכבי תל-אביב, והחזירה לשורותיה את שחקנה לשעבר מלמד, שנכנס כבר להסגר ועמד לעבור לקבוצה אחרת. . . צרותיה האמיתיות של מכבי רחובות הן ביחסיה עם קבוצת האחות שלה — מכבי שעריים, הטוענת כאילו אחותה הבכירה מקפחת אותה. בדרכי בין השתיים, שהתקיים לפני שבוע התפרצו כמה מאנשי שעריים והיכו מכות נאמנות את אחד מחלוצי רחובות שנוקע לסיטורל רמאי. . . יחד עם קבוצת הכדורגל ההונגרית דווח שתגיע ב'12 לחודש, לשורות משחקים בארץ, יבוא גם גוסטב שבש, מנהל הקבוצה ומי שהיה מרכיב הנבחרת ההונגרית בתקופת זוהרה.

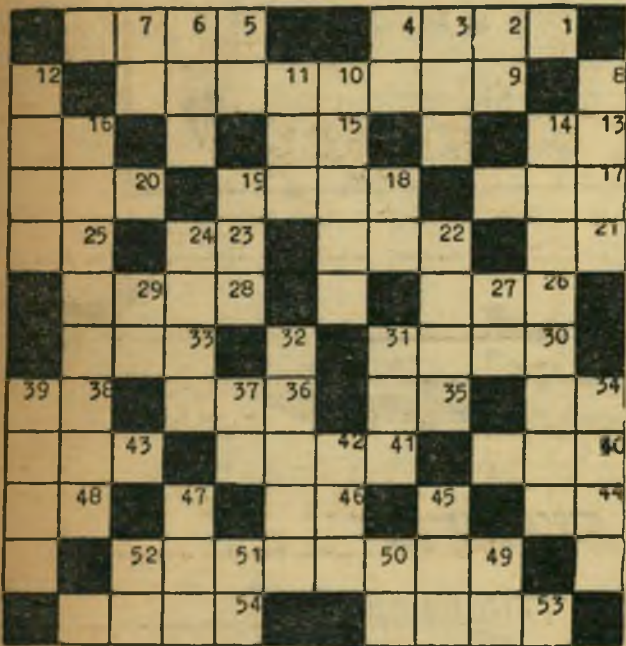
תדריך

מאורעות אלה מתוך מאורעות הספורט של השבוע הבא עשויים לעניין את חובבי הספורט:

● הפועל תל-אביב — מכבי פתח-תקוה (י'9; באסה; שבת; 2:30) — יהיה מפגש הכדורגל המרכזי בליגה ה' לאומית. מכבי פתח-תקוה מהווה לגבי ה' קבוצה התל-אביבית את אחד המכשולים האחרונים בדרך לאליפות. הקבוצה המלכ' סית היא הקבוצה היחידה שהצליחה עד כה להביר את הפועל, בסיבוב הראשון. ● הפועל פתח-תקוה — מכבי חיפה (פתח תקוה; מגרש הפועל; שבת; 2:30) — מזה שנים שאף קבוצת כדורגל בארץ לא זכתה בנצחון כה משכנע על חפועל פתח-תקוה, כשם שזכתה מכבי חיפה בסכוב הראשון בנצחה אותה בתוצאה של 4:0. על מגרש פתח-תקוה יקשה על מכבי לנצח אף בתוצאה פחות משכנעת.

תשבץ העולם הזה 1012

מאוזן: 1. בירה דרום-אמריקאית; 5. המלך הוא כ' זה; 9. העתון ש' את(ה) מחזיק(ה) בידך; 13. כן, ב' אנגלית; 15. כלי בשחמט; 16. טנא; 17. סל; 18. אחת התפילות; 20. מר' כז מורים מוסמ' קים; 22. מרכז מסחרי; 23. סימן הרבות; 25. מספר הנפלים ביחידה הראשונה שחשה לעזרת גוש עצ' יון; 26. פרח; 28. שר מפא"י; 30. קול ישראל; 33. מפחד; 34. דורון; 35. כורת מילה; 36. בעל מלאכה; 38. בן נח; 40. אישור הדואר למש' לוח מכתב; 41. מפעל חיפאי; 43. רז; 44. מטבע יפאני; 46. הוא ללא ה'א; 48. מלת הזירוז האידית; 49. יישוב בגליל העליון; 53. אינסטיטוצ' יה' בלע"ז; 54. סיסמת העולים ה' ראשונים.

עיר קפריסאית; 11. חלק הפנים; 12. מלך ישראל; 14. מין טנק; 16. בד"א; 18. הפרק הלפני-לפני-האחרון ביחזקאל; 19. קאפיטל; 22. בני לוי-תם של רוחות; 24. עורך-הדין ה' מפורסם ביותר בארץ; 28. קריאה למדינאי שנכשל; 29. עיר ללא עין; 31. תינוק; 32. שם תנ"כי; 34. מש' עול; 37. פארק; 39. ריב; 42. ... ומגו; 45. לא כלום; 47. תכשיט; 49. עשרים ושש; 50. מאתיים וארבע; 51. ענן; 52. אוניברסיטה אמריקאית.

נשף פורים

תזמורות — יפה ירקוני — פרדי דורה — צדוק סביר בחירת מלכת הנשף — הגרלות — הפתעות — אטרקציות

נערך על-ידי הסטודנטים של האוניברסיטה במוצאי שבת, ליל פורים, 16 למארכ 1957

אמנות

תיאטרון

אנה חזית הביתה

אנה כריסטי (הביתה) חזת יוג'ין אוניל, במי'י קילוס, עברית רפאל אלי' עז, תפאורה ארנון אדר) — היא בתו של כריס כריסטופרסון (אהרון מסקין), רבי-חובל זקן של ספינת פחם עתיקה. כריס שלח את אנה בתו (כריס זוהר) לבית קרוביו באחד הכפרים, לאחר שאשתו מתה. מן המכתבים המעטים שהיה מקבל, למד כריס לדעת ש אנה עזבה את כפר קרוביו, עברה לגור יורק, שם היא משמשת כמטפלת באחד מבתי התינוקות.

לאמיתו של דבר, היתה המציאות רחוקה מאד מת'ן מכתביה: אנה הפכה ליצאנית משחלתה והרופא ציחה עליה להחלים במ' נוחה מוחלטת. הודיעה אנה לאביה כי היא חוזרת לביתה. כריס בקבל אותה בשמחה, נפטר מפילגשו מרתי אואן (בת עמי), משכן את אנה בתאו, שעל ספינת הפחם. באחת הסערות שהים מזמן לכל מלח, מצליח כריס הזקן להציל את מלחיה של ספינה אחרת שירדה למצולות ים. אל סיפון המחזה עולה, בהודמנות זו, מאט ברק (נחום בוכמן) מסיק כבשנים אמין, המתאהב מ' מבט ראשון באנה.

כריס אינו מרוצה מאהבת מאט ואמ' גם אנה אינה מרוצה. היא צופה כבר בעיני רוחה את הסערה הגדולה שתחול, ברגע שתידע האמת על פרנסתה בשנתיים האחרונות. כשהאמת יוצאת מבין שפתיה, נתקף מאט בסערות רגשות היסטריה, הגורפת את ריח את כריס ואת אנה עצמה. בסופו של מחזה, הכל בא על מקומו. כריס מסכים לגישואי אנה ומאט, מאט חוזר לספינה, מסכים לשאת את אנה לאשה, על אף עיסוקת הבלתי-רצויה, המקורב למקצועות הים בכל נמל ונמל.

המסך יורד: כריס ומאט מפליגים באונייה אחת לדרום אפריקה; אנה מתחילה לעסוק במלאכה חדשה, מלאכתה של כל אשת-מלח. היא יושבת ליד התנור, מחכה לבעלה ואביה יורדיהים.

סערה על הסיפון. יצירתו הדרמטית של יוג'ין אוניל מבוססת על הניגודים ה' אישיים והפס'כולוגיים של גיבורי המחזה. באנה כריסטי כפי שהוא מוצג בה'ימה, אין הצופה משתכנע בקל בכנותו של הניגוד וברצינותו.

הדמות המגובשת והמוצקת ביותר במחזה, היא תפקידה הקטן והאפיוני של מרתי אואן בביצועה של בת עמי. האשה הקשישה שבלתה את שארית ימיה בחברתו של ה' ספן הזקן, ושפינתה את מקומה מרצונה הטוב עם הופעתה של הבת, מעוצבת בכי' שרון ובכנות עלידי השקטית החתיקה.

אהרון מסקין, מרים זוהר ונחום בוכמן שלטו היטב בתפקידיהם אולם הם הביעו את רגשותיהם הבינתיים בהפרה יתירה. גם המבטא הבלתי ברור, בהברה הרוסית, אינו עוזר יתר על המידה להצגת המחזה, שהצ' לחתו אינה בלתי נמנעת בגלל הנושאים בהם הוא עוסק.

מאחורי הקלעים

שקפיר מוצג בשנים

ערב תרבותי בלתי רגיל בצורתו, ממ' שים יוסף מילוא ואורנה פורת כעבר שקט' פירי, שהצגה הבכורה שלו נערכה השבוע בתל-אביב. מילוא ופורת מציגים קטעים א' חדים מתוך יצירותיו של חילאם שקספיר, במקרא ובמשחק. למעשה, הופיעו השניים בתוכנית זו במשך זמן ממושך בקיבוצים ובמושבות. לאחר ההצלחה הגדולה, החליטו להעלותה על בימת התיאטרון החדש של הקמרי, במקביל להצגת דון ג'ואן בניחנות, שגם בה משתתפים ארבעה שחקנים בלי' בד... **בתפקידים הראשיים** של ה' מחזה סנונית בה' מיומבת שתוצג בקרוב בח'ימה, יופיעו שמואל רודנסקי ושמואל סגל... **ועדת הריפרטואר** של ה' בימה ישיבה לא מכבר על מרכה בחירת מהות חדשים להצגה. אחת ההצעות: אפילח' בצ'ריים, מחזהו של קינגסלי לפי ספרו של ארתור קסטלר... **בתחרות בינלאומי' מית** של עבודות ציור ופיסול, שתתקיים בקיץ הקרוב במוסקבה, ישתתפו גם צ'יירים ופסלים ישראליים, יהודים וערבים. התחרות תתקיים במסגרת הפסטיבאל העולמי של ה' נוער הדימוקראטי, המתקיים מדי שנתיים ושהמשלחת הישראלית זוכה בו בקביעות כסרטי כבוד בתחרויות האמנותיות.

Helene Curtis spray net

הסנסציה האחרונה של הלן קורטיס —
מעטה להשיג גם בישראל!

שומר על התסרוקת
48 שעות
דרכי במספרה
או בפרפומריה.

ה-8 למרץ, היום האחרון

לקבלת תשובות בתחרות

דוד שמש

מירומית

פרס ראשון — 1000 ל"י

פרס שני — דוד שמש מירומית

18 פרסים נוספים

מירומית

מפעלי מתכת אשקלון

רח' הירקון 106, תל-אביב

טלפון 21964

רוז'ס והארטס"ן

אוקלהוזה!

גורדון מקראי * שירלי ג'ונס * גלוריה גרהם * ג'ין נלסון

סוף סוף הגיע! בקולנוע „אופיר“, החל מן ה-9 למארס 1957.

טוס ב "GLOBAL EXPRESS" DC-7C

בקפיצת הדרך מעל לקומב - עם ס.א.ס.

ניח" אשר במחלקה הראשונה מבטיחים נוחיות שאין למעלה הימנה.

מושבי „קומפורטליין“ המיוחדים במחלקת התיירים, ממוגנים הדר וחסכון גם יחד.

קפיצת הדרך החדשה מעל לקומב היא החוליה המשלימה בשירותה של חברת תעופה מסביב לכדור הארץ.

רשום עצאן בהיסטוריה של האסעות יותר טוב... יותר מהיר...

ה"Global Express" DC-7C מעל לקומב... מסביב לעולם.

נה לטוכן הנסיעות שלך ררוש שרות ס.א.ס.

THE GLOBAL AIRLINE

שלושת אלפים צו-
פים יצאו מכליהם
בגיאמבורי הג'אז
הראשון בסיסמתם:

רומק פק!

בסערת רקוד הרוק. אחד משלושת זוגות הרקדנים שגרמו לסערת רוחות ולהתפרצות הקהל בגיאמבורי הג'אז, נראה בתמונה בתנועת רקוד אפיינית, כשהקהל עוקב בהתפעלות.

כל רחבי תל-אביב והסביבה לא היה השבת גבר המערין את עצמו ואת כלוריתו, שלא נטל נערה בזרועותיו ומיהר אל אולם הזיכרון, בו עמד להיערך הגיאמבורי הראשון בישראל למוסיקת הג'אז. עוד באוטובוסים החלו חובבי הג'אז ה' מושבעים לחמם את עצמם לקראת החוויה האמנותית הצפויה להם, ביללות שהוכירו את אמנות הזמרה המלחמתית של האיג' דיאנים הקדומים.

אל אולם הזיכרון עצמו אי-אפשר היה להכנס כלל. קהל אלפים ציפה למעלה משעה וחצי מחוץ לבמה, בגלל הערבה הפשוטה שכמעט מחצית צופי ההצגה הראשונה סרבו לעזוב את האולם. קשה היה להבין אם חשבו שמגיע להם יותר עבור המחיר ששילמו, או שהיו כה שקועים באקסטזה הרוקנרולית שלא יכלו להפסיק את שירי הג'אמב.רי.

שוטרים לא נמצאו בסביבה כדי לפגועם. משום כך נאלצו הזמרים ומנגני התזמורת למיניהם להפגיש שרחלים, לתפוס את ה' נוכחים בצווארונם ולהשליכם החוצה. מכר' חן שהזיכרון הוא עגול, היתה זו רדיפה של חתול אחר זנב. כל אותה עת ראו הנוכחים באולם זכות קדושה להישאר לה' צגה הבאה, הלהיבו את עצמם בצריחות: "לא לסגת! לא לסגת!"

לבסוף התיאשו כולם מן המשחק. הדלתות

נפתחו לרוחה וכל מי שהיה נוכח בחצר, עם או בלי כרטיס, נדחף פנימה. מי ש' הגיע ראשון תפס את המקום הטוב ביותר — על הזירה, ממש מתחת לרגלי המנגנים, על הפסנתר או בין החצוצרן למתופף.

השמחה היתה שלימה. כמה אנשים מהר דרים, בלחי גבירות מפרכות, שלא ידעו לאן הם הולכים ומה צפוי להם, ניסו לחפש את מקומותיהם המסומנים. הויכוח על הי' מקומות התנהל באמצעות ידיים ואגרופים. מכיון שבין כה וכה לא היה איש מסוגל לשמוע את דברי חברו ברעש.

★ ★ ★

גיאמבורי הג'אז נפתח כשהוסיפו על הבמה כתריסר תינוקות של בית רבן, המכוונים בשם תזמורת החובבים של אילן פוליצקי. סמלים צבעונים על חילצותיהם בשרו לקהל את חוכן נגינתם: ממב, צ'ה צ'ה צ'ה וריקנול. מיד עם תחילת נגינתם ניכר היה שהם למדו את המקצוע היטב. את הישגיהם הם ידעו להניע כהרף, וגם לפתוח את פיותיהם באנחות מבהילות. אדז הצ'פים מצא עיסוק משעשע יותר: החל להתיינות בקבוק מלסטי סילווי מים סעם לעבר היושבים באולם ופעם לעבר התזמורת. בזו אחר זו הוסיפו והתחלפו כמעט כל תזמורת הרקודים של מדינת ישראל ש' ניסו להתחרות זו בזו ברעש ובקצב סוער יותר. הקהל לא התלהב משום מה. מחיאות כפיים, שהתעוררו לפרקים, נדמו מיד. מי שהו ניסה לצעוק: "יבבבה!" מישו מהצד השני צעק לעומתו: "שקט!"

אבל שקט לא היה. כל נערי הזהב בגיל הספספ-שורה, החולמים להיות איפעס כוכבי זוהר מסוגו של אלביס פרסלי, מצאו ב' גיאמבורי את הבמה להופעות הבכורה ש' להם. מתוך הקהל החלו להתפרץ אל הבמה ולרקוד לצלילי המנגינות, כשכל אלה שלא העזו לעלות מביטים בקנאה אל אלה הרוק' דים. יותר משהיו הזמרים עסוקים בסילוקם של המתחרים הקטנים.

הקהל העירוני לא היסס להביע מדי פעם בקיל את התרשמותו מהזמרים השונים. כ' שזמר חיפאי טירטר ורקרל וגמאס על הקהל לא היססו הנוכחים לשאוג בקצב: סע לי חיפה! סע ליחיפה! לעומת זאת כאשר ניג' שה למיקרופון ומרת, שעוררה בקרב הקהל את השאלה אם אינה הילדה בת הי' שנח' טפה לפני שבוע בישו, וניסתה להניע את מה שלא היה לה, ליוותה אותה חבורת צעיר' רים במקלה צרתנית.

הצהלה האמיתית החלה בסיום התכנית, כששלושה זוגות צעירים עמדו להופיע ו' להדגים רקוד רוקנרול מה פירוש. כל שלושת אלפי הנוכחים רצו לראות טב. כולם נדחפו אל הבמה, שברו כסאות, שברו את המיקרופון, קרעו את החוטים וברור שבסוף איש לא ראה מאומה.

איש גם לא רצה ללכת משם. כל אחד קיווה כי יוכה לטעום מהטעם הערב של הסרוף החדש — הריקנול. היה צורך בחשיכה מוחלטת כדי לגרש את הנוכחים. אולם גם לאחר שרוב הקהל התפורר עוד המשיכו כנופיות עקשניות של צעירים ל' רקנרל על הבמה. טירוף הרוקנרול קנה שליטה בישראל.

הטבעת נמגרת. טבעת הצופים המשוהבים נסגרת סביב רוקדי הרוק. דקת לאחר מכן הפכה הזירה לזירת השתוללות המונית. היתה זו תופעת לואי אופינית לטרופי-החדש.

תמישה בצווארון. רק בדרך זו יכלו סדרני גיאמבורי הג'אז להשתלט על חקל שטרב לעזוב את ההצגה הראשונה.

שיר עילה-נא למרלנה מאת דן אלמגור

המחזאי היהודי הנודע אר-
תור מילר ואשתו, הגברת
מארילין מונרו, הודיעו
שוב על נכונותם לבקר בישראל
מיד לאחר שסיימו ביקור אחר
שהם מצפים לו — ביקור
החסידה אצל הגברת מילר.
(מן העתונות)

פרולוג:

שיר, שיר צלה-נאו
מה נאו דודיך, אחותי מארלנה!
קדש איתך קרב
לצם קדום פני-כי.
גופך במצרב,
אולם לבך כבד פני-מנחם
שנים רבות חזינו צד
בקרית-אברהם-אבינו באה!
אה, ידשע מרלה מונרו!

-א-

אתמול בצות יבשנו,
חלצה רוסית לבשנו
בסרקטורים חבשנו
את ארץ האבות.
במקום ה-קאטר-פילר-
היום יש... ספס-אפילר-
ימלין מונרו-מילר
חורשת לקבות.

מאז צלמת בליוס-
סנה ללא... מפוס-
לבי מולך פלוס
ולא ישבע מראות.
הו, בגדים ביקיני-
וראש חלול, בלונדיני
מה עוד, אחות, תראיני
ולא תראית לי עוד?

-ב-

במקום הקרוא ום
יש... מרלן מונרו-איוס.
ואת הכל רואי-ם,
פי... הקביסה חפשי-ם!
בוכבת גס-טרונומיה

קפה ארמון מזהירה.
פי היא ממש כמו... לירה!
גם לה... כסוי חסר!

-ג-

מארלינה מצפסת.
ראשי צבא וקנסת
יחוש למרפסת.
פאנקטים לעשות.
מולה כל-לב יפונה!
צכו, בצנטריפונה.
יקדיש דמי "צנה-ענה"
ל... קרן היסוד.

גם גינה מאיטליה
לא כך תרציד ה-טאליה.
ראשי מוניציפליה
קובצים במסדרון:
ללקנון — מארטינה.
לצבא חושי — גינה.
אכל מרלן-מרלינה
שמורה לה, אגרון!

-ד-

יושב לו ארתור מילר,
הונה בגיטה, שילר.
(הם לא חלמו, אפילו,
על העלסה קזאתו).
הוא, צעיר-הקראקטינגיה,
אשתו — נהר-די-נור-גינה.
כל לילה... ליל נאלפורנגיה!
זה שיא המחזות!

מוסר-חשבל תתורה?
קום, עם חלקה, עורכה!
"פיגורה בלי צנוכה" —
קזהו הסוון.
אם רצונך מאדאמה!
צחה, שקיפת-פיגמה —
פנה, ידידי, ל... דראמה!
נו, ינאל מוסנזון!

מתוך החוברת "סלמל לפורים"
העומדת לצאת לאור בקרוב.

גורמת לסחרחרת.
שומרת היא מסכת
(לכן היא... תמסרו).
קאום היא לא תסתירה!

תרגים ערנה-צירום-יה.
שעור באנטומיה-
לגיל ה-המשיית.
מארלנה, בעשתרת.

עקבות בחול

(המשך מעמוד 5)

מומנים אותנו לאכול צהריים. אבל לפני שמכפיקים לטעום משהו, כבר לא רואים את האוכל, הכל מלא חול.

חוזרים בחזרה. בדרך מתעכבים ליד משלט הצנחנים ומסיירים עליו. יענקלה ואומר: "תראו איזה הפירות הם עשו. רק בשביל לחפור ככה כבר מגיע להם אבראבו". ממשיכים. ורואים שמתחיל להיות חושך. ניתנים ספיד אבל בכליזא מחשך. ועכשיו מתחיל העסק. מדליקים אורות מלאים, אבל כל רגע נופלים לבורות, נקעים לתיך ואדיות, קופצים עד השמיים ונתקלים עם הראש בברזלים של כיסוייהגג.

חוזרים רצוצים ושבורים, עם שכבה של חצי מטר אבק לבן על הפרצוף. הולכים לישון בלי להתרחץ. יש רק שתי אפשרויות: אי שהאבק ירד מעצמו או שבמשך הזמן יתחסף עוד יתר.

יום שני, 12 בנובמבר: מתחילים לעסוק באימונים. מסיר בסביבות המאהל להכנת תרגילים. חוזר בערב, נכנס לאהל, מדליק פנס נפט, מתיישב על הארץ וחושב מה יהיה הסוף. נכנסים החברה. הרבסמל, קצין המודיעין, שלושה סיירים, סמל החובשים, קצין הקשר, מתיישבים על האלונקה, נשכבים על הספסל, אחד יושב על השולחן ומתופף עם הרגלים על הכסא. אומר ליענקלה שיתן סיגריה. ההוא מוציא "פלייארס". רוצה להדליק אותה עם הגפרורים שלי. חבל על הגפרורים, אימרים שניים מהחברה, וכל אחד מוציא מצית אמריקני חדש. שואל אם מישו קיבל חבילה מאמריקה. החברה צוחקים.

חופש, חופש, חופש!

יום שלישי, 13 בנובמבר: מתברר, שאחיו של יענקלה הרבסמל, הוא קצין הבטחון של אל-ערש. מחלים סוף-סוף לראות פעם אחת מה יש בתוך העיר הזאת. מצטייד בדיש לאה, וניסע. מתקשר עם קצין הבטחון ומסייר באל-ערש. הכל כמו מת — עוצר בעיר. ילד כבן שלוש, לבוש כותונת מזוהמת, מציץ מדלת אחת הבתות, צוחק ומסתחר. שלושה שוטרים ערביים, שהישרו בתפקידם, נסיירים ברחוב. במקום נשק יש להם מקלות דקקים, ועל הפרצופים — מעק קפוא. אחיהם הולכים שוטרים ושוטרת צבאיים — הוא עם רובה, היא עם סטן. פתאום אני מרגיש שהשוטרים הערביים מסתכלים עלי בהמון מבטים מוזרים. מעניין היה לדעת מה הם חושבים. ניגש לשמשה גדולה של בית-קפה ערוב ומסתכל על עצמי: מדים מרופטים, מלוכלך, זקן מגדל פרא, עוזי משתלשל מהכתף ועל הראש כובע פראוץ; אולי כענייה אני מסמל את הכובש האכזר המתקשט בנוצות המנוצות. מה היו אומרים לוא הייתי ניגש אליהם ואומר: שלום. קוראים לי יענקלה ואני שונא מלחמות. איך אתם מרגישים?

שטויות, ממילא לא היו מאמינים לי. מסתלקים משם ונוסעים לשפת-הים. חורשת הדקלים שוממה. רק שני חיילים משתרעים מתחת לאחד העצים. נראה כי אחד מהם מפקד טנק, והאחר — פקידה ראשית.

סובלים את הרגלים ביס-התיכון וחוזרים בחזרה.

יום רביעי, 14 בנובמבר: סיור לקלעת-אנבל. שואלים את מפקד המקום איך העניינים. אומר שאצלו תעסוקה מלאה. בבקשה לראות: המאפיה עובדת במלוא הקיטור. יש מתנסים ענקיים של מצרכים. כתה אחת לשה בצק, אחרת מגלגלת אותו, שני חיילים רודים פיתות. רוצים לאכול משהו? מה אתם אוהבים? מלוח או מתוק. יש מכל המינים. אפילו כיסנים ממולאים בשר, אוכלים, נפרדים. חוזרים. הדרך היא הכי גרועה בעולם. הדרך לסואץ הייתה זהב לעומת הטילטולים פה.

יום חמישי, 15 בנובמבר: הרגו מכל הנסיעות האלה. נשאר באהל, לוקח אלונקה, שוכב על הגב וטופר את הזנבים על התקרה.

יום ששי, 16 בנובמבר: עושה טיול לרצועה ולעזה. מסיר בעיר. הערבים יושבים על המדרכות ומעשנים. נעצר עם הגיפ. מכל הצדדים מקיפים אותי ילדים הרוצים למכור סיגריות. משטרה צבאית מונקת למקום. הילדים נפוצים לכל רוח. השוטרים תופסים אחד. נותנים לו בעיטה בישבן ומסתלקים. מסבירים שהוצא איסור מטעם המושל על מכירה לחיילים.

שבת, 17 בנובמבר: חופש! חופש! חופש! הודיעו לי שאני יוצא לחפש מינום שני הבא עד יום רביעי. יענקלה הקמץ בא לאהל ואומר שגם הוא יוצא ביום שני. מחליטים לנסוע ביחד. ועושים תכניות.

נכנס סייר ואומר: "סליחה, אולי אפשר לשבת פה רבע שעה ולכתוב מכתב?" עד שאני מתלבט אם להעמיד פרצוף רציני של קצין ולהכריז רשמית כי כאן לא חדר תרבות, או אם להיות בן-אדם הגון מפני שבעצם זה לא מפריע לי, שואל אותו יענקלה:

"למי אתה כותב?"
 "לאשתי."
 "היא כבר כתבה לך?"
 "בטח."

"איפה המכתב שלה?"
 "הנה פה. אני רוצה לענות לה עכשיו."
 "טוב. אז אתה יכול לכתוב כאן בתנאי שתתן לי להקריא את המכתב שלה ואחרי זה גם את מה שאתה כותב לה. מסכים?"

"אני מנסקת את שפתיך"

רב שלומות לך, יענקלה יקירי!

מה אתה לא כותב? כולם כבר משתחררים או שבאים לחופש ואתה אפילו עוד לא כתבת לי פעם אחת. יענקלה, אני דואגת לך נרא. אמא באה אלי כל יום אחרי הצהריים, או שאני הולכת אליה. אנחנו יושבות נסוגות ומדברות עליך ואני מרגישה כאילו שאני זקנה כמו אמא. מצחיק, לא? אוי, כמעט ששכחתי לספר לך את הדבר הכי חשוב. תאר לך, ורדלה קמה היום לבד בלול, חייכה אלי ונפלה בחזרה. אתה יכול לתאר לך את זה? יענקלה, אתה מוכרח לבוא הביתה, אם לא בשבילי אז בשביל ורדלה. אחרת היא עוד יכולה להתחיל לכת לפני שתחזור הביתה. איך שהיא חייכה אלי היום ואחר כך נפלה אחורנית, זה היה כל-כך נפלא! למה כולם מסתדרים עם חופש ובכלל, ורק אתה תמיד אחרון? חוץ מזה אין אצלי שום דבר חדש. אמש הלכתי עם אמא לשמוע הרצאה על המצב, במעורון של השיכון. הרצאה היה נחצה ממרכז המפלגה. אתה בטח זוכר כמה שהוא השמין בזמן האחרון. עכשיו הוא ע ד יותר שמן. כל פעם כשהוא הזכיר את הגיבורים שלנו הוא טפח לעצמו על הכרס ואני חשבתי שאני מתפוצצת מצחוק. אמא כעסה עלי כל הזמן, אבל לא יכולתי להתאפק. מרוב צחוק לא הספקתי בכלל לסרוג, ופעם אחת אפילו כמעט נפלתי על כל העיניים. הוא הסביר שהכל היה מוכרח לקרות בדיק כמו שזה קרה, מפני שלא היה מוצא אחר. חייכתי כל הזמן שהוא יגיד מה יהיה, אבל על זה הוא לא דיבר. אחריו הופיע אקורדיוניסט ולמדנו שלושה שירים חדשים-לגמרי על סיני והיה דוקא נחמד.

אתה בטח חושב שאני איומה. כל הזמן אני מספרת על עצמי, בזמן שאתם כובלים שם גורא מהקור והחול וכל הדברים האלה במדבר. יענקלה, אני מוכרחה לספר לך משהו באמת נורא: אתה זוכר את שולה המבלוק של איצקוביץ זאת שהלכה עם מאירקה

תחרות נעלי סלוא לבנות שבע-עשרה

אם יש לך אותה הרגשה אביבית של בת שבע-עשרה ואם יום הולדתך חל במאוס, אפריל או מאי ואת רגילה לבחור בנעלים חדישות, יפות ונאות, קני את נעליך אך ורק בחנויות **סלוא** וזכי בהנחה של

25%

פרטים מלאים על תחרות בחי-רת, נערת 17 לאביב 1957 תקבלי בחנויות **סלוא** תל-אביב, רחוב אלנבי 44 ירושלים, רחוב יפו, בנין סנסור.

נעלים לצעירות בלבבן

דנטול DENTOL משחת השיניים הצרפתית

מכילה ACIDE PHENIQUE התכשיר הרפואי למניעת רמום הניכיים

ספריית פועלים

תל-אביב, רחוב אלנבי 73 הופיע:

בלדה ספרדית
 מאת ל. פויכטונגנר
 עברית ע. קורנפלד

רומן היסטורי מחיי היהודים בטולדו במאה ה"ב.
אורלוגין מס' 13
 בעריכת א. שלונסקי
אדם מגביר כחו
 מאת ב. חזן
אשר אהבנו — שירים
 מאת נתן יונתן
 ציירים מאת יחזקאל קבחי
12 רישומים ותחרוטים
 מאת גרשון קניספל
 בתיק מהודר, בפורמט 35x50

עקבות בחול

מהצנחנים. הם היו צריכים להתחנך בעוד שבועיים. אבל הוא נהרג. מסכנה, היא כבר נכנסת לחודש השלישי. אני יודעת את זה מהתחלה, אבל הבטחתי לה לשמור את זה בסוד, ובאמת לא סיפרתי לאף אחד, מחוץ למירלה ולדינה. אתה לא כועס עלי שלא סיפרתי לך, נכון? רציתי לגשת אליה, אבל לא ידעתי מה להגיד לה. אז לא הלכתי. יש לך ד"ש משמואליק. לא גייסו אותו בגלל הברך שלו והוא היה אצלנו בשבוע שעבר. הוא אמר שהוא בא לשאול מה של מך ודיברנו המון עליך. אתה רואה, גם שמואליק אמר שכולם באים לחפש ורק אתה לא ידע להסתדר. יענקלה, הייתי רוצה שכבר תהיה בבית ושחבק אותי בזרועותיך החזקות. אתה בטח יודע כי גיו נפצע ביד וברגל. הייתי אצלו בבית-החולים. כשראיתי אותו ככה שוכב ונאנח, הוא נראה לי כל-כך עלוב שלא הבנתי איך יכ לתי להקדיש לאדם הזה כמעט שלוש שנים מחיי. אני משוכנעת שאם לך חסד וחלילה היה קורה דבר כזה לא היית מתנהג ככה.

יענקלה, תכתוב לי, אני משתגעת לקבל ממך מכתב. אני מנסה את שפתך הצרובות מהק ר והיושב ונשקית מורדלה — שלך דליה. הוא נישג להקריא את המכתב השני: "שלום לך, מותק. כבר כתבתי לך שלוש פעמים ואני מתפלל שלא קיבלת אף מכתב. השד יודע מה הם עושים עם המכתבים שמוסרים להם. חפש לא נותנים אצלנו בכלל, היום שאלתי מה יהיה עם חופש, אמרו לי שיכול להיות שמהשבוע הבא יתחילו לעשות תור לחופש וישגם הקצינים לא יוצאים לחופש. ומי שיוצא — נוסע בתפקיד, ושווה לא העסק שלי. ושקצין לא צריך למסור לי דו"ח איפה שה א יהיה, ושם אני רוצה, אני יכול לצאת לקורס קצינים. אמרתי להם שעוד לא נפלתי על הראש. מה, השתגעתי לעבור את השפשוף הזה?"

גם אצלי אין שום דבר חדש. היתה קצת מלחמה ועכשיו סתם משעמם. אני חושב עליך המון. כשאני קם בבוקר אני כבר נזכר בך. יוצאים החוצה — ק ר כלבים בחץ — אני מתגעגע אליך. הולכים לאכול את האוכל המחורבן הזה, אז אני שוב חושב עליך. ככה עובר כל היום. בלילה אני לא יכול להרדם — רואה אותך כל הזמן. המון נשיקות לך ולורדלה — יענקלה.

נהדר, אני אומר, "יופי של סגנון". הסיר יוצא מבסט.

תתפלאו לשמוע...

י ום ראשון, 18 בנובמבר: יושב באהל עם הקמין, מחממים מים ומנסים לספל קצת בזקנים לקראת החופש, מחר. נכנס קצין האפסנאות ואומר שהוא רוצה להביא כמה חברה שיעבדו פה קצת. אומר לה, שיש לו בעצמו נשוא. אומר שהצו החדש מפני שעושים ביק רת ציד. שואלים אותו אם הוא חושב להפוך גם פה את הכל על הראש. אומר שזה חוליה מהמט"ל שצריכה לערוך רק כמה רשמות. עונים לו שמכירים את העניינים, מתחילים עם קצת רשימות ואחר-כך כל האהל נהפך לסניף קבוע של מיליון אפסנאים. אומר שכל החוליה זה רק שתי בנות שיעשו רק שלוש רשימות. אומרים לו בבקשה, בבקשה, למה לא אמרת זאת מקדם. אמנם אין פה הרבה מקם, אבל אפשר לסדר משהו.

באות הבנות, עושות רשימות וגם רושם לא רע. שואלים אתן איך מוצא חן בעיניהן המדבר. אומרות שרק עכשיו באו, עוד לא ראו כלום ומקחת לטיל קצת ולראות דברים מעניינים. אומרים להן שלארגן סיר זה הדבר הכי פשוט בעולם. אומרות שאחרי שיגמרו את העבודה מוכנות לטיל קצת, אם זה לא מסוכן ואם הקצין שלהם עוד לא יחזור עד אז. אומרים להן שכל הוי"ט וגם ברחוב אלנבי אפשר להתחלק על קליפה של בונה ולשבור את המה"שמו. הן צוחקות מהבדיחה המוצלחת ולנו נראה שפתאום המדבר כבר לא שומם כל כך.

אחרי-הצהרים לוקחים גיפ ונוסעים עם הבנות. נוסעים על הכביש, נוסעים על שביל, נוסעים סתם בחול. פתאום רואים עקבות. עקב ת ברורים. נוסעים הלאה. "בואו נחזור", אמרת אחת הבנות. "אני לא גיבורה, ובטח הקצין שלנו כבר מחפש אותנו, ונצטרך לשמוע עוד הרצאה".

שואלים אותן איזה הרצאה. מספרות שיש להן קצין צעיר, שרק עכשיו חתם על צבא הקבע, שאוהב לעשות רושם ותמיד מטיף מוסר, וכל משפט מתחיל אצלו במלים: ודאי תתפלאו לשמוע, אבל...

מסתובבים וחוזרים. אומרים לבנות שישארו בערב, נעשה קומיץ וגשחט כבש לכבוד המאורע. אומרות שטוב, אבל השאלה היא אם הקצין שלהן יסכים. מגיעים חזרה. לפני האהל כבר מחכה הקצין שלהן. נראה צמחוני למדי על רקע המדבר הגדול. אמרים לו שלום, שייכנס בבקשה, שיישאר פה הערב ושירגיש את עצמו כמו בבית, ושבמקרה עושים קומיץ הערב, ומקחים שהוא באמת ירגיש טוב אצלנו.

הוא אומר: "מצטער, אבל עלי להמשיך עם הבנות ליחידה אחרת. אתם ודאי תתפלאו לשמוע, אבל הן באו הנה כדי לעבד ולא לשום מטרה אחרת".

הם מסתלקים ויענקלה אומר: "בעצם זה פסק יפה, ובכן, אתה ודאי תתפלא לשמוע, אבל יש לי רעיון: נבין את הגיפ, נלך מוקדם לישון, נקום הלילה בשלוש וחצי, נצא בארבע, ונגיע לעיר עוד לפני הצהריים במקום לבונו יום שלם על הנסיעה לחופש".

חוזרים למדינת ישראל

י ום שני, 19 בנובמבר: יחי החופש! השעה 04.00. מתחילים לנסוע. מפספסים שטויות, צוחקים, משתעמים: חופש! מתקרבים לצומת.

יענקלה: אתה תתפלא לשמע, אבל בצומת עומד חייל מצרי המכחך את התנועה. אני: מה אתה אומר? באמת מעניין. אבל אני לא רואה פה אף א.ז. ד. יענקלה: זהו זה. סימן שהוא הלך לרגע. ואם הוא הלך סימן שהיה פה. צוחקים, מבסוטים, ממשיכים לדהור על הכביש המדברי החשך.

יענקלה: אתה ודאי תתפלא לשמוע, אבל אם לא איכפת לך, אנחנו עוברים עכשיו ליד גיבל הלל וזהו הר סיני.

אני: מוזר, אבל בכלל לא רואים עליו שזה הוא. יענקלה: זה רק מפני שאין לנו זמן. אם היה לנו זמן, הייתי עולה אתך למעלה, והיית רואה שבפינה הצפון-מזרחית יש שלש שכתב עלינו: זה הר סיני. חתום — משה רבנו.

כבר לא נוסעים — טסים. בין אבו-עגילה לניצנה יש המון עליות וירידות. עוברים אותן על תשעים. וזה יותר משעשע אפילו מרכבת השרים בלונה-פארק.

ניצנה. הגבול הבינלאומי. ליד הכביש יש ברו מים מספסף. נעצרים.

אני: כבר המון זמן לא היינו במדינת ישראל. יענקלה: צריך לעשות משהו.

אני: משהו חגיגי. יענקלה: איזה טקס קצר וצנוע.

יורדים, נעמדים גב-א-גב על קו הגבול, עושים את זה כל אחד לכיוון אחר, ואחרי חצי דקה חוזרים לגיפ ונכנסים למדינת ישראל.

08.00: ארוחת-בוקר בבאר-שבע. 10.00: תל-אביב. "שלום, יענקלה. להתראות ביום רביעי".

10.30: הולך לחלק דשים ומכתבים. מסתכל על הכתובות, עולה במדרגות, נוקש על

תחרות תחפושות פורים

בפורים השנה מארגן ביח"ר "שמון" תחרות בין בעלי תחפושות של מוצרי "שמון" (אמה, משחת שנים, משחת גלוח, ולוטה ועוד).

בעלי התחפושות המוצלחות ביותר שיבחרו על פי תצלומים יזכו בפרסים הבאים:

- פרס ראשון — אפניים חדישות
- פרס שני — מצלמה משובחת
- פרס שלישי — שעון-יד יקר

וכן פרסים נוספים מתוצרת "שמון" הידועה.

כדי לאפשר למשתתפים בתחרות זו לקבל תצלומים טובים באנו בדברים עם צלמים בעלי שם בשלש הערים הגדולות אשר במשך ימי פורים (17—18 במרץ) יצלמו את המחופשים על חשבון ביח"ר "שמון" ויתנו להם תמונה אחת חנם. הצלמים הם:

- 1) "פוטו ציון" — קומה ב' בבנין קולנוע "ציון", ירושלים.
- 2) "פוליפוטו" — רח' אלנבי 107, תל-אביב.
- 3) פוטו "אלכסנדר" — רח' הרצל 2, חיפה.

גם ילדים בערים ובמקומות אחרים בארץ שיצטלמו אצל צלמים אחרים (בתשלום) או ישתמשו בתצלומי חובבים — רשאים להשתתף בתחרות.

התצלומים יש לשלוח לביח"ר "שמון" ת.ד. 136, חיפה, עד 31.3.57 עם ציון שם וכתובת השולח.

ביח"ר "שמון" חיפה

זיעה חוסבת דם

אך אם יש ברצונך לחסוך זיעה בהכנת מסיבת הפורים שלך — עליך להיעזר בחוברת הצבעונית, הכוללת שפע של הומורסקות, פיזמונים, מערכונים, מוררי סאטירה וקריקטורות כותבים.

- פיזמוני הלהקות היצאיות.
- מערכונים היחוליים.
- הומורסקות מאת: שמואל אלמוג, עמי גור, שמואל מור, אורי סלע ואחרים.
- פיזמונים מענייני היום שעה מאת דן אל-מגור, דוד, יהודה פרידס, שי לביא ואחרים.
- קריקטורות מאת: שמעון צבר ואחרים.
- שפע סדורים, פרי פראות וחידונים.

פרפר לפורים

יצא / אור בימים הקרובים

רק בחולות המדבר נשארו העקבות

הדלת, מחכה ואומרת: "שלום גברת יענקלביץ, הבאתי לך מכתב מבעלך, כן, כן, הכל בסדר, שלומי מצויין, לא חסר לו כלום, וזאת מרת הוא משתגע לבוא הביתה, ואולי הוא בא לך יבוא בעוד כמה ימים."

אני: יופי, תודה רבה, שב בבקשה, אני נורא נרגשת, אולי תשתה כוס תה? אני: לא, תודה רבה, אני ממנה. היא: אתה חוזר לשם? היתה רוצה לשלוח לו משהו. אתה מוכן להביא לו? אבל אין לי כלום בבית. רגע, בעלי כריכך אוהב פרוזים. אני ארד לגינה ואכין זר נחמד. אני: זה דוקא רעיון מוצלח. אבל אני חושב שאם תסדרי לו חבילה קטנה של לבנים וגרביים הוא גססין ישמה.

לוקח את החבילה, א מר שלום, יורד במדרגות. פרחים! אני מתפוצץ מצחוק. 11.00 בבית. כולם מתאספים. המשפחה, השכנים, כל השכונה. אפשר לחשוב שחזרתי מהמחנה. רוצים שאספר. אין לי סבירות. לא יכול לשבת על מקום אחד. רוצה לרוץ, לנסוע, לתת איוו קפיצה קטנה של 150 קילומטר.

עושה מקלחת חמה של שעה וחצי, אוכל משהו, הולך למספרה, ועושה לזקן האיום צורה קצת יותר אנושית.

13.30: הולך למערכת, פוגש את העורך הגדול של העיתון הימני הקטן. העורך הגדול: שב בבקשה, מה שלומך? אתה נראה קצת שוץ.

אני: אתה ודאי תתפלא לשמוע, אבל במדבר סיני יש אקלים מדברי. שמע, הרגע חזרתי. יש לי המון חמר. אוכל לבשל לך מזה כמה רשימות מעניינות.

העורך הגדול: מצטער, מאוחר מדי. דע לך, העיתון מתפוצץ מרעיונות. עבר זמנו — בטל קרבנו. הקהל שוב אינו מתעניין בכך. אנחנו עוסקים עתה במערכה המדינית. מדוע לא באת אלי לפני שבועיים? אז הייתי חוטף את החומר שלך כמו — היה לזמנה טרייה.

אני: כבר לא מעניין אף אחד? ואם אני למשל הייתי נהרג שם, רק ככה בתור דוגמה, אני מתכוון, אז עכשיו באיחור של שבועיים, זה גססין כבר לא היה אקטואלי?

העורך: אל נא תפרש את דברי שלא כהלכה. כלנו מעריכים את המאמצים שלך. אנו מרגישים זאת השכם והערב במאמרינו הראשיים. והרי כולנו יודעים כי בעתיד עוד נכוננו לכם מבחנים קשים מאלה. וכיצד זה נולד, איפוא, במסיר תכס? ובכן, אציע לך משהו. אם יש לך דברים קטנים, פיקנטים כאלה אתה מבין, נוכל לפרסם אותם תמיד.

אני: פיקנטים? זה עניין של טעם. מה אתה אוהב יותר? מוח או מעיים?

העורך: שוב אינך מבין אותי. כחנתי לסיפורים קצרים ופיקנטים כגון אותו מעשה בחייל שממר ליד שער מחנה, כשלפתע נעצרת שיירה גדולה ליד הכניסה. החייל מגביה קצת את העיניים שלו, כדי להרים את המחסום, ובאותו רגע ממש מרימים כל אנשי השיירה את ידיהם. מתברר, שהם מצרים שבאו למסר עצמם בשבי.

אני: לא, חבל. כזה פיקנטי אין לי. שלום.

171 מודעות קטנות

ה וך להצגה יומית.

18.15: מבקר אצל רוחלה. עולה במדרגות, מצלצל בפעמון, מותח את המדים, מיישר הכתומה, מחכה — הדלת נפתחת.

רוחלה: אף — אני מות! זה אתה? לא, בחייך הגיד לי אם זה אתה. הכנס, שב, אל תשים לב שאי סדר אצלי, היתה לי תופת היום, רק הרגע הלכתי. אני עושה חליפה חדשה אבל חסרה לי עוד חולצה מתאימה. נורא קשה להשיג משהו כזה כמו שאני רוצה. ספר, איך העניינים אצלי, אני נרא משהו שבאת. בכלל לא ידעתי מה העניינים שלך. כל החברה כבר הזור. כבר חשבתי שהמון חברים שלי ילכו, אבל את כולם כבר ראיתי. רק אתה היית חסר. באמת יופי שבאת. רציתי עכשיו ללכת לאיזה מקום אבל אין דבר. שמע, אולי תבוא אתי קצת. עוד מעט סוגרים את החנויות. ואני רוצה לגשת לחנות החדשה בככר, אולי שם אמצע חולצה מתאימה לחליפה. אני מוכרחה להשיג חולצה כזאת, פשוט אין לי מה ללבוש.

18.45: מחכה לפני החנות החדשה בככר. יופי של חנות. המון שמלות יקרות בחלון הראווה. אנשים מסתכלים, נכנסים, יוצאים. עומד ומחכה. מישור עובר ודוחף אותי. לא אכפת לי. מסנוור משל האורות, הצבעים, והשאון וההמונה. מרגיש עצוב. רוצה לברוח, אבל לא יודע לאן. נשאר עמד ומחכה, אבל כבר לא ידע בשביל מה. מישור שם לי יד על הכתף. לא מסתכל, מרגיש שזה הוא. אומר לו "יענקלה, חנות יפה, הנה?".

החדשה לגמרי". אומר יענקלה.

"לפני חדש עוד בנו פה", אני אומר.

"אתה רואה את השמלה האדומה שם?" שואל יענקלה.

"זאת עם הפרח הצהוב?" אני שואל.

"כן". אומר יענקלה. "זאת יפה מאד".

"והירק הזה?", אני אומר. "גם כן בסדר גמיר".

"שלא לדבר בכלל על המוכרות בפנים", אומר יענקלה. "סחורה מוכרת אחת-אחת".

"והקלה", אני מוסיף, "קהל תרבותי הייתי אומר".

"מחצית מאד", אומר יענקלה.

"באמת קצת מצחיק", אני אומר.

"תאר לך", אומר יענקלה, "תאר לך שלוקחים מאה-שבעים ואחת מודעות ומדיקים על כל השמשת. היה מכסה את כולם בדיק. זה לא מצחיק?".

"לא היו רואים כלום", אני אומר ומתחיל קצת לצחוק.

"אתה רואה את השמלה האדומה?" שואל יענקלה וצוחק נורא.

"זאת עם הפרח הצהוב", אני אומר.

"כן", אומר יענקלה, "לא היו רואים אותה".

"הפסיק", אני צעק, "אני מתפוצץ מצחק קו".

"וואת המוכרת, וזאת עם הזה, אתה רואה?" שואל יענקלה.

"נחמדה מאד", אני אומר.

"לא ירא אותה", אומר יענקלה ואנחנו מתנגשים אחד בשני מרוב צחוק.

כבר יש לי דמעות בעיניים, דוקר לי בבטן, כולי מתפתל, אבל אני מוכרח להמשיך לצחוק.

"לא ירא בכלל כלום", אני אומר.

"לא מבנים החוצה ולא מבחוץ פנימה".

"רק מאה-שבעים ואחת מסגרות שחורות".

"עם מאה-שבעים ואחת מעמים כבד למגיני המולדת".

"יענקלה", אני אומר, "אתה באמת תתפלא לשמוע, אבל גם לי יש רעיון: נלך לאיזה מקום, נשתה כמה כסיות קטנות ונהיה קצת עצובים".

יום רביעי, 21 בנובמבר: חוזר ליחידה, המגיד מודיע: "הסיכויים להשתחרר — אפס".

יום חמישי, 22 בנובמבר: בבוקר — אימונים: בצהריים — פקודת שחרור: אחרי הצהריים — מסדר סיום: ערב — פירוק: בלילה — נסיעה עד אר הבוקר.

יום ששי, 23 בנובמבר: התזרת ציוד וגשק, נסיעה הביתה.

שבת, 24 בנובמבר: שינה, שינה, שינה.

יום ראשון, 25 בנובמבר: הולך למספרה, מוריד את הזקן. ההגבלות על החשמל נכנסות לתקף, מי שמת — זוכה לקבורת חינום. ובזאת החיים — חוזרים למסלולם.

רק בחולות המדבר — עקבות אדם שנשם — נדמם.

ברכת אחיות

אין טעם לשלוח לי פרחים שבדאי יקמלו עד שיגיעו אלי, סבורה האחות הרחמניה (1012/1171) וזכתה בזה ל"עניינים, על כן היא מאחלת לי בשפת האחות שאחיה בריאה.

אחיות מסוג זה וגם דברים אחרים, יוכל צעיר למעלה מגיל 20 לקרוא ב"מכתביה אליה, בתנאי שיעד לא להפוך את התכתבותם לשיגרה. פרט לכך עליו לאהוב לסייל ברגל ולדפח לספר לה על ציור, מובן, חש הומור מוכרח להימ"צא בצידו שלו. סיסמאות, אומרת היא, "הצחוק בריא לגוף".

אחותנו היא בת 20, מודה בבישנות מה שהיא תבובת.

★ ★ ★

הגיל היפה

הגיל היפה ביותר בחייה של נערה לדעתו של (1012/1172) הוא 18, וזו הסיבה מדוע הוא רוצה שהכתבת אליו תהיה בגיל זה. אם ניקח בחשבון שהוא בן 20, הרי לא קשה להבין דרישה זו. זהו אחד היחידים שאני באמת מוכנה להאמין לו שזה אהוב לכתוב. כיצד הוא כותב זוהי שאלה אחרת. תוכלנה להיווכח בעצמכן. כשאין הוא נמצא ב"מחנה, הוא נוסע תלאיכיה, מקום מגוריו הקבוע. הייפלא, איפוא, שעל הכר תבת המיועדת להיות תלאיכיה? הוא אמנם איננו גורס בסברה שנערה חייבת להיות יפה, בכל זאת מעדיף הא שהיא תהיה נחמדה. ההרגשה יותר נעימה טוב, גו. היא צריכה להיות נורא משכילה, כי הא ואשב את עצמו לזכות. אך כדי להרגיע אותה, הוא מצוין שהינו כמעט בלונדי, עיניו כח לוח, גבה-קומה ובעל מבנה רזה. אחרי שהוא שופך על עצמו קיתון של שבחים, הוא מוסיף ש-

צברה: את לא יכולה לעשות לי את זה. שלחי מיד את כתובתך, אחרת אע"רן מדורה מכל המכתבים שהתקבלו למעמד ואקדוד סביבה את ריקוד הנקמה. יעניין אותך אולי לדעת כי אישיותך המיסטרית מעניינת מאד את מפיק הסי-רטים נורי חביב, הכותב במכתבו למע"ר כת: "... הנני מבקש בזה להפנות אלינו את כתובתה של צברה שפרסיה וכתובתה אינם ידועים ואשר בדריה נד"פסו במדורה של רותי". מה תאמרי לזה?

מר חביב, אולי תתעניין ביו

★ ★ ★

מירושלים יצא פילה

מעולם לא השתעתי במיוחד אחרי ירושלמיות. אך ירושלמית הרואה את עצמה כבעלת חוש הומור, היא קצת יותר מדי בשבילי. אני בטוחה, יחד עם זאת, שיימצא מישור שירצה להרגיע את (1012/1169).

שתי-עשרה מתוך שמונה-עשרה שנות חייה עברו עליה בבתי-ספר, אך עוד שכלה נטויה היא מתכוונת לבלות ארבע נוספות באוניברסיטה (לא ספרות עברית, במקרה?) ושנים אלה, אומרת היא, רצוי נה לבלות בחברת "אחד נחמד שיהיה חומד לעיניים, גבוה, משכיל בעל חוש הומ"ר... עד גיל 24... על נושאים פילה, רכילות וכלה בפוליטיקה... כמו

הסיפוס שלי

"לא מצאתי תמונה זו ככל אלה האחרות המופיעות במדורך". אומרת נערה הרוצה בעילום שמה ומיד תדעו מדוע. "אומרים עלי כי גלויה אני, ולכן אהיה גלויה אף הפעם — ובמיוחד כלפי אותו בחר נחמד, אשר ממנו סחבתי תמונה זו. אל תחשבי, רותי, כי הנני בעלת נסיות קלפט-מניות, אך העובדות אולי תבהרנה לך יותר את פשר מעשה זה.

"באחד הימים חיקיתי לטרמפ בעפולה, על מנת לנסוע לחברתי בשדה נחום. חיקיתי זמן רב, היאוש החל לתת בי את אוחותי. פתאום רואות עיני מכונת צבאית. הרמיות את ידי, ואמנם עזרה המכונת. ליד ההנהגה ישב בחר חמוד זה, סמל בדרגתו הצבאית. כל מה שאני יודעת עליו הוא כי נסע לכפר-רופין. תוך כדי נסיעה, ניסיתי להיכנס עמו בשיחה, אך לשוני דבקה לחיכי. הוא מצא מאד חן בעיני. מדי פעם העפתי בו מבט, אך הוא מעשן לו בניחותא וממשיך בנהיגתו, כאילו לא נמצאתי בקרבתו. שאלתי מספר שאלות, אך הוא ענה לי תשובות קצרות וקולעות. על שאלתי באיזו יחידה

היא משרת, השיב כי זהו סוד צבאי. לא המשכתי להציץ לו יותר בשאלות. הוא לא עשה עלי רושם של ביישן. אולי לא מצאתי חן בעיניו הספק החל לנקר בלבי. בדרך כלל נוחלת אני הצלחה אצל בני המין השני — הנני בוגרת תיכון, בלונדית ויפה — אך דווקא אצלו לא עמדה לי הצלחת.

"ודאי תשאלי כיצד הגיעה התמונה לידי. ובכן, ליד הסמל הנחמד היה מונח ארנקו, ומתוכו צצבה תמונה זו. רציתי כי יישאר לי משהו ממנו. הוא לא הרגיש כלל במעשי זה. אלה הם תולדות התמונה.

"לאחר זמן הצטערתי על המעשה. היתה זו חולשה ילדותית שתקפתי והתי-בישתי בה. לא נותר לי, אלא לכתוב אליה, רותי, ואני מקווה כי תעזרי לי למצוא את בעל האבידה וזו אומר: הבי אותי וסלח למעשי זה."

כן נוכל לערוך טיולים על גבי קורקינט. אל לו לדאוג — יש לי רשיון נהיגה!... חובבת מושבעת ות מוסיקה קלסית קלה, קשה ופשוטה... החברה טוענת כי אני חמודה ומספרית חזקה, היינו בעלת חוש הומור מפותח..."

★ ★ ★

לא רוצה להתקלף

(1012/1170) כותב לי מכתב סולידי ויבש משהו, בו הוא מספר שהינו תל-אביבי בן 24, רוצה להתכתב עם צעירה כבת 19-22 שתדע להעניק לו ידידות נכונה, תהיה עדינה ותרקו מסוביות. וכיין שהוא שונא סנובים, אין הוא רוצה להתקלף בפומבי ולמנות את מעלותיו.

הוא אמין, מוכן להוכיח זאת בתמונה, בתנאי שגם היא תעשה כמותה. במה מתעניין אדם-עליון כזה? בכל השטחים, כמובן, וכלב מי שלא מאמין לו.

★ ★ ★

קצין, טיים או סטודנט

קצין, רצי טיים, או תלמיד אקדמי כבן 22, יהיה חבר-לעט מעניין (1173/1012) בת 18, תלמידת סמינר למורות שאת שמו היא חוששת לפרסם בפורום זה. הפסקה האחרונה של מכתבה לא היתה מחחרת לי ביותר. אולי לכם יהיה הדבר ברור: "... מתעניינת ב.ר.ב שטחי התרבות, אולם נוחה לוותר על עיסוק בספורט, ריקודים סלונים חוגים של החברה הגב הה ווי-צא בזה."

העולם הבא

בעריכת אלי ילי

מוזמנים משתתפים. אחד המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע הוא אביק טוכמן, הסוסד החינוכי, בית אלפא.

מילון גילי המקוצר

המאה העשרים — פשיטת הרגל של המאה התשע עשרה.
פסימיסם — הרואה את הנולד.
ערכי — קולב ישראלי עמסי תלית קלרים.
אחרית הימים — הזמן בו יכתמו חרבותם לאת חפירת קברים.
משל דה צרבורט, תל אביב

הגנרל דיגורי, שכמה עיתונים בישראל הודו לספר עליו כי הוצא להורג, החל לפרסם בעיתוני מצרים את זכרונותיו...

...במקום לומר עליו "זכרונות לברכה", נוכל אפוא לומר עליו זכרונות לברכה.

מעילות בהיקף גדול נתגלו במסלול שדה התעופה בלוד...

...זהו המסלול המקובל במדינת ישראל.

שאל ביבר (עופר) הוזמן להעיד לטובת עמוס בגוריון...

...כנראה, מתוך ההנחה כי שום ילקוט בזבים לא יהיה שלם בלי השתתפותו.

השבוע הוחל בשיווק סוכר חום במקום סוכר לבן...

...זוהי כנראה הקדמה להתחלת שיווק של סוכר שחור.

מאגרות הנשיאות העברית

אין על מי

סיפר פרופסור נורמאן בנטואיק: נשיא ישראל הראשון חיים וייצמן בא לבקר אצלו בימיו האחרונים. באמצע השיחה נתקף וייצמן פתאום בהתקפת שיעול עזה וגרונות השתנק. בנטואיק, שרצה להקל על מצבו, אמר לו: "תירקו תירקו" נאנח וייצמן והשיב: "זאת כל הצרה, שאין כבר על מי".

מקלט לילה

בשעתו, כשהתנגעה הציונית כולה בסערה סביב הצעתו של הרצל ליישב את היהודים באופן זמני באוגאנדה, נתנה מפלגת "המזרחי" את תמיכתה לרעיון זה. הלכו וייצמן ואוסישקין אל הרב הכהן מיימון ושאלוהו: "איך ייתכן שאתם, יהודים דתיים הדבקים בציון, תתמכו בתוכנית כזאת?" השיב להם מיימון: "הרי זו רק הצעה זמנית, מקלט לילה".

כעבור זמן, כאשר נפטר הרצל, הועלתה ההצעה לבחור בגורדאו כנשיא ההסתדרות הציונית. "המזרחי" התנגד להצעה זאת, בגלל העובדה שגורדאו היה נשוי ללא יהודיה. בא מיימון אל וייצמן ואוסישקין ואמר: "הייתכן שאתם תתמכו במועמדותו של אדם שיש לו אשה גוייה?" השיבו השניים: "אין דבר, סוף סוף זה רק מקלט לילה".

קיבוץ זקנויות

סיפר דב סדן: לווייצמן היה ברחובות ספר קבוע, שהיה בא יום יום לגלח את זקנו. פעם נכנס וייצמן בשיחה עם הספר ושאל אותו מה דעתו על ענייני המדינה. הספר, שהיה גלוי לב, התלונן על כך שמציפים את הארץ ביותר מדי עולים מארצות המזרח.

ענה לו וייצמן: "מה יש לך נגד העולים הללו? וכי הם אינם מצמיחים זקנים?"

הראש והכובע

המפקח הכללי של משטרת ישראל יחזקאל סהר שימש בשעתו כמזכירו הפרטי של וייצמן. לאחר שנים, כשחזר וייצמן ממסע בחוץ לארץ, בא סהר לקבל את פניו בשדה התעופה בלוד. כשהייצמן ירד מן המטוס, הוא ניגש אל סהר ושאל, מהו הכובע הזה שעל ראשו. הסביר סהר בצניעות, כי זהו הכובע של המפקח הכללי של משטרת ישראל.

חיך וייצמן לעצמו ואמר: "מה זה, האצקל, בשביל הכובע הזה אין בכלל צורך בראש?"

סטודנט, ירושלים

שאלות פקודת אינאליאנציה

מאחורי הבינויים

רצה הגורל, שאנשים רבים התפרסמו בעולם או בארץ יותר בכינויהם מאשר בשמם האמיתיים. לפעמים היה זה שם ספרותי, לפעמים שם סתמי, ולפעמים — סתם כינוי שהודבק לאדם על ידי חבריו ונצמד אליו חזק יותר משמו. נסה להצמיד את הכינוי הנכון לאיש הנכון בשאלות הבאות, בהן מופיעים הכינויים בסדר הראשון.

(א) סמואל קלמנס	(1) מאטה הארי
(ב) שמואל יוסף צ'צ'קס	(2) אסיר עברי
(ג) משה תהילימזיג	(3) מרילין נובק
(ד) גרטרוד מרגרט צלה	(4) הזקן
(ה) שאול ביבר	(5) סאצ'מו
(ו) יצחק שרה	(6) דן בן-אמוץ
(ז) משה כרמל	(7) מארק טוויין
(ח) לואי ארמסטרונג	(8) ש"י עגנון
(ט) קים נובק	(9) עופר

בזבים לילקוט

כוכב הצפון

לאחר חורשים של ישיבה בדרום ב' אפס מעשה, החליט גאמל לחזור עם החברה על אימון הפרס, כדי שהיה פחות משעמם. באחד השיעורים הראשונים, נתן את ההרצאה הבאה: "אתם רואים את הכוכב הזה שם? זה כוכב הצפון. קל מאוד לזהות אותו. הוא בהיר ונוצץ ונראה למרחקים. אפילו בצפת רואים אותו".

נחמן גולדברג, צה"ל

שחירה

גיוא משערה עמקים היה משגע את החברה. תמיד כשהוא היה בלילה בש' מירה, הוא היה מנסה את כל המכונות והטרקטורים. אחת מיום, שניה מניע סתם, משחק באורות הקטנים והגדולים

חשיריין

מעשה בנואמי ברמה,
שדיבר על כיבוש השממה:
"את רגלינו נרים,
פעמינו נשים..."
כך אמר, ונפל מבמה.

מעשה בבחור, בקיבוץ,
שהחליט להציץ קצת לחיץ.
הוא הפליג בספינה
לצרפת המדינה,
ונשאר שם כסוף בחלון.

אביק טוכמן,
הסוסד החינוכי, בית אלפא

פעות לעולם צודק

הזימה הפרטית בתקלאות... סיג'רה. (הבקר)
דן בקרוביץ, תל אביב
אין תחומי מעמדות במקצוע ה' עתיק ביותר.
אסא נפצע בדקה ה-50 ויצא מה' מגש. (חדשות הספורט)
שמואל מירון, חיפה
הוא הגיש לא טוב וסי' הורגשה לו עזרה.
או שמלאכת ביתן אינה מביאה להן סיפוק והן רוצות לחזור לעוב' דה, או שמלאכת ביתן אינה מביאה להן סיפוק והן רוצות לחזור לעוב' דה. (אשה)
מדרכי ה', תל אביב
יכול להיות גם שמלאכת ביתן אינה מביאה להן סיפוק והן רוצות לחזור לעבודה.

"אוי ואבוי, חיים! שוב שכחתי לקנות לך סכיני גילוח!"